

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
VELKÁ BYSTŘICE

„Učíme se pro sebe“

Září 2009

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Velikost a úplnost školy	4
2.2 Vybavení školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Ročníkové a celoškolní projekty	6
2.5 Partneři školy, mezinárodní spolupráce	6
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky	13
3.5 Začlenění průřezových témat	13
3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole	22
3.7 Školní družina	23
3.8 Zájmové kroužky	23
3.9 Řízení a organizace výuky	23
4. Učební plán	25
4.1 Rámcový učební plán pro 1.stupeň	25
5. Učební osnovy	28
5.1 Povinné předměty	28
5.2 Volitelné předměty	226
6. Hodnocení žáků	271
7. Autoevaluace školy	279
Přílohy	283
Školní vzdělávací program pro školní družinu	284

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Učíme se pro sebe - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Adresa školy:

8. května 67, 783 53 Velká Bystřice

Název školy:

Masarykova základní škola a mateřská škola Velká Bystřice

IČO: 60780843

DIČ: CZ60780843

IZO: 060780843

REDIZO: 600140164

Ředitel školy: Mgr. Jarmila Štěpánová

Zástupce ředitele: Mgr. Gabriela Šišková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Gabriela Šišková,
Mgr. Vendula Mečířová

Kontakty:

Telefon: 585 351 134

web: www.mzs-vb.cz

e-mail: mail@mzs-vb.cz

Zřizovatel:

Město Velká Bystřice

Zámecké náměstí 79

783 53 Velká Bystřice

IČO: 00299651

Telefon: 585351371

www.muvb.cz

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 29.8.2007
a schválen ředitelkou školy dne 31.8.2007

Platnost dokumentu od: 1.9.2009 (2. vydání)

.....
Mgr. Jarmila Štěpánová
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Masarykova základní škola Velká Bystřice je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na obou stupních je zpravidla po dvou třídách v ročníku, místo poskytovaného vzdělávání je také nově od 1.2.2007 v Bukovanech, kde je jedna třída (I. a II. ročník). Od 1.9.2007 je na dva školní roky pozastaveno poskytování vzdělání v Bukovanech na základě žádosti OÚ Bukovany v důsledku poklesu počtu dětí.

Kapacita školy je 500 žáků.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Přepočtený počet pedagogických pracovníků
2005/2006	20	430	3	27,3
2006/2007	19	427	3	25,1
2007/2008 předpoklad	18	407	3	25

Základní škola se nachází uprostřed města Velká Bystřice podél hlavní silnice z Olomouce do Mariánského Údolí. Skládá se z pěti budov (přední budova, zadní/hlavní budova, nová budova, stará tělocvična, sportovní hala). Škola má v obci dlouholetou tradici, nejstarší – přední budova oslavila v roce 2003 130 let trvání, zadní budova 70 let, nová budova 20 let, stará tělocvična byla postavena v roce 1907, nová víceúčelová hala byla uvedena do provozu 8. prosince 2006.

V roce 1990 došlo k slavnostnímu odhalení pomníku T.G.Masaryka před školou (byl odtud v předchozím období odstraněn) a škole byl vrácen čestný název Masarykova základní škola.

V areálu školy je umístěna pobočka ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc (výtvarný obor) a pobočka ZUŠ Žerotín v Olomouci (hudební obor). V budově školy je také umístěna městská knihovna.

V přední budově jsou 1. – 3. třídy, 4. a 5. třídy jsou umístěny v nejvyšším patře nové budovy. Ostatní třídy jsou umístěny v zadní i nové budově.

Na druhém stupni je v ročníku vždy jedna třída s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy.

Do školy dojíždějí žáci z okolních obcí (Mrsklesy, Kovákov, Přáslavice, Svěsedlice, Bukovany, Bystrovany, Mariánské Údolí, Hlubočky).

2.2 Vybavení školy

Ve škole jsou počítačové učebny, interaktivní učebny, učebna F/Ch, hudebna, jazyková učebna, cvičná kuchyň, školní dílna, keramická pec, stará tělocvična (využívá se pro cvičení na nářadí), nová víceúčelová hala (používá se pro házenou, basketbal, volejbal, florbal, tenis), školní pozemek.

Počítačová síť obsahuje cca 50 počítačů, umožňuje žákům i učitelům přístup na internet z každého počítače (v učebně, kabinetech, třídách na 1. stupni i v družinách). Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím e-mailových adres, mohou sledovat dění ve škole na webových stránkách školy, domácí telefonní linky jsou rozvedeny do všech kabinetů.

V provozu jsou tři oddělení školní družiny (provoz je od 6:05 do 16:15 hodin).

Stavebně je s budovou školy spojena i školní jídelna, která je ale právně samostatná.

Škola od roku 2005 prochází rozsáhlou rekonstrukcí, při které byla vyměněna okna ve dvou budovách a školní jídelně (asi 150 oken), všechny budovy byly zatepleny, pořízena nová fasáda, všechny budovy byly propojeny zastřešenými koridory, které velmi usnadnily a zpříjemnily pohyb žákům i pedagogům po celém areálu školy. Součástí rekonstrukce je i nově vydlážděné nádvoří školy, parkoviště a nová zeleň.

V další etapě se plánuje dobudování školního hřiště v areálu Na Letné, vybudování běžecké dráhy a doskočiště v blízkosti nové sportovní haly, využití prostoru mezi budovami jako sportoviště pro 1. stupeň, rekonstrukce sociálních zařízení ve dvou budovách, dobudování tribuny a posilovny v hale.

Pro tělesnou výchovu, relaxační hodiny naukových předmětů a také školní družinou je v hojné míře využíván městský park.

Škola má světlé, čisté a esteticky pěkně upravené prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře také žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečné, na 1. stupni je to vždy třída s hracím koutkem, keramická dílna, jazyková učebna, malý dvorek u přední budovy, na 2. stupni jsou to kmenové třídy a samostatné pracovny F/Ch, učebny PC, interaktivní učebna, jazyková učebna, Hv, školní dílna, cvičná kuchyň.

V každém patře školy jsou umístěny toalety s umývárnami pro chlapce a dívky. Po hodinách tělesné výchovy mají žáci možnost využívat sprchy. Pro převlékání využívají čtyři šatny v hale.

V rámci duševní hygieny mohou v době volna a přestávek žáci nově využívat všech prostor školy, učebny PC, starou tělocvičnu, vždy po dohodě s vyučujícím. Je jim k dispozici automat na nápoje. V každé budově je zřízena klubovna, kde se mohou žáci v době přestávek setkávat, hrát hry, relaxovat při hudbě...

Na kulturní akce většího rozsahu (divadelní představení, koncerty, besedy... pro větší počet tříd nebo celou školu) se využívá stará tělocvična nebo po dohodě probíhají tyto akce v Kulturním domě nebo Orlovně.

Všichni pedagogové mají své kabinety vybaveny PC, které jsou zapojeny do sítě. Mají volný přístup na internet, používají tiskárnu i kopírku, kameru i fotoaparáty. Sportovní halu mohou ve volném čase využívat i učitelé.

Materiální vybavení je dostatečné, pomůcky se průběžně obnovují, na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí i sami učitelé a žáci.

Školní jídelna je stavebně spojena se školou, ikdyž je právně samostatný subjekt. Je moderně vybavená. Jeden den v týdnu mají žáci možnost si vybrat ze dvou jídel.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové. Všichni jsou plně kvalifikovaní. Naším cílem je prohloubit vzdělanost učitelů zejména v oblasti cizích jazyků.

Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálněpatologických jevů, asistent pedagoga, ICT koordinátor.

Většina členů pedagogického sboru je z Velké Bystřice, ostatní dojíždí, převážně z Olomouce.

Všichni učitelé se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo samostudiem. Třetina učitelů se věnuje žákům v rámci odpoledních kroužků.

2.4 Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty zařazované do vyučování jsou třídní, ročníkové i celoškolské, buď krátkodobé nebo celoroční.

Příprava, realizace, výstupy i hodnocení projektů přispívají k efektivitě učení, motivují žáky, učí je spolupracovat, samostatně vyhledávat informace a prezentovat výsledky své práce ve třídě, ve škole i na veřejnosti.

K pravidelně se opakujícím projektům patří:

- LVVZ – zařazený do sedmého ročníku. Délka trvání jeden týden.
- Den Země – celoškolský projekt zaměřený na environmentální výuku, probíhá pravidelně v dubnu
- P-centrum - projekt je určený žákům druhého stupně, je zaměřený na prevenci sociálně patologických jevů. Probíhá v 1.pololetí školního roku.

2.5 Partneři školy, mezinárodní spolupráce

Spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého Olomouc, Základní uměleckou školou Miloslava Stibora v Olomouci, Základní uměleckou školou Žerotín Olomouc.

Dále spolupracujeme s PPP Olomouc, P – centrem v Olomouci, ZŠ Práslavice, ZŠ Velký Týnec, ZŠ Velký Újezd, ZŠ Tršice, SRPŠ, školskou radou, TJ Sokol Velká Bystřice, TJ SK Velká Bystřice – oddíl házené, Sportovním mláďím Velká Bystřice, tanečním souborem Haná, městskou knihovnou (je umístěna přímo v budově školy).

V rámci projektu Comenius jsme v letech 2004-2007 spolupracovali se školami v Německu, Walesu a Dánsku, konkrétně to byly tyto školy:

Grundschule Dossenbergerhaus, Günzburg (SRN)

Dossenbergerhaus Gymnasium, Günzburg (SRN)

Sondermarkskolen, Billund (Dánsko)

Sacred Heart N.S., Dublin (Irsko)

Dihewyd Primary Schoul, Wales

V dalších projektech Comenius budeme usilovat o nové partnery.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni pravidelnými **zápisy v žákovských knížkách, záznamy** průběžné klasifikace **v programu Bakalář** (všichni rodiče obdrželi přístupové heslo k záznamům svého dítěte), na předem domluvených **konzultacích s vyučujícími**, na **třídních schůzkách** nebo **zasláním výsledků** z testů SCIO a CERMAT.

Škola spolupracuje s rodiči svých žáků na **mimoškolních akcích** – Halloween, Vánoční jarmark, Velikonoční dílny, maškarní karneval, školní výlety, sportovní turnaje, koncerty a další. Dobrá spolupráce a komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy.

Dalšími institucemi spolupracujícími se školou jsou: zřizovatel město Velká Bystřice, školská rada, SRPŠ, SMVB, Sokol, pedagogická fakulta, PPP, folklórní soubor Haná, Sbor dobrovolných hasičů, SK Velká Bystřice apod.

Tyto instituce také pomáhají při organizování některých z výše uvedených akcí školy .

Zřizovatel podporuje školu zejména finančně, ale pomáhá škole také při organizaci nejrůznějších akcí a umožňuje škole prezentaci v místních novinách.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má plnit i jejich očekávání a individuální potřeby. Posláním školy nemůže být pouhé zprostředkování určitého obsahu vědomostí a následné zkoušení žáků z faktografických přehledů.

Chceme, aby škola byla místem, které žáky motivuje k aktivnímu učení a toto učení všemožně podporuje. Nejsou podstatné encyklopedické vědomosti, ale **hlavní je osvojit si pro život důležité kompetence – umět se učit, chtít se učit, umět řešit problémy a mít sociální dovednosti**. Charakter práce má v dětech podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný **obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu** vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají často považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naším **cílem je** vytvořit ve škole prostředí, kde děti s různými vzdělávacími potřebami získávají **kvalitní vzdělání, cítí se bezpečně a spokojeně**. Chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro jejich další studium i život.

Základní vzdělávání **na 1. stupni** navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka.

Základní vzdělávání **na 2. stupni** pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou ke kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie.

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Kompetence k učení

- být schopen vzít v úvahu zkušenost
- dávat věci do souvislosti
- plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- vyvozovat závěry, využívat je v budoucnosti
- poznávat smysl a cíl učení, chtít se učit

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémovou situaci, přemýšlet o příčinách, využít vlastní úsudek a zkušenosti k řešení
- vyhledat informace vhodné k řešení problému
- radit se s lidmi ze školy i rodiny
- samostatně řešit problémy
- kriticky myslet

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se výstižně, logicky souvisle a kultivovaně
- rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích
- nebát se mluvit na veřejnosti, umět argumentovat
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Sociální a personální kompetence

- být schopen spolupráce, pracovat v týmu
- umět poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- diskutovat v malé skupině i v celé třídě
- posuzovat a hodnotit
- navazovat a udržovat kontakty

Občanské kompetence

- respektovat přesvědčení druhých lidí
- být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- zodpovědně se rozhodovat
- respektovat a chránit naše tradice, zapojovat se do kulturního dění a sportovních aktivit
- chovat se ekologicky, chránit své zdraví, umět poskytnout první pomoc

Pracovní kompetence

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla
- přispívat k práci skupiny a společnosti
- organizovat si svou práci
- využívat znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech pro svůj vlastní rozvoj
- nalézat nová řešení
- překonávat obtíže a překážky
- dodržovat bezpečnost při práci

Specifické zaměření školy:

Škola má některá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol, a tím dochází k její profilaci.

Na 2. stupni nabízíme žákům možnost zvolit si třídu se **zaměřením na tělesnou výchovu** (4 hodin tělesné výchovy týdně). Chlapci se zaměřují na házenou a dívky na volejbal a basketbal. Kvalitní zázemí pro všechny míčové sporty zajišťuje školní hala. Povinná tělesná výchova je doplněna sportovními kroužky. Další návaznost je v zapojení ve sportovních oddílech TJ SK Velká Bystřice.

Na 1. stupni sportovně nadaní žáci mohou navštěvovat kroužek sportovních her.

Na obou stupních usilujeme o **kvalitní jazykové vzdělání**, a to jak v mateřském jazyce, tak v cizím (především anglickém) jazyce.

Cílem v mateřském jazyce (na obou stupních školy) je kromě bezchybného ovládnutí gramatiky českého jazyka, získání dobrých komunikačních dovedností, zejména **zvýšit a podporovat čtenářskou gramotnost dětí**, která má bohužel s rozvojem počítačové techniky stále klesající úroveň. Při práci s textem se chceme zaměřovat zejména na:

- získávání informací, zaměření se na explicitně uvedenou informaci a její vyhledání
- zkoumání použitého jazyka a prvků textu
- posouzení obsahu textu, formy a jejich vzájemného vztahu
- vyvozování závěrů přímo vyplývajících z textu
- interpretace myšlenek a informací textu
- porovnání textu s dosavadními znalostmi žáka o dané věci

Rozvoj funkční a čtenářské gramotnosti je cíl, který je společný všem pedagogům, bez ohledu na vyučovací předmět a ročník.

Cílem v anglickém jazyce je dosáhnout takové úrovně komunikativních dovedností, aby žáci v posledním roce povinné školní docházky **plynně hovořili** o jednoduchých tématech, **uměli reagovat** na běžné situace, **rozuměli textům**, které odpovídají jejich věku. Třídy se budou dělit na co nejmenší skupiny (bude ovšem záležet na ekonomické únosnosti), aby se učitelé mohli žákům v hodinách co nejvíce věnovat.

Zájem o anglický jazyk chceme podporovat nejrůznějšími způsoby – kroužky, hovory s rodilými mluvčími, soutěžemi, spoluprací se zahraničními školami v rámci nejrůznějších projektů, dopisováním.

Chceme potřebnou **péči** věnovat žákům nadaným i těm méně nadaným.

Chceme klást důraz na **všeobecné a rovné vzdělání pro všechny**, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi).

Nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i **s jiným druhem nadání**, jako je hudební, manuální, estetické apod.

Chceme se starat **i o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním**.

Chceme se **zaměřit i na žáky nadané**, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj, především pokud neodejdou na víceletá gymnázia. Chceme u těchto žáků preferovat metody, které budou rozvíjet tvůrčí činnost těchto žáků – specifické úkoly, ročníkové práce, projekty. Rovněž jim chceme nabízet účast v různých akcích a soutěžích školního, okresního i krajského charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání.

Chceme naučit žáky takové znalosti a dovednosti, které dobře uplatní v životě, zejména **se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi**, vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů.

Chceme vést žáky k **dodržování stanovených pravidel**, zejména pravidel školního řádu.

Chceme nabízet žákům **všestranné vyžití** v rámci odpoledních kroužků.

Chceme navázat na **dobré tradice naší školy**, na prestiž, kterou naše škola má mezi veřejností. Chceme dále **rozvíjet silné stránky školy** a **zlepšovat** to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

Využívání různých zdrojů informací (= kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní) např.:

- učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy, encyklopedie, elektronické informace, přednášky, apod.)
- žáci mají k dispozici knihy a encyklopedie ve třídě, v městské knihovně umístěné v budově školy, mohou využívat školní počítače s připojením na internet v době výuky i mimo výuku

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (= kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) např.:

- škola organizuje tematicky zaměřené projekty (Den Země, volba povolání, spolupracuje na projektech s jinými školami...)
- žáci jezdí na exkurze, kde si ověřují využitelnost školních poznatků v praxi (skládka, čistička, přečerpávací elektrárna, vojenský útvar, školní výlety, sportovní turnaje a olympiády...)

Proměna klimatu školy (jde o tvůrčí, partnerskou komunikaci mezi učitelem a žákem založenou na přirozené autoritě a respektování osobnosti učitele i žáka, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem) (= kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) např.:

- práce třídního parlamentu
- spolupráce v rámci třídy, mezi třídami, mezi ročníky, s MŠ
- seznamování se s jinými reáliemi

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Uplatňujeme takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech. Žáci dostávají takové úkoly, aby při jejich řešení a vypracování použili znalosti z více oborů, aby našli více řešení. Umožňujeme žákům využívat co největšího množství zdrojů informací – práci s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků, besedami.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle možností každého žáka. Používáme kooperativní učení, práci s chybou a rozvíjíme sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme podporováním vyjadřování žáků při vyučování, v komunitních kruzích, při skupinové práci, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí, v dramatickém kroužku.

Kompetence sociální a personální rozvíjíme při sociálním učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (třídní parlament, dotazníky). V rámci skupinového vyučování si žáci zkoušejí různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. K tomu využíváme i spolupráci se školami v zahraničí.

Kompetence pracovní rozvíjíme formou projektové činnosti, skupinové i individuální práce, s demonstrací na konkrétních příkladech a situacích, do nichž se mohou žáci v životě dostávat.

3.3 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i žákům talentovaným. Třídní učitel zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou zvoleny vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci talentovaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku vypracuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a se zákonnými zástupci žáka individuální vzdělávací plán (IVP), jehož struktura vychází z platné právní úpravy.

Škola také pomáhá žákům se sociálně slabšího nebo nepodnětného rodinného prostředí. Třídní učitelé pomáhají těmto dětem začlenit se do kolektivu prostřednictvím třídnických hodin. Škola spolupracuje s PPP, zajišťuje termíny konzultací, je v kontaktu s dětskou lékařkou a pravidelně kontroluje docházku dětí do ZŠ.

3.4 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Spolupracuje při tom s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky

3.5 Začlenění průřezových témat

(v tabulkách)

Průřezová témata jsou začleněna do výuky nejčastěji formou integrace do vzdělávacích oborů . Některé jako environmentální výchova, osobnostní rozvoj a sociální rozvoj jsou probírány také formou projektu. Učitelé mají možnost vytvořit projekt také pro další průřezová témata.

	1. stupeň	ČJ	M	PRV,VL,PŘ	HV	VV	TV	PČ	AJ	ICT	PROJEKTY
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	1.,2.,3.	1.,2.,3.	1.,2.,3.		4.,5.		1.,2,3.			
	Sebepoznání a sebepojetí			5.	4.,5.	3.,4.,5.	1.,2.,3.				
	Seberegulace a sebeorganizace			4.			4.,5.				
	Psychohygiena			4.			1.,2.,3.,4.,5.	1.,2.,3.,4.,5.			
	Kreativita	1.,2.,3.	1.,2.,3.,4.,5.		1.,2.,3.,4.,5.	3.,4.,5.	4.,5.	1.,2.,3.		5.	
Sociální rozvoj	Poznávání lidí			4.,5.			2.				
	Mezilidské vztahy			2.,3.,5.					4.		
	Komunikace	1.,2.,3.							3.,4.		
	Kooperace a kompetice	2.,3.					1.,2.,3.,4.,5.				
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	2.,3.		1.,2.,3.							

	1. stupeň	ČJ	M	PRV,VL,PŘ	HV	VV	TV	PČ	AJ	ICT	PROJEKTY
	Hodnoty, postoje, praktická etika	4.,5.		4.,5.							
Výchova dem. občana	Občanská společnost a škola			4.,5.							
	Občan, občanská společnost a stát										
	Formy participace občanů v politickém životě			4.							
	Principy demokracie jako formy vlády...										
Vých. k myšlení v ev. a glob. souvislostech	Evropa a svět nás zajímá					4.,5.	1.,2.,3.,4.,5.				
	Objevujeme Evropu a svět									5.	
	Jsme Evropané			5.							
Multikulturní výchova	Kulturní diference			5.	4.,5.	1.,2.,3.					
	Lidské vztahy			1.,2.,3.	4.,5.	1.,2.,3.,4.,5.					

	1. stupeň	ČJ	M	PRV,VL,PŘ	HV	VV	TV	PČ	AJ	ICT	PROJEKTY
	Etnický původ			1.,2.,3.		3.					
	Multikulturalita										
	Princip soc. smíru a solidarity										
Environmentální výchova	Ekosystémy			4.							Den Země
	Základní podmínky života			4.							
	Lid. aktivity a problémy živ. prostř.					4.,5.					
	Vztah člověka k prostředí			4.,5.		4.,5.	4.,5.				
Mediální výchova	Krit. čtení a vnímání mediál. sdělení					2.,3.,4.,5.	4.,5.			5.	
	Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality					4.,5.					
	Stavba mediál. sdělení										

1. stupeň	ČJ	M	PRV,VL,PŘ	HV	VV	TV	PČ	AJ	ICT	
Vnímaní autora mediál. sdělení										
Fungování a vliv médií ve společnosti	4.,5.									
Tvorba mediál. sdělení										
Práce v realizačním týmu										

	2. stupeň	ČJ	AJ	M	ICT	D	VO	F	CH	PŘ	Z	HV	VV	VZ	TV	PČ	PROJEKTY
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	7.		6.,7.				7.	8.,9.				6.-9.			7.	LVVZ P-centrum
	Sebepoznání a sebepojetí	7.					8.,9.	6.		8.			6.-9.		6.-7.	8.,9.	
	Seberegulace a sebeorganizace						8.	6.						9.	6.-7. 8.-9.	7.	
	Psychohygiena									8.			6.-9.	7.	6.-7. 8.-9.	6.,7.	
	Kreativita							6.,7., 9.				8.,9.	6.-9.	7.,8.	6.-7.	6.-9.	
Sociální rozvoj	Poznávání lidí					6.								7.			P-centrum
	Mezilidské vztahy						6.								6.-9.	6.,7.	
	Komunikace							7.,9.							6.-7. 8.-9.	8.-9.	
	Kooperace a kompetice														6.-7. 8.-9.	7.	
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			9.											6.-9.		

	2. stupeň	ČJ	AJ	M	ICT	D	VO	F	CH	PŘ	Z	HV	VV	VZ	TV	PČ	PROJEKTY
	Hodnoty, postoje, praktická etika													8.	6.-7. 8.-9.		
Výchova dem. občana	Občanská společnost a škola						9.									6.-9.	
	Občan, občanská společnost a stát	8.				6.	6.,8., 9.									8.,9.	
	Formy participace občanů v politickém životě					6.	9.									8.,9.	
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						9.				9.					8.,9.	
Vých. k myšlení v ev. a glob. souvislostech	Evropa a svět nás zajímá					7.	9.	9.			7.,8.	6.,7., 9.	6.-9.		6.-7. 8.-9.		
	Objevujeme Evropu a svět						9.	9.		8.	7.,8.						
	Jsme Evropané					9.	6.,9.	6.,8., 9.		8.	7.,8., 9.						
Multikulturní výchova	Kulturní diference	9.	6.			8.	6.				9.	6.			6.-7. 8.-9.		
	Lidské vztahy	6.,9.					7.,8.	6.,7., 9.		8.	9.		6.-9.				

	2. stupeň	ČJ	AJ	M	ICT	D	VO	F	CH	PŘ	Z	HV	VV	VZ	TV	PČ	PROJEKTY
	Etnický původ					8.	6.			8.	6.,7., 9.		6.-9.				
	Multikulturalita		6.				8.				9.						
	Princip soc. smíru a solidarity									8.					6.-7. 8.-9.		
Environmentální výchova	Ekosystémy									6.,7., 8.,9.	6.,9.					6.,7., 8.,9.	Den Země
	Základní podmínky života						9.	8.,9.	8.,9.	6.,7., 8.,9.	6.,8., 9.		9.		6.,7., 8.,9.		
	Lid. aktivity a problémy životního prostředí						6.,7., 9.	8.,9.	8.,9.	6.,7., 8.,9.	7.,8., 9.		6.-9.		6.-7. 8.-9.	6.,7. 8.,9.	
	Vztah člověka k prostředí	7.				9.	9.	8.		6.,7., 8.,9.	7.,8., 9.				6.-7.	6.,7. 8.,9.	
Mediaální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	9.						9.					6.-9.			6.	
	Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality				6.		9.	8.,9.					6.-9.				
	Stavba mediálních sdělení				6.												

2. stupeň	ČJ	AJ	M	ICT	D	VO	F	CH	PŘ	Z	HV	VV	VZ	TV	PČ	PROJEKTY
Vnímaní autora mediálních sdělení				7.					8.,9.							
Fungování a vliv médií ve společnosti		7.,8.,9.				8.	8.			9.			9.			
Tvorba mediálních sdělení				7.												
Práce v realizačním týmu				7.			6.,9.							6.,7. 8.,9.		

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce má konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání.

Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce.

Ve spolupráci s odbornými zařízeními a firmami (např. SCIO, CERMAT, PPP...) je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství v Olomouckém kraji, žáci navštěvují prezentační nabídku a přehlídku středních škol Scholaris.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogy a vedením školy „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok a koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele i žáka, intenzivní komunikace s rodiči. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě Magistrátu města Olomouce a s kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti (osvědčila se spolupráce s P – centrem v Olomouci, která bude pokračovat i nadále). Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech řídí postup metodik prevence – svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem.

Ve škole je žákům k dispozici také schránka důvěry a telefonní automat, z kterého se žáci případně bezplatně dovolají na Linku bezpečí.

3.7 Školní družina

Ve škole pracují tři oddělení školní družiny, jejichž činnost je do značné míry propojena s vyučováním. Vychovatelky se seznámily s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci oddělení zapojily do úprav tohoto programu.

3.8 Zájmové kroužky

Škola nabízí cca 15 – 20 kroužků např.: se zaměřením sportovním (sportovní hry, basketbal, florbal, stolní tenis), výtvarné a keramické kroužky, taneční, dramatický kroužek, šachy, dívčí klub a další.

V budově školy sídlí pobočka ZUŠ Miloslava Stibora v Olomouci se zaměřením na výtvarnou výchovu a ZUŠ Žerotín v Olomouci – hudební obor. Škola propůjčuje tělocvičnu k tréninkům souborům lidových hanáckých tanců Čekanky a Krušpánek.

3.9 Řízení a organizace výuky

Stupně a ročníky

V organizaci výuky je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících. Třídy v ročníku se mohou spojovat do skupin (tělesná výchova, jazyky, pracovní činnosti, informatika, volitelné předměty...).

Vyšší jednotkou je celá škola, která se dělí na 1.stupeň (první až pátý ročník) a 2.stupeň (šestý až devátý ročník).

Třída je chápána jako nejmenší organizační jednotka.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce učitelů, účelná diferenciaci a individualizace vyučovacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Využívají k tomu schůzky předmětových (vzdělávacích) komisí a setkávání před začátkem školního roku a během pravidelných provozních porad. Učitelé připravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do měsíčních plánů. Připravují a realizují ročníkové projekty.

V řízení pedagogického procesu významnou roli zaujímá zástupce ředitele, koordinátor pro 1. stupeň a vedoucí předmětových (vzdělávacích) komisí, kteří jsou jmenováni ředitelem školy. Jejich úlohou je koordinovat organizaci vzdělávání v daném stupni školy a ročníku.

V práci učitelů jsou podporovány tzv. vzájemné hospitace, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

Rovněž je podporováno další vzdělávání učitelů, které probíhá podle plánu DVPP.

Řízení a koordinace práce žáků

V každé hodině musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Do výuky je zařazována práce dětí ve skupinách. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání.

V rámci vybraných témat, projektů nebo u příležitostí nejrůznějších svátků a výročí, může být práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci u prvňáčků, u dětí v MŠ, společná práce na projektu, sportovní soutěže...)

4. Učební plán

aktualizace k 1.9.2008

4.1 Rámcový učební plán pro 1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory (předměty)	1. stupeň						Minimál. počet hodin
		1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+3	7+1	7+1	7+1	35+8	35
	Cizí jazyk	-	-	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1	20+3	20
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	1	-	1	1+1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1				12
	Přírodověda, Vlastivěda				3+1	3	12+2	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata								P
Disponibilní časová dotace		+2	+4	+4	+2	+2		14
Celkem		20	22	25	25	26	118	118
Celkem (povinné hodiny + disponibilní hodiny v ročníku)		18+2	18+4	21+4	23+2	24+2	104+14	

Poznámky:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk (anglický jazyk) je zařazen od 3.ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Žákům v 1.a 2.ročníku bude nabídnut kroužek anglického jazyka.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je zařazen do 3.a 5.ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Člověk a jeho svět se ve 4.a 5.ročníku dělí na vzdělávací obory Vlastivěda a Přírodověda

Učivo, které je v tabulce plánováno pro více ročníků (1.-3./4.-5) se rozpracuje v jednotlivých ročnících v ročních plánech, které jsou součástí organizace školy.

aktualizace k 1.9.2008

4.2 Rámcový učební plán pro 2. stupeň/klasická třída

Vzděl. oblasti	Vzděl. obory	6.	7.	8.	9.	Celkem	Minimál. počet hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+2	4	4	4+1	15+3	15
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12
Matematika a její aplikace		3+2	4	4	4+1	15+3	15
Informační a komunikační technologie		1	1	-	-	1+1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1+1	2	11+1	11
	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1+1	21+4	21
	Chemie	-	-	2	2		
	Přírodopis	2	1+1	1+1	1		
	Zeměpis	2	1+1	2	1		
Umění a kultura	Hv	1	1	1	1	10	10
	Vv	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	1	1	1	10+1	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	3+1	3
Volitelný předmět		2	2	3	3	10	
Průřezová témata							P
Disponibilní časová dotace		+8	+5	+5	+6		24
Celkem		30	30	31	31	122	122
Celkem (povinné hodiny + disponibilní hodiny v ročníku)		22+8	25+5	26+5	25+6		

V rámci volitelných předmětů je žákům od 7. ročníku nabízen druhý cizí jazyk v časová dotaci dvě hodiny týdně.

aktualizace k 1.9.2008

4.3 Rámcový učební plán pro 2. stupeň / sportovní třída

Vzděl. oblasti	Vzděl. obory	6.	7.	8.	9.	Celkem	Minimál. počet hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+2	4	4	4+1	15+3	15
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12
Matematika a její aplikace		3+2	4	4	4+1	15+3	15
Informační a komunikační technologie		1	-	-	-	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	11	11
	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1	21+3	21
	Chemie	-	-	2	2		
	Přírodopis	2	1	2	1+1		
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1		
Umění a kultura	Hv	1	1	1	1	10	10
	Vv	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	-	10+9	10
	Tělesná výchova	2+2	2+2	2+2	2+2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	-	1	1	1	3	3
Volitelný předmět			2	2	2	6	
Průřezová témata							P
Disponibilní časová dotace		+6	+6	+5	+7		24
Celkem		30	30	31	31	122	122
Celkem (povinné hodiny + disponibilní hodiny v ročníku)		24+6	24+6	26+5	24+7		

Ve třídě s rozšířenou výukou Tv je také nabízen druhý cizí jazyk od 7. ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně.

Výchova ke zdraví, která v roce 2007/2008 nebyla, bude odučena ve školním roce 2010/2011(tj. v 9.roč.) v rámci jedné hodiny Tv týdně. Bude tím splněna časová dotace 16h. Tv a 3h. Vz za 2.stupeň (Tv-6.r. 5h.,7.r. 4.h.,8.r. 4h.,9.r. 3h.,**celkem 16h.**a Vz- 7.r. 1h.,8.r. 1h., 9.r. 1h., **celkem 3h.**)

5. Učební osnovy

5.1 Povinné předměty

1. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura se vyučuje ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího oboru.

Obsahem je naplnění očekávaných výstupů stanovených pro tento vzdělávací obor Rámcově vzdělávacím programem a průřezových témat s tímto oborem souvisejících.

Získané dovednosti, které si žák osvojí, jsou důležité pro úspěšné osvojení poznatků nejen v jazykovém vyučování, ale i v dalších oblastech vzdělávání. Umožňují žákům poznat a pochopit vývoj lidské společnosti, vytváří předpoklady k mezilidské komunikaci.

Obsah jednotlivých složek oboru se vzájemně prolíná. K výuce se využívá projektů, návštěv knihoven, práce s knihou, práce ve skupinách, internet, počítačové výukové programy apod. Důraz je kladen na komunikativní dovednosti, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Jednotlivá témata učiva oboru se snažíme během dne i týdne variabilně propojovat s učivem ostatních vzdělávacích oborů.

Na 1. stupni je obor vyučován ve všech ročnících. Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Organizace výuky : žáci s přihlédnutím k aktivitě prováděné ve vyučovací jednotce se učí ve svých kmenových třídách, v jazykové učebně, v učebně PC a mediální učebně. V rámci výuky navštěvují knihovnu, výstavy, kulturní vystoupení, divadla i filmy.

Zařazená průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova** - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění, kreativita.
- Kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu
  - Sociální rozvoj – Komunikace.
  - Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika.

Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávacím oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- žák zkouší možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- žák systematicky vede a ukládá informace,
- žák aplikuje naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojuje,
- žák se seznamuje s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k tomu, aby samostatně nalézal pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- žák se učí nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- žák se pokouší správně formulovat obsah sdělení v rámci probíraných žánrů,
- žákovi je nabízen dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- žák pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje svou slovní zásobu,
- žák je veden ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- jsou vytvářeny příležitosti tak, že se žák učí diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- žák je veden k tomu, aby dokázal požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- žák se seznamuje s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jeho význam,
- žák je podporován k potřebě literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- žák je veden k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- žák je veden k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	<ul style="list-style-type: none"> •správné čtení písmen, slabik, slov a přiměřených textů •orientace v textu, vyhledávání potřebných informací •upevňování čtenářských dovedností, rozšiřování slovní zásoby 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání.
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	<ul style="list-style-type: none"> •porozumění písemným pokynům a jejich plnění •porozumění jednoduchým, později i složitějším písemným pokynům a správná reakce na ně •samostatná práce na základě písemných pokynů 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání.
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.	<ul style="list-style-type: none"> •výběr vhodných komunikačních prostředků v rozhovoru •volba vhodných slovních obrátů a logické navazování myšlenek •naslouchání řeči druhého a přiměřená reakce 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu.
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	<ul style="list-style-type: none"> •správná výslovnost jednotlivých hlásek a jejich výslovnost v jednodušších a obtížnějších skupinách •procvičování řečových dovedností prostřednictvím jazykolamů, veršů a textů s kumulací určité hlásky nebo skupiny hlásek 	3.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	<ul style="list-style-type: none"> •správná a uvědomělá práce s dechem při mluvení nebo čtení •uplatnění slovního přízvuku a větné melodie •seznámení se se zvukovou stavbou slova 	1. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> •užití vhodných výrazových prostředků v komunikačních situacích •osvojení konvenčních řečových postupů (omluva, prosba, přání apod.) •přiměřené užívání nonverbálních prostředků – gesta, mimika 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace.
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	<ul style="list-style-type: none"> •vyprávění příběhu podle obrázků, popis zážitků, osvojení pravidel vyprávění a popisu •práce s jednoduchou osnovou 	1. - 3.	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	•postupné upevňování a dodržování hygien. návyků	1.- 3.	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	<ul style="list-style-type: none"> •čtení psacích tvarů •psaní izolovaných písmen, postupné spojování do slabik a slov •převádění slov a jednoduchých vět z mluvené podoby do psané •čitelné a úhledné psaní, kontrola správnosti 	1. - 3.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> •seznámení s náležitostmi jednoduchých písemných sdělení (adresa, pozvánka apod.) •plynulý a úhledný písemný projev 	2. - 3.	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	<ul style="list-style-type: none"> •analýza výtvarného vyjádření, výběr orientačních prvků pro osnovu •vyprávění jednoduchého příběhu na základě obrázků 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	<ul style="list-style-type: none"> •sluchová analýza slova na hlásky a slabiky •rozlišení hlásek a písmen •převod mluvené podoby slova (věty) do podoby psané •třídění samohlásek na krátké a dlouhé, chápání rozdílu 	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění.
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	<ul style="list-style-type: none"> •slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu a slova spisovná a nespisovná •vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná 	2. - 3.	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost.	<ul style="list-style-type: none"> •třídění slov podle formálních a významových kritérií •seznamování se s některými slovními druhy 	2. - 3.	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	<ul style="list-style-type: none"> •nastínění principu třídění slov podle slovních druhů •seznamování se základními mluvnickými kategoriemi •slova ohebná a neohebná 	3.	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	<ul style="list-style-type: none"> •souvislý mluvený projev ve spisovné češtině •význam slov 	2. - 3.	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	<ul style="list-style-type: none"> •věta a souvětí •význam a funkce spojek a spojovacích výrazů 	2. - 3.	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	<ul style="list-style-type: none"> •druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků 	2. - .3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu 	2. - 3.	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukce obsahu textu • přednes básně nebo úryvku prózy z paměti 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.
vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	<ul style="list-style-type: none"> • líčení atmosféry příběhu 	3.	
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	<ul style="list-style-type: none"> • základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) • ujasnění nejzákladnějších typických znaků pohádkového příběhu oproti ostatním vyprávěním 	3.	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce textu dramaturgie pohádky, povídky nebo básně • vyhledávání a domýšlení rýmů • kresba ilustrací na základě porozumění textu 	1. - 3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	<ul style="list-style-type: none"> •správné a plynulé čtení uměleckých a populárně – naučných textů •uvědomělé a dostatečně rychlé čtení hlasité i tiché 	4. - 5.	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	<ul style="list-style-type: none"> •vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku •zápisy do sešitů, poznámky •kultura písemného vyjadřování – stručné zápisy z učebního textu – účelnost, stručnost, čitelnost, psaní podle normy 	4. - 5.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	<ul style="list-style-type: none"> •orientace v textu 	4. - 5.	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none"> •vystižení jádra sdělení •orientace v naučných textech přiměřených věku 	4. - 5.	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	<ul style="list-style-type: none"> •pravidla dialogu 	4. - 5.	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	<ul style="list-style-type: none"> •porovnávání názorů, tolerance •řešení konfliktních situací 	4. - 5.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti.
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	<ul style="list-style-type: none"> •správný přízvuk slovní i větný, přirozená intonace a správné frázování, přednes básně nebo úryvku prózy 	4. - 5.	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> •spisovná, hovorová a nespisovná mluva 	4.	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Obor: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 4. – 5.</p>	
<p>Očekávané výstupy Žák podle svých schopností:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Ročník</p>	<p>Průřezová témata</p>
<p>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu •slova citově zbarvená 	<p>5.</p>	
<p>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •orientace ve stavbě textu •vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, psaní dopisu, pozvánka •přímá řeč 	<p>4.- 5.</p>	
<p>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •pravidla sestavování osnovy •osnova, nadpis, členění projevu 	<p>4. - 5.</p>	
<p>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu 	<p>4.</p>	
<p>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •poznávání kořenu a rozlišování části příponové a předponové •rozlišování předpon a předložek •odvozování příponami a předponami 	<p>4. - 5.</p>	
<p>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •slovní druhy a jejich třídění •tvary slov 	<p>4. - 5.</p>	
<p>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •skladba – základní větné členy, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem 	<p>4. - 5.</p>	
<p>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •výstavba věty, základní větné členy, věta jednoduchá a souvětí 	<p>4. - 5.</p>	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> •rozmanité spojovací výrazy 	4. - 5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	<ul style="list-style-type: none"> •vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý, hledání a dotváření slov příbuzných 	4. - 5.	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	<ul style="list-style-type: none"> •shoda přísudku podmětem 	5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	<ul style="list-style-type: none"> •zážitkové čtení a naslouchání •nalézání příčin věcí a porozumění jim •vyjádření vlastního názoru 	4. - 5.	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> •tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje •vlastní tvorba 	4. - 5.	
rozlišuje různé typy uměleckých textů.	<ul style="list-style-type: none"> •druhy a žánry dětské literatury 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> •literatura umělecká a věcná •literatura v proměnách času •lidová slovesnost 	5.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	<ul style="list-style-type: none"> •literární pojmy •přirovnávání, básnické výrazy •verš, rým 	4. - 5.	
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.	<ul style="list-style-type: none"> •psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace) 	4. - 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Český jazyk a literatura	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák podle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat.	<ul style="list-style-type: none"> •herní dovednosti (vstup do role) •sociálně komunikační dovednosti •dodržování pravidel hry 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků, prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků, reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy.	<ul style="list-style-type: none"> •dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti) •dramatizace přiměřeného textu 	4. - 5.	

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu : **KK1, KK3**
- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**
- Používáme PC programy, práci s počítači, interaktivní tabuli a DVD i video projekce : **KK1, KK6**
- Vedeme žáky k prezentování a hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se kulturních akcí organizovaných školou : **KK5**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance : **KK3, KK4**
- Rozvíjíme u žáků motoriku (uvolňovací cvičení, správné sezení, správné držení tužky, dodržujeme správné hygienické návyky při psaní) : **KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce praktických činností : **KK2, KK6**
- Učíme žáky pracovat s chybou a řešit problémy : **KK2**
- Navštívíme místní knihovnu s besedou o literatuře : **KK1, KK3, KK5**

- Motivujeme žáky k zájmu o poezii a účast v recitačních soutěžích : **KK3, KK4**
- Využíváme komunitní kruh : **KK3**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace **Vzdělávací obor Anglický jazyk**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Ve vzdělávacím oboru anglický jazyk je důraz kladen na komunikaci žáků, na jejich schopnost komunikovat o jednoduchých tématech, reagovat v běžných situacích, porozumět textům adekvátním jejich věku. Žáci rovněž dokáží porozumět textu, který výběrem slov a větných konstrukcí odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí. V žácích je podporována tolerance ke kulturním odlišnostem, pochopení cizojazyčných kultur.

Na prvním stupni je větší důraz kladen na verbální komunikaci, na druhém stupni se prohlubuje schopnost porozumění psanému i mluvenému textu, procvičuje se větná skladba, popisují se jednoduché děje. Výuka gramatiky je podřízena schopnosti komunikovat a reagovat v běžných situacích. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, žáci jsou ale rovněž seznamováni s vybranými výrazy americké angličtiny.

Vzdělávací obor má časovou dotaci tři hodiny týdně ve 3. – 5. ročníku.

Výuka probíhá ve skupinách do počtu žáků 24, které jsou tvořeny s ohledem na individuální potřeby žáků. Vyučuje se v kmenové třídě, rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá vhodné metody, řadí zjištěné informace, které umí sám vyhledat ve slovníku překladovém i výkladovém, na internetu, v encyklopedii, učebnici
- žák si umí naplánovat práci na vlastním projektu, navrhnout si postup a časový plán

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- žák je schopen obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje v angličtině
- žák rozumí různým typům textů
- žák je schopen dialogu, umí reagovat, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, je schopen kompromisu
- žák přispívá k diskusi
- žák si upevňuje při spolupráci s ostatními dobré vztahy

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení, hodnoty a kulturní dědictví jiných lidí

Kompetence pracovní

- žák používá různé materiály k výuce
- žák umí použít slovník překladový, výkladový, internetový

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Anglický jazyk

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • umí pozdravit • rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u> Hello. Bye. Bye-bye. I'm... My name's... I'm nine . Is it....? Yes, it is./ No, it is not. Can you....? Yes, I can. No, I can't.	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
<u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	<u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u> My family My school Colours House Food Animals, pets Toys, games Clothes.	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu • žák rozumí jednoduché slovní zásobě z okruhu následujících témat: moje rodina, škola, dům, jídlo, zvířátka, hračky, barvy, oblečení 	<p>Výuka slovní zásoby prezentována formou her, rýmů, písniček.</p>	
---	---	--

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí pozdravit, představit se • rozumí velmi jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění • umí reagovat na jednoduché otázky typu: Umíš ? Máš rád? Kolik ti je let? Kde je...? 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u></p> <p>Hello. Good morning. Bye. Good bye. I'm... My name's... I'm nine. Can you....? Yes, I can. No, I can't. Do you like....? Yes, I do. No, I don't.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – komunikace, mezilidské vztahy</p>

<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba,</u> <u>produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje foneticky správně slovní zásobu přiměřeného rozsahu • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu • rozumí a dokáže aktivně používat slovní zásobu z následujících tematických okruhů: rodina, členové rodiny, barvy, dům a domov, jídlo, zvířata, hračky a hry, člověk a části těla, počasí, oblečení, prázdniny • používá abecední slovník učebnice 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>My family, family members My school Colours House, home, my room, furniture Food and drinks Animals, pets Toys, games Parts of a body, clothes Weather, holiday.</p> <p>Výuka slovní zásoby prezentována formou her, rýmů, písniček.</p>	
<p><u>Gramatické struktury, receptivní a produktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže časovat sloveso být – to be v přítomném čase 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>Who's...?, What's this? Where is...? How many...? What colour is it? How old are you? Do you like...? Yes, I do./ No, I don't. Can you...? I can... / I</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit zápornou a tázací větu • umí tvořit větu s tázacími zájmeny: „Who?“, „What?“, „Where?“ • umí použít jednoduché předložkové vazby: „in the...“, „on the...“, „under the...“ • dokáže vyjádřit co umí/neumí, co má/nemá rád, co má/nemá • umí použít velmi jednoduché formy přítomného času 	<p>can't.... I have got... He has got... It's sunny, hot, windy... Present simple. Present continuous.</p>	
--	--	--

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí pozdravit, představit se, říci, odkud je a kolik je mu let • umí říci svou adresu a tel. číslo • umí se zeptat a také podat osobní informace • umí říci, kolik je hodin • umí se zeptat na cenu zboží • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, požadovanou informaci 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u></p> <p>I'm ....., I'm from..., My name is.. I'm..... years old. My address is.... It's.... o'clock. How much is this? Can you ..... ? Do you... ? What/When/Where do you...?</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>

<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba,</u> <u>produktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí a dokáže aktivně používat slovní zásobu z následujících tematických okruhů: rodina, členové rodiny, barvy, části lidského těla, dny v týdnu, názvy školních předmětů, volný čas, dům-byt-zařízení pokojů, místa a budovy ve městě, popis osoby, oblečení, nákupy • používá dvojjazyčný slovník • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Names. Countries. Numbers 1-100 Colours. The alphabet. Parts of the body Prices. Family. Age. Favourite things Days of the week. School subjects. Time. Daily routine. Free time activities. House – Room – Furniture Places, buildings. Clothes.</p>	
<p><u>Gramatické struktury,</u> <u>receptivní a produktivní dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vytvořit a použít přivlastňovací pád • umí vytvořit 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>This is... Členy. Possessive: „Ben’s dog“ Plural nouns. Present tense: „to be“, „have got“ this – these Present simple: „ I play –</p>	

<p>množné číslo pravidelných a několika nepravid. podst. jmen</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí časovat sloveso „být“ a „mít“ v přítomném čase, otázka, zápor • umí použít některá ukazovací zájmena • umí vytvořit jednoduché věty v přít. čase prostém a průběhovém – včetně vět záporných a tázacích • umí říci, co umí a neumí a co musí • sestaví gramaticky a formálně správné jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 	<p>he plays“, „Do you /does he...., I don't/he doesn't...“ „I can / can't, I must“ Present continuous: „I am playing...“</p>	
--	---	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Podporujeme žáky ve vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací: **KK1, KK2, KK6**
- Uplatňujeme ve výuce aktivizující metody: **KK1, KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům prostor pro vyjádření jejich názoru: **KK3, KK5**
- Pracujeme s autentickými materiály: **KK1, KK2**
- Seznamujeme žáky se životem v anglicky mluvících zemích: **KK5**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**

- Předkládáme žákům problémy, které řeší samostatně i ve skupině: **KK2, KK3, KK4**
- Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení: **KK2, KK6**
- Učíme žáky vyhodnocovat svou činnost: **KK1, KK3, KK4**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**
- Navozujeme situace vhodné pro dialog: **KK3, KK4, KK5**
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků: **KK2, KK3, KK4, KK5, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel: **KK5, KK4**
- Vytváříme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance: **KK3, KK4**
- Předkládáme žákům k práci různé pomůcky (pexeso, dominové karty apod.): **KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům dostatek informací: **KK1, KK2**
- Vytváříme pro žáky vhodné prostředí k formulování svých názorů a myšlenek: **KK1, KK3, KK4, KK5**

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávacího oboru Matematika

Vzdělávacím obsah zahrnuje matematiku a její aplikace, informační a komunikační technologie, které jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání určeny pro 1. stupeň.

Vzdělávací obor Matematika je realizován ve všech ročnících 1. stupně. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Organizace výuky : žáci s přihlédnutím k aktivitě v prováděné v učební jednotce se učí ve svých kmenových třídách, v učebně PC, v mediální učebně s dataprojektorem, v jiných prostorách školy, v okolí školy.

V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce, začleňovány krátkodobé projekty. Jednotlivá témata učiva oboru se snažíme během dne i týdne variabilně propojovat s učivem ostatních vzdělávacích oborů. Jsou využívány počítačové výukové programy.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávacím oboru směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- žák aktivně vyhledává informace, umí je propojovat a systematizovat,
- žák samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky,
- žák poznává smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu je žák veden k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznává a chápe problémy a nesrovnalosti,
- žák využívá různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů a k jejich ověřování a srovnávání,
- žák si ověřuje správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

- žák rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- žák využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- žák je schopen pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i řešení matematických úloh,
- žák uplatňuje možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a je schopen je dodržovat,
- na základě individuálního přístupu učitele si žák buduje sebedůvěru a svůj samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie je žák veden k respektování přesvědčení druhých lidí.

Kompetence pracovní

- žáci umí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup při řešení aritmetických a zejména geometrických úloh, při geometrickém modelování,
- žák dodržuje hygienická pravidla při práci,
- žák si připravuje a udržuje svůj učební prostor.

1.- 3. ročník

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	Období: 1. - 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností :	Učivo	Ročník	Průřezová témata
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	<ul style="list-style-type: none"> •intuitivní představa čísla •doplňování číselné řady •manipulace s předměty, s obrázky •počítání předmětů 	1.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání.
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> •čtení a zápis čísel •práce s desítkovou soustavou •vztahy rovnosti a nerovnosti •znaky $>$, $<$, $=$ •zaokrouhlování čísel na desítky, stovky a tisíce 	1. - 3.	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	<ul style="list-style-type: none"> •využití číselné řady vzestupně i sestupně •orientace na číselné ose, obrazy čísel na číselné ose a její využití při řešení slovní úlohy •pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi •určování stovek, desítek a jednotek 	1. - 3.	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	<ul style="list-style-type: none"> •sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> •sčítání a odčítání v oboru 0-20 s přechodem přes desítku •sčítání a odčítání v oboru 0 -100 •násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5,6) 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> •sčítání a odčítání v oboru 0 -1000 •násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 7,8, 9,10) 	3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	Období: 1. - 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností :	Učivo	Ročník	Průřezová témata
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	<ul style="list-style-type: none"> •slovní úlohy zadané obrázkem a textem s náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	<ul style="list-style-type: none"> •určování časových údajů na hodinách •převádění jednotek času •časové údaje v reálných situacích 	2. - 3.	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	<ul style="list-style-type: none"> •seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy početních operací •řešení příkladů z finanční matematiky v reálném světě 	1. - 3.	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	<ul style="list-style-type: none"> •doplňování a vytváření geometrických vzorů •doplňování a sestavování tabulek čísel podle stanovených vlastností •pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose •práce s údaji (jízdni řád, ceník) 	2. - 3.	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> •rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh, jejich kresba, vybarvování, modelování a vyznačování ve čtvercové síti •vyhledávání a rozlišování rovinných útvarů v okolí 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> •tělesa - krychle, kvádr, koule • 	2. - 3.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	<ul style="list-style-type: none"> •bod, přímka, polopřímka a úsečka •základní jednotky délky a jejich zápis •měření a porovnávání délky úseček 	2. - 3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	Období: 1. - 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností :	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	<ul style="list-style-type: none"> •osově souměrné předměty a tvary v reálném světě •osová souměrnost jako shodné zobrazení v rovině •manipulativní činnosti (překládání papíru, modelování), kreslení a rýsování 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.

4.- 5. ročník

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	<ul style="list-style-type: none"> •principy asociativnosti a komutativnosti 	4.-5.	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	<ul style="list-style-type: none"> •sčítání a odčítání čísel do 100000 •velká násobilka •písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem •dělení jednociferným číslem •dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel 	4.	
	<ul style="list-style-type: none"> •sčítání a odčítání čísel do milionu •písemné násobení jednociferným až čtyřčiferným číslem •dělení dvojčiferným číslem 	5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	•zaokrouhlování na 1000, 100, 10 •kontroly výpočtů	4.	
	•zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10000, kontroly výpočtů	5.	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	•slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	4.-5.	
vyhledává, sbírá a třídí data.	•práce s daty	4.-5.	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	•diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	4.	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	•práce s geometrickými útvary	4.	
	•rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	5.	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	•délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	4.	
sestrojí rovnoběžky a kolmice.	•rovnoběžky, různoběžky, kolmice	4.	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	•obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku •jednotky obsahu	5.	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	•osová souměrnost	4.	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	•slovní úlohy s netradičními postupy	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu : **KK1, KK3**
- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a DVD i video projekce : **KK1, KK6**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se matematických soutěží na úrovni školního i dalších kol (matematické olympiády, Cvrček, Klokánek, atd...): **KK1, KK2**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance : **KK3, KK4**
- Rozvíjíme matematické schopnosti a logické myšlení (řešení problémových úloh, matematické hry typu sudoku, bingo, karty, atd...) : **KK1, KK2, KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností : **KK2, KK6**
- Učíme žáky pracovat s chybou a řešit problémy : **KK2**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávacího oboru Informatika

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Po zvládnutí základní práce s počítačem může být získané znalosti a dovednosti využity i v rámci jiného předmětu vyučovaného v tomto ročníku.

Vzdělávací obor Informatika je určen pro 3. a 5. ročník. V každém z těchto ročníků je vždy v rozvrhu pevně zařazena jedna hodina týdně.

Výuka probíhá v počítačových a mediálních třídách. Žáci jsou dle počtu ve třídě děleni do menších skupin.

Zařazená průřezová témata

Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák se učí samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- žák aktivně vyhledává a třídí informace, propojuje je a systematizuje
- žák se seznamuje s obecně používanými znaky, termíny a symboly, dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žák se seznamuje s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problémů, a je veden k jejich ověřování a srovnávání
- žák si ověřuje správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák si osvojuje postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- žák se seznamuje s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
- žák využívá široké možnosti informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žák je schopen pracovat ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů
- žák se učí stanovit pravidla pro činnost skupiny a dodržovat je
- žák se učí budovat sebedůvěru a samostatně se rozvíjí rozvoj

Kompetence občanské

- žák je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žák se učí nacházet způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- žák rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení
- žák se seznamován s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci a je veden k jejich eliminaci
- žák pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup

3. ročník

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informatika	Období: 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
pracuje bezpečně na počítači.	•Bezpečnostní zásady.	3.	
umí korektně zapnout a vypnout stanici se přihlásí do a odhlásí ze sítě.	•Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě.	3.	
se orientuje na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (enter, delete, shift, ...), ovládá základní operace s myší (klik, dvojklik, klik pravým tlačítkem).	•Práce s klávesnicí a myší: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu.	3.	
dokáže nakreslit obrázek, uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit. pracuje s nástroji, možnosti nastavení (barva, štětec, základní tvary, ...)	•Programy na tvorbu obrázků, uložení, otevření, změna.	3.	
napíše krátký text v textovém editoru dokáže vložit obrázek, nadpis, ...	•Word – WordArt, klipart...	3.	
nezaměňuje pojmy internet a web, dokáže vyhledat stránku o určitém tématu.	•Internet.	3.	

5. ročník

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informatika	Období: 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie.	<ul style="list-style-type: none"> •Ovládání počítače, popis součástí, tisk a ukládání dokumentů na lokální disk, orientace na klávesnici. 	5.	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad.	<ul style="list-style-type: none"> •Pravidla práce s PC, virové nebezpečí, legálnost software. 	5.	
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> •Souborová struktura PC, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů. •Práce se sítí, jiné možnosti ukládání souborů, kopírování a mazání složek a souborů. 	5.	
při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	<ul style="list-style-type: none"> •Práce se školní www prezentací, ovládání internetového prohlížeče, domény, nejznámější vyhledávací portály české. 	5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> •Zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu. 	5.	
ovládá a aktivně využívá výukové programy.	<ul style="list-style-type: none"> •Práce s výukovými programy. 	5.	
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> •Základní ovládání programu Word, nebo jiného textového editoru. •Práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu. •Psaní a mazání textu, formát písma, odstavce. •Vkládání obrázků, kopírování textu a obrázků. 	5.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Učíme ovládnání různých typů programů, používání nápovědy, intuitivní orientaci v programech : **KK1**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k prezentaci, hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Interpretujeme a prezentujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Učíme žáky využívat ICT pro svůj vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost: **KK1, KK2, KK6**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Učíme žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla, legislativu a obecné morální zákony: **KK3, KK5**
- Učíme žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou: **KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována ve všech ročnících 1. stupně.

Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Vzdělávací obsah je rozdělen do vzdělávacích oborů:

- a) Prvouka (v 1. až 3. ročníku),
- b) Přírodověda (ve 4. až 5. ročníku),
- c) Vlastivěda (ve 4. až 5. ročníku).

Tyto obory vyžadují i různé formy realizace. V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce, začleňovány krátkodobé projekty, které nám umožňuje vhodná poloha školy. Člověk a jeho svět se však realizuje také v celoškolních projektech. Jednotlivá témata učiva oborů jsou během dne i týdne variabilně propojována s učivem ostatních vzdělávacích oborů.

Organizace výuky : žáci s přihlédnutím k aktivitě ve vyučovací jednotce pracují ve svých kmenových třídách, v prostorách školy, ve školní kuchyňce, ve školní dílně, v učebně PC, v okolí školy, v přírodě, atd...

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena.
- Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, poznávání lidí.
- Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané.

Multikulturní výchova

- Kulturní odlišnosti.
- Lidské vztahy.
- Etnický původ.
- Kulturní difference.

Environmentální výchova

- Základní podmínky života.
- Vztah člověka k prostředí.
- Ekosystémy.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět směřují k utváření klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- žák aktivně vyhledává informace, umí je propojovat a systematizovat,
- žák samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky,
- žák poznává smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu je žák veden k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznává a chápe problémy a nesrovnalosti,
- žák využívá různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů a k jejich ověřování a srovnávání,
- žák si ověřuje správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

- žák rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- žák je seznámen s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- žák využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků.
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje v různě velkých skupinách,
- žák dokáže požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- žák respektuje názory druhých,
- žák chápe životního prostředí jako celek.

Kompetence pracovní

- žák vybírá nejvhodnější pracovní postupy,
- žák udržuje a organizuje svůj pracovní prostor.

1.- 3. ročník

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Prvouka	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých možností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> •práce s plánem své obce •osobní bezpečí •nebezpečné situace	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání.
začlení své město do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí města.	<ul style="list-style-type: none"> •název obce a jejích částí •význačné orientační body, historická a památná místa v obci	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Prvouka	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých možností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozezná přírodní a umělé prvky v okolní krajině.	<ul style="list-style-type: none"> •rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 	2. - 3.	
rozeznává blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	<ul style="list-style-type: none"> •rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů 	1. - 2.	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání.
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> •pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce •různá povolání •volný čas a jeho využití 	2. - 3.	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> •vztahy mezi lidmi •osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům •projevuje úctu ke starším lidem •respekt k odlišným kulturám a etnikům 	1. - 3.	Multikulturní výchova – lidské vztahy – etnický původ.
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> •základní orientace v čase •den, týden, měsíc, rok •minulost, přítomnost a budoucnost 	1. - 3.	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> •kultura a historie naší obce, města 	2. - 3.	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> •proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> •charakteristika ročních období •pozorování změn počasí •reakce rostlin a živočichů na roční období 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Prvouka	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých možností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
roztřídí některé přírodniny, byliny, dřeviny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> •rozlišení živé a neživé přírody •základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy •podmínky života na Zemi 	2. - 3.	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	<ul style="list-style-type: none"> •pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	2. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovedností.
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> •lidské tělo •péče o zdraví •správná životospráva 	1. - 3.	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> •první pomoc •pravidla chování ve školním řádu 	3.	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	<ul style="list-style-type: none"> •osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení 	1. - 3.	
uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	<ul style="list-style-type: none"> •znalost pravidel silničního provozu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovedností.
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> •správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	1. - 3.	

4.-5. ročník

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Vlastivěda	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a světa.	<ul style="list-style-type: none"> •orientace podle náčrtů, plánů a map •zeměpisné pojmy 	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí.
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	•ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje	4.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané.
	•Evropa - státy a města	5.	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	•předávání osobních zkušeností z cest	5.	Multikulturní výchova – kulturní diference.
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	•ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	4.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě.
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	•mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	4.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí.
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.	•pravidla dialogu, komunikace	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika.

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).		4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí.
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	•čas, časová osa	4.	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.	•vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	5.	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	•historický přehled - znalost významných dní v roce	4. - 5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Přírodověda	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	•živá a neživá příroda, vztahy	4.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí -základní podmínky života.
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	•Země a vesmír	4. – 5.	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy	•fauna a flora v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů	4.	Environmentální výchova – ekosystémy.

mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.			
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	•pokusy - postup práce, výstupy	4.	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	•péče o zdraví, lidské tělo - orgány	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí.
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	•vývoj člověka - etapy vývoje	4.	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	•denní režim - plánování, uspořádání času	4.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena.
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	•zdravotní osvěta	4.	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	•poskytnutí první pomoci •prevence úrazů	4. - 5.	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	•sexuální výchova	5.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu : **KK1, KK3**
- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a DVD i video projekce : **KK1, KK6**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**

- Nabízíme možnost zúčastnit se vyučování mimo školu (animační programy v Muzeu moderního umění , Arcidiecézním muzeu, Vlastivědném muzeu v Olomouci, ZOO, hvězdárna, exkurze, park, les, atd...) : **KK5**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance : **KK3, KK4**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností : **KK2, KK6**
- Využíváme komunitní kruh : **KK3**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji (internet, média, encyklopedie) : **KK1, KK2**

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Oblast je do výuky zařazena na obou stupních ZŠ.

Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce). Jde o cestu k objevování projevů autonomie, tělesné i duševní pohody, vnímání prožitku.

Do výuky hudební a výtvarné výchovy se variabilně promítají témata učiva ostatních vzdělávacích oborů v příslušném dnu, týdnu nebo období.

Jsou zde zařazeny vzdělávací obory:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Průřezová témata

Jsou zapracována v charakteristikách jednotlivých vyučovacích předmětů.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávací oblasti Umění a kultura směřují k utváření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák je veden k tomu, aby se naučil rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební, výtvarné a dramatické a aby s nimi dovedl zacházet,
- žák se přesvědčuje o tom, že přehled v oblasti umění a kultury mu umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k tomu, aby při svém hodnocení umění postupoval uvážlivě a tak aby svůj názor byl schopen obhájit,
- žákovi je předkládáno dostatečné množství estetických prožitků a je mu poskytnut dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomil, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

- žák je veden k tomu, aby vnímal i mimojazykové vyjadřování a aby sám tuto komunikaci využíval,
- žákovi se ukazuje, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat, může být přínosem,
- žákovi je poskytnut dostatečný prostor k jeho vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- žákovi se vysvětlují a budují se u něho zásady chování na kulturních akcích,
- žákovi se ukazuje potřeba spolupráce v týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní,
- na příkladech z dramatické, výtvarné a hudební výchovy se žákovi předvádí nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka se v něm buduje sebedůvěra.

Kompetence občanské

- žákovi se vysvětluje potřeba respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví,
- u žáka se buduje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- žák je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- žákovi se vysvětluje a učí se, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat,
- žákovi jsou objasňována základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Charakteristika vzdělávacího oboru Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, a tím rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Obsahem tohoto oboru jsou vokální činnosti (práce s hlasem), instrumentální činnosti (hra na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybové činnosti (vyjádření hudby pohybem a tancem), poslechové činnosti.

Hudební výchova je realizována na 1. i 2. stupni školy. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Organizace výuky : žáci se mohou učit ve svých kmenových třídách, také v hudební učebně, kde mohou využívat hudební nástroje i nainstalovaný program karaoke . Dále v rámci výuky navštěvují kulturní akce (výchovné koncerty, výstavy, filmová i divadelní představení).

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, sebepoznání a sebepojetí.

Multikulturní výchova – Lidské vztahy, kulturní diference.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá.

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	<ul style="list-style-type: none"> •zpěv lidových a umělých písní přiměřených věku •správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost •rozšíření hlasového rozsahu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	<ul style="list-style-type: none"> •hudební hry (říkadla, hry typu „Jak se jmenuješ“, hra na ozvěnu) •hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	<ul style="list-style-type: none"> •Orffovy nástroje 	2. - 3.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<ul style="list-style-type: none"> •pohybový doprovod znějící hudby (jednoduché tanečky) •taktování •hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) 	1. - 3.	
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	<ul style="list-style-type: none"> •notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka 	3.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	<ul style="list-style-type: none"> •výrazové prostředky v hudbě: zvuk – tón, melodie stoupavá a klesavá, tempo pomalé, rychlé apod. 	2. - 3.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	<ul style="list-style-type: none"> •hudební styly a žánry •hudba vážná, lidová a umělá •poslechové skladby •rozpoznávání nejběžnějších hudebních nástrojů 	3.	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností :	Učivo	Ročník	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> •pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu •hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu •dvojhlas a vícehlas-, kánon, lidový dvojhlas apod. •intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.) 	4. - 5.	Multikulturní výchova – lidské vztahy.
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	<ul style="list-style-type: none"> •orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie 	4. - 5.	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> •hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře apod. 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí .
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> •hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj •hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá.

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností :	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.
rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů - délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) 	4. - 5.	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	4. - 5.	Multikulturní výchova – kulturní diference.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu : **KK1, KK3**
- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**

- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a DVD i video projekce a karaoke: **KK1, KK6**
- Nabízíme možnost zúčastnit se vyučování mimo školu (koncerty) : **KK5**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance : **KK3, KK4**
- Využíváme komunitní kruh : **KK3**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Umožňujeme žákům pracovat i v odborných učebnách (hudebna): **KK6**
- Připravujeme pro žáky hudební soutěže: **KK1, KK2**

Charakteristika vzdělávacího oboru Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází z porovnávání dosavadních zkušeností žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (samostatně vytvořenému i přejatému) jako k prostředku zapojování do procesu komunikace.

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně naší školy v rámci vyučovací oblasti **Umění a kultura**.

Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Organizace výuky : žáci s přihlédnutím k aktivitě v dané vyučovací jednotce pracují ve své kmenové třídě, ve výtvarné nebo keramické učebně, v učebně PC, v různých prostorách školy, v okolí školy, v přírodě, atd...

Také v rámci výuky mohou navštívit výstavu, muzejní lekci s lektorem, knihovnu, kulturní akci a jiné.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, psychohygiena.

Multikulturní výchova – Lidské vztahy, kulturní difference, etnický původ.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá.

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Oblast: Umění a kultura	Oblast: Výtvarná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák dle svých schopností: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály 	3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita, sebepoznání a sebepojetí.
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.		1. - 3.	Multikulturní výchova - lidské vztahy, kulturní difference.
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.		3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Evropa a svět nás zajímá.
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. • manipulace s objekty • zákonitosti kompozice 	3.	Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ.
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> • učí se vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým, či jiných 	2. - 3.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	<ul style="list-style-type: none"> •určování jednoduchých vztahů(podobnost, kontrast, rytmus) v prvcích vizuálně obrazného vyjádření, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru •rozlišení typů vizuálně obrazných vyjádření, jejich uplatnění •objekty, ilustrace textů, volná malba, hračka, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, počítačové animace, reklama 	4. - 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání.</p> <p>Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.</p>
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	<ul style="list-style-type: none"> •uspořádávání objektů do celků na základě jejich výrazných vlastností, velikosti a vzájemného postavení •práce s keramickou hlinou, sádrou, kombinované techniky 	4. - 5.	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj – kreativita, psychohygienu, sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopnosti poznávání.</p> <p>Environmentální výchova -vztah člověka k prostředí,lidské aktivity a problémy životního prostředí.</p>
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	<ul style="list-style-type: none"> •prostředky pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ •tvorba na základě osobních zkušeností •manipulace s objekty 	4. - 5.	<p>Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.</p>

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	<ul style="list-style-type: none"> •vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, čichových sluchových a chuťových, •smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření •různé oblasti umělecké tvorby, návštěvy galerií, výstav i animačních programů •multimédia - televize, film, tiskoviny 	4. - 5.	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	<ul style="list-style-type: none"> •vnímání vizuálně obrazných vyjádření z hlediska vizuálního, haptického, statického a dynamického, fantazijní kresby a malby 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá.
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	<ul style="list-style-type: none"> •zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření 	4. - 5.	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<ul style="list-style-type: none"> •porovnávání vlastní interpretace se skupinou 	4. - 5.	Multikulturní výchova - lidské vztahy

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžení a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**

- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování hygieny práce (udržování pracovního prostoru, správné manipulaci s výtvarnými potřebami i nástroji, materiály a užitím výtvarných technik) : **KK6**
- Nabízíme možnost zúčastnit se vyučování mimo školu (výstavy) : **KK5**

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví**

Charakteristika vzdělávacího oboru **Tělesná výchova**

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech,
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úkoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti,
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Vzdělávací obor je realizován v 1. - 5. ročníku. Dále jsou na 1. stupni zařazovány během každého dne cviky zdravotní tělesné výchovy směřující ke správnému držení těla, správnému dýchání a kompenzaci jednostranné zátěže organismu při sezení.

Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Organizace výuky - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu (Výuka plavání je zařazena do 2. ročníku. Výuku zajišťuje Plavecká škola SK UP Olomouc). V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, seberegulace a sebeorganizace.

- Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, poznávání lidí.

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí.

Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími, orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
- žák se naučí na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- žák uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- žákovi je dodávána sebedůvěra, podle potřeby je mu v činnostech pomáháno.

Kompetence komunikativní

- žák je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává, zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- žák je veden k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, jsou mu vytvářeny příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k jednání v duchu fair - play - dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině.
- žákovi jsou zadávány úkoly, při kterých může spolupracovat, každý žák může zažít úspěch.

Kompetence občanská

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu

korektivní cvičení, je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní.

- žák se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- žák je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

1.- 3. ročník

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena.
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy • gymnastika - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vpřed)- přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách • atletika - vytrvalostní běh 5 - 10 minut , rychlý běh 20 - 50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí.
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • sportovní hry (kopaná, vybíjená) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice.

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	•základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách	1. - 3.	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	•znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	1. - 3.	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	•cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.) •správné držení těla	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí.
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	•zdravotní TV •kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	1. - 3.	
zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	•psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	2.	
rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.	•herní dovednosti (vstup do role)	2.	

4.- 5. ročník

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> •význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena.
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	<ul style="list-style-type: none"> •příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) 	4. - 5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí.
zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.			
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her.	<ul style="list-style-type: none"> •organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí •pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita.
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.			

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> •hygiena při Tv (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv) 	4. - 5.	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> •zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) 	4. – 5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice.
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.		4. - 5.	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	<ul style="list-style-type: none"> •komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály) 	4. - 5.	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	<ul style="list-style-type: none"> •měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) 	5.	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	<ul style="list-style-type: none"> •zdroje informací o pohybových činnostech 	4. - 5.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce praktických činností : **KK6**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se sportovních soutěží a turnajů : **KK1, KK4, KK6**
- Učíme žáky pracovat s chybou a řešit problémy, taktiku hry a vzájemnou spolupráci: **KK2, KK3**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování pravidel hry, soutěžení ve smyslu fair – play, dodržování bezpečnosti při cvičení a hygienických návyků **KK3, KK4, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávacího oboru Pracovní činnosti

Obor Pracovní činnosti vede žáky k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- 1/ Práce s drobným materiálem,
- 2/ Konstruktivní činnosti,
- 3/ Pěstitelské práce,
- 4/ Příprava pokrmů.

Vzdělávací obor Pracovní činnosti je na naší škole realizován ve všech ročnících 1. stupně. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Výuka je organizována dle potřeby v kmenových třídách, v keramické dílně, ve školní kuchyňce, v okolí školy, v přírodě. Je využívána poloha školy. V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce, začleňovány krátkodobé i dlouhodobé projekty. Jednotlivá témata učiva oboru se snažíme během dne i týdne variabilně propojovat s učivem ostatních vzdělávacích oborů v příslušném dnu, týdnu nebo období.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita, rozvoj schopností poznávání.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vzdělávacím oboru Člověk a svět práce směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák si prakticky osvojuje práci podle návodu,
- žák si plánuje činnosti při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- na základě dostatečného množství příkladů žák chápe technickou dokumentaci jednoduchých zařízení,
- žák zná výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- žák zná vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- žák si uvědomuje potřebu praktického ověřování řešení problémů ,
- žák aplikuje řešení při obdobných zadání a hledá nové způsoby využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- v důsledku předkládání dostatečného množství příkladů žák chápe nutnost být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- žák má otevřený prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- žák se seznamuje s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- žák účinně komunikuje při práci s technickými materiály,
- žák se seznamuje s přesným významem pojmů, se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- žák zná pojmy souvisejících s volbou povolání,
- žák má dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci.

Kompetence sociální a personální

- žák umí spolupracovat ve dvojici a v malé skupině,
- žák přiřazuje různé role v pracovní skupině a zvládá jejich prožívání,
- žák si uvědomuje potřebu ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- žák chápe vliv různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu,
- žák tvořivě přistupuje k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- žák uvědoměle, správně a bezpečně používá všechny nástroje a materiály,
- žák se snaží provést práci v co nejlepší kvalitě ,
- žák srovnává hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- žák vyhledává možná rizika při různých činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci,
- žák se seznamuje s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,

1.- 3. ročník

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 1. – 3.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	<ul style="list-style-type: none"> •práce s nejrůznějšími materiály (papír, karton, model. hmota, ker. hlína, přírodniny, textilie apod.) •seznámení se s jednoduchými pracovními postupy (stříhání, lepení, trhání, modelování, navlékání apod.) 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita.
pracuje podle slovního návodu a předlohy.	<ul style="list-style-type: none"> •práce s šablonou •práce dle jednoduchých instrukcí učitele s využitím názoru 	1. -3.	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	<ul style="list-style-type: none"> •spojování jednotlivých dílů stavebnice do jednoduchých výtvorů a jejich zpětné rozebrání •uplatňování vlastní fantazie 	1. -3.	
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	<ul style="list-style-type: none"> •procházký do přírody spojené s jejím pozorováním •třídní výstavky nasbíraných plodů, rostlin apod. 	1. -3.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání.
pečuje o nenáročné rostliny.	<ul style="list-style-type: none"> •společná péče o pokojové rostliny ve třídě •pěstování nenáročných plodin 	3.	
připraví tabuli pro jednoduché stolování.	<ul style="list-style-type: none"> •jednoduchá úprava stolu pro stolování (prostírání, příbor, talíře, sklenice) 	2. -3.	
chová se vhodně při stolování.	<ul style="list-style-type: none"> •základní pravidla stolování (správné sezení, držení příboru apod.) 	2. -3.	

4. – 5. ročník

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	•práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu		
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	•seznámení s lidovými tradicemi, řemesly		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	•druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	•bezpečnost a uspořádání práce		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	•práce se stavebnicí, použití logiky		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	•využití návodu při postupech práce		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	•pracovní hygiena, první pomoc při zranění		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	•práce s rostlinami - pokusy, pozorování		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	•péče o rostliny		
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	•využití nářadí při práci s rostlinami		
orientuje se v základním vybavení kuchyně.	•vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské		

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 4. – 5.	
Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	náčiní		
připraví samostatně jednoduchý pokrm.	• příprava jednoduchých pokrmů dle možností		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	• základy společenského chování, pravidla stolování		
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	• pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu		

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Využíváme skupinovou práci : **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností : **KK1, KK2, KK3**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce : **KK3, KK4, KK5**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance : **KK3, KK4**
- Vedeme žáky k dodržování hygieny práce (udržování pracovního prostoru, správné manipulaci s nástroji, materiály a užitím rukodělných technik) : **KK6**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK1, KK2, KK3, KK4, KK6**
- Vedeme k dodržování bezpečnosti práce při manipulaci s jednoduchými nástroji (nůžky, jehla apod.): **KK6**
- Umožňujeme žákům pracovat i v odborných učebnách (keramická dílna, výtvarná učebna, dílny) : **KK6**

2. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího oboru

V českém jazyce je důraz kladen na schopnost komunikovat ústní i písemnou formou a rozumět literárním textům přiměřeným věku.

Vzdělávací obor je rozdělen na dva tématické okruhy:

a) jazykový okruh, jehož úkolem je:

- upevnit techniku správného čtení a psaní
- zvládnout základy českého pravopisu
- používat v praxi elementární pravidla stylistiky

b) literárně výchovný okruh, jehož úkolem je:

- s porozuměním číst a interpretovat literární text
- seznámit se s nejdůležitějšími literárními žánry a formami
- chápat funkci literatury, divadla, filmu, televize a ostatních médií

V žácích jsou podporovány dovednosti, spojené s komunikací člověka ve společnosti a se schopností kvalitativně rozlišovat literaturu.

Vzdělávací obor je realizován v 6. – 9. ročníku. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Výuka probíhá v kmenových třídách, rovněž je využívána počítačová učebna a multimediální učebna s interaktivní tabulí. K besedám nad knihami je využívána městská knihovna v budově školy.

Zařazená průřezová témata

Multikulturní výchova

Enviromentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Mediální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák si osvojuje vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- žák vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a syntetizace
- žák operuje s obecně užívanými termíny
- žák samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky
- žák poznává smysl a cíl učení, umí si naplánovat, jakým způsobem je může své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému
- žák se učí samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení
- žák se učí kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- žák se učí účinně spolupracovat ve skupině
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací jiných lidí
- žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se učí projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojit do kulturního dění a sportovních aktivit
- žák respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Český jazyk a literatura

6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:	Jazyk	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Jazyk a jeho útvary. Rozdělení slovanských jazyků.	
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Seznámení s jazykovými příručkami.	
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Slovotvorný základ, přípona, předpona. Stavba slova.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pravopis souhláskových skupin	Skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně. Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-. l/y po obojetných souhláskách.	
<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Ohebné slovní druhy – podst. jména, příd. jména, zájmena, číslovky a slovesa – jejich skloňování.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní a rozvíjející větné členy	Podmět a přísudek – shoda. Rozvíjející větné členy - předmět, přísl.určení, přívlastek.	

<ul style="list-style-type: none"> dovede rozlišit větu jednoduchou a souvětí 	<p>Věta jednoduchá a souvětí. Tvoření vět. Stavba textová. Opakování o přímé řeči.</p>	
Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Vypravování. Popis – popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu.</p>	(SP/6-9 – pracovní postup)
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<p>Jak se učíme. Hlavní myšlenky textu – výpisky, výtah.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá napsání soukromého i úředního dopisu 	<p>Dopis a telegram.</p>	
Literatura		
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Četba pohádek, bájí, mýtů, pověstí. Próza s dětským hrdinou. Umělecko - naučná literatura. Dobrodružné příběhy.</p>	<p>Multikulturní výchova - lidské vztahy (VO/8 – problémy lidské nesnášenlivosti)(D/6 – antické Řecko a Řím)</p>
<ul style="list-style-type: none"> tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<p>Alegorie (jinotaj), báje, bajka, balada. Poezie epická a lyrická. Metafora a metonymie. Pohádka, pověst, povídka. Lidová slovesnost...</p>	<p>(VV/6 – 9 roč. – typy vizuálně obrazového vyjádření – texty pohádek, pověstí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších inf. zdrojích 	<p>Návštěvy knihovny a besedy o knihách.</p>	

7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:	Jazyk	
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa.	
<ul style="list-style-type: none"> má základní poznatky o slovních druzích neohebných 	Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	Procvičování pravopisu i/y.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní zásady při psaní velkých písmen 	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Význam slov. Slova jednoznačná a mnohoznačná.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní a rozvíjející větné členy 	Druhy přísudku a podmětu. Zopakování rozvíjejících větných členů - předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk (nově v 7. roč.)	
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává druhy VV 	Vedlejší věty podmětne, přísudkové, předmětne, příslovečné, přívlastkové a doplňkové.	
	Sloh a komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	Vypravování. Mluvní projevy. Slohové práce.	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky vzhledem 	Popis uměleckých děl. Líčení. Popis výrobků a pracovních postupů. Užití odborných názvů v popisu. Charakteristika.	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí (VV/ 6 – 9 roč. – přístupy k obrazným vyjádřením – sdělení dojmů z díla)

ke svému komunikačnímu záměru		
<ul style="list-style-type: none"> umí sestavit svůj vlastní životopis 	Životopis.	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> umí formulovat žádost a pozvánku na konkrétní akci 	Žádost a pozvánka.	
	Literatura	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	Poezie, povídky, historické příběhy, humoristická literatura, ukázky románů a dramát.	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním literárním pojmům 	Autobiografie, balada sociální, Bible, cestopis, fejeton, ich-forma, ironie, kompozice, kronika, legenda, parodie, povídka, román...	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání (D/6 – stvoření světa)
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	Poezie – J. Kainar, J. Suchý, O. Mikulášek, J. Neruda, J. Seifert... Povídky – O. Pavel, J. Tomeček, B. Němcová... Romány – K. Čapek...	

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:	Jazyk	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	Útvary českého jazyka a jazyková kultura.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	Slovní zásoba a tvoření slov.	
<ul style="list-style-type: none"> skloňuje podst. jména s přihlédnutím k nepravidelnostem 	Nepravidelnosti ve skloňování podst. jmen (vzor píseň a kost; jména	

	krátící kmenovou souhlásku).	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá nové gramatické kategorie sloves 	Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá. Slovesné třídy a vzory.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí znalosti o větných členech 	Základní a rozvíjející větné členy. Několikanásobné větné členy.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné 	Věty dvojčlenné a jednočlenné, větný ekvivalent.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvětí souřadné a podřadné 	Souvětí souřadné.	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje významové poměry v souvětí souřadném, podřadném i několikanásobných větných členech 	Významové poměry v souvětí souřadném, souřadně spojené věty vedlejší i několikanásobné větné členy.	
	Sloh a komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> • umí využít popisu pro charakteristiku literárních postav 	Charakteristika literárních postav.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	Subjektivně zbarvený popis (líčení).	
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Výtah a výklad.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá úvahu na libovolné aktuální téma 	Úvaha.	
	Literatura	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	Počátky česky psané literatury, doba husitská, období humanismu a renesance, barokní	(D/7 – románské umění a vzdělanost, husitství a humanismus, D/8 – období národního obrození)

	literatura, období národního obrození, literatura 2. pol.19. stol.	
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Apokryf, duchovní píseň, epopěj, epos, legenda, libreto, rukopis, sonet, staroslověnština, světová literatura...	
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	Budeme hovořit o mimoškolní četbě – referáty o knize, o návštěvách divadelních či filmových představení, televizních pořadech – kulturní deník.	

9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:	Jazyk	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu 	Jazyky slovanské. Vývoj českého jazyka. Útvary českého jazyka.	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	Spisovná výslovnost. Zvuková stránka věty. Psaní a výslovnost slov přejatých.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	Stavba slova a tvoření slov. Pravopis souvisící se stavbou slova a tvořením slov.	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje význam slov 	Slova jednoznačná a mnohoznačná. Synonyma, antonyma, homonyma. Odborné názvy.	(TV / 9 – komunikace v TV – odborné názvosloví)

<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Slovní druhy. Jména, jejich druhy a tvary. Slovesa a jejich tvary.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje přechodníky přítomné a minulé 	Přechodníky (setkáme se s nimi zejm. v umělecké literatuře – ukázky z děl V. Vančury).	
<ul style="list-style-type: none"> • dovede shrnout poznatky o větě jednoduché 	Věta jednoduchá. Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené. Vztah přístavkový. Funkce vět a větných ekvivalentů.	
<ul style="list-style-type: none"> • má základní vědomosti o nepravidelnostech větné stavby 	Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa.	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Tvoření vět. Hlavní zásady českého slovosledu.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	Stavba textová. Souvětí souřadné. Souvětí souřadné s více než dvěma větami. Vsuvka. Prostředky návaznosti v jazykových projevech.	
	Sloh a komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	Vypravování v běžné komunikaci. Vypravování v umělecké oblasti.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	Popis a charakteristika. Popis předmětu. Popis děje (včetně pracovního postupu). Dialog.	
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyplnit běžné tiskopisy, dovede sestavit vlastní životopis 	Tiskopisy. Životopis.	(SP/6-9 – požadavky životopisu)

<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	Diskuse. Publicistické útvary – zpravodajské útvary, úvahové útvary, přechodné útvary.	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	Proslov.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Literatura		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře 	Nejvýznamnější autoři české prózy a poezie, jejich díla. Světová próza i poezie.	(D/9 – vzdělání jako faktor vývoje)
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Česká moderna, dekadence, Devětsil, exilová literatura, impresionismus, muzikál, poetismus, proletářská literatura, revue, samizdatová literatura, sloupek, socialistický realismus, surrealismus, symbolismus...	Multikulturní výchova - kulturní diference - lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších inf. zdrojích 	Získat žáky pro četbu, navštěvovat knihovnu, sledovat knižní novinky na internetu.	

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu : **KK 1, KK 3**
- Pracujeme s textem se zaměřením na získávání informací : **KK 1**
- Učíme žáky rozlišit učivo klíčové a rozšiřující : **KK 1**
- Používáme PC programy, práci s počítačem a interaktivní tabulí, DVD i video-projekci : **KK 1, KK 6**
- Vedeme žáky k prezentování a hodnocení své práce i k sebehodnocení : **KK 3, KK 4, KK 5**
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikativních dovedností žáků v mateřském jazyce (debaty, mluvní projevy, interview, články do novin): **KK 3**
- Využíváme skupinovou práci a učíme žáky kriticky hodnotit práci v týmu : **KK 4**
- Učíme žáky pracovat s různými zdroji informací : **KK 1**
- Učíme žáky nebát se problémů, vyhledávat je a řešit : **KK 2**
- Rozvíjíme zájem žáků o četbu návštěvou knihovny a besedou o literatuře : **KK 1, KK 3, KK 5**

- Motivujeme žáky k zájmu o poezii a k účasti na recitačních soutěžích: **KK 3, KK 4**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se kulturních akcí organizovaných školou (divadelní představení) : **KK 5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování : **KK 1, KK 2, KK 3, KK 6**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace **Vzdělávací obor Anglický jazyk**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Důraz je kladen na komunikaci žáků, na jejich schopnost komunikovat o jednoduchých tématech, reagovat v běžných situacích, porozumět textům adekvátním jejich věku. Žáci rovněž dokáží porozumět textu, který výběrem slov a větných konstrukcí odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka rovněž seznamuje žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí. V žácích je podporována tolerance ke kulturním odlišnostem, pochopení cizojazyčných kultur.

Na prvním stupni je větší důraz kladen na verbální komunikaci, na druhém stupni se prohlubuje schopnost porozumění psanému i mluvenému textu, procvičuje se větná skladba, popisují se jednoduché děje. Výuka gramatiky je podřízena schopnosti komunikovat a reagovat v běžných situacích. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, žáci jsou ale rovněž seznamováni s vybranými výrazy americké angličtiny.

Vzdělávací obor má časovou dotaci tři hodiny týdně v 6. – 9. ročníku.

Vyučuje se většinou v kmenové třídě, rovněž je využívána jazyková, počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí. Výuka probíhá jak v nedělených skupinách jednotlivých tříd, tak ve skupinách do počtu žáků 24, které jsou tvořeny s ohledem na individuální potřeby žáků.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá vhodné metody, řadí zjištěné informace, které umí sám vyhledat ve slovníku překladovém i výkladovém, na internetu, v encyklopedii, učebnici
- žák si umí naplánovat práci na vlastním projektu, navrhnout si postup a časový plán

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- žák je schopen obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje v angličtině
- žák rozumí různým typům textů
- žák je schopen dialogu, umí reagovat, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, je schopen kompromisu
- žák přispívá k diskusi
- žák si upevňuje při spolupráci s ostatními dobré vztahy

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení, hodnoty a kulturní dědictví jiných lidí

Kompetence pracovní

- žák používá různé materiály k výuce
- žák umí použít slovník překladový, výkladový, internetový

Anglický jazyk

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • vyžádá jednoduchou informaci • umí se orientovat při nakupování • umí se zeptat na datum a odpovědět • umí říct, co má a nemá rád • umí popsat osobu nebo zvíře • umí se omluvit při absenci	<u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u> Greetings, introductions Personal details What does he/she look like? Today it's..... Likes – dislikes I'm sorry, I was ill. I'm going to have... Let's go...	Multikulturní výchova - kulturní diference

<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba,</u> <u>produktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí a dokáže aktivně používat slovní zásobu z následujících tematických okruhů: rodina a přátelé, osobní informace, barvy, oblečení, sporty, činnosti, nákupy, měsíce v roce, počasí, zvyky a záliby zvířata, části těla zdraví, nemoci 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Friends, family Personal information Colours, Clothes, Sports Shopping, prices Months, The weather, Habits, hobbies Animals Parts of the body Health, illnesses.</p>	<p>Multikulturní výchova - multikulturalita</p>
<p><u>Gramatické struktury,</u> <u>receptivní a produktivní dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> upevní si znalost obou přítomných časů – prostého a průběhového, včetně otázek a záporů, zná základní skladbu jednoduché anglické věty umí vytvořit a použít řadové číslovky umí říci datum zná ukazovací zájmena zvládne tvoření minulého času prostého pravidelných i vybraných nepravidelných 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>Present tenses – simple, continuous Prepositions Ordinal numbers, dates Object pronouns This – these – that – those Past simple – „to be“ – was, were regular verbs irregular verbs Past simple.</p>	

<p>sloves, vytváří rovněž zápor a otázku</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace 		
--	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže objednat v restauraci • umí domluvit schůzku • jídlo a nápoje, recepty • země – krajina – světadíly • zábava, volný čas, filmy • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>What's your name, surname, address, post code, tel. number, job....? Could you....? Would you like.../ Do you want to...? Yes, please... / No, thanks... Are you going to....? What about... ? Shall we... ? Can you... ? How can I get to....? Suggestion – refuse – asking for reason – respond What's the matter? You should./ shouldn't....</p>	<p>Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • umí požádat • ....dokáže učinit nabídku a reagovat na ni přijmutím či odmítnutím • dokáže popsat cestu • dokáže poradit jednoduchou formou při řešení problému • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 		
<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí použít jeden ze způsobů vyjádření budoucího času – „going to“ 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Food and drink, at the restaurant A recipe Countries and continents Entertainment Personal information Life events</p>	<p>(Z/8 – Velká Británie, Spojené státy americké)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v počítatelných a nepočítatelných podstatných jménech • umí stupňovat přídavná jména • dokáže aktivně používat slovní zásobu z následujících tematických okruhů: osobní informace, životní události, rodina, volný čas, doprava, sport, země a zajímavá místa, orientace ve městě, Londýn, zábava – film, škola, školní řád, svět zajímavostí a rekordů 	<p>Family Free time activities, Sports Transport Places Houses Time expressions Life in future London , sightseeing tour Asking the way Directions and locations Adjectives, comparatives Video, films New York School rules Solving problems Rarities and records Famous Britons.</p>	
<p><u>Gramatické struktury, receptivní a produktivní dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upevní si znalost minulého času prostého, tvoření otázky a záporu • umí pracovat se seznamem nepravidelných sloves • upevní si znalost obou přítomných časů • dokáže správně použít formy přítomných časů v písemném i ústním projevu • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>some – any „going to“ „fast – faster – the fastest“ beautiful - more beautiful - the most.... Past simple – „ago“ Present simple x continuous like + -ing „going to“ Articles Adjectives – grading.</p>	

souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy <ul style="list-style-type: none"> • dokáže stupňovat přídavná jména 		
--	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jasně formulovaným a jednoduchým otázkám • dokáže na ně odpovědět, umí požádat o ... • dokáže učinit nabídku a reagovat na ni přijutím či odmítnutím • čte plynule a foneticky správně text přiměřeného rozsahu a obtížnosti • rozumí jeho obsahu, dokáže jej reprodukovat • umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem • odvodí pravděpodobné významy slov z kontextu • vyžádá jednoduchou informaci 	<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> What´s your name, surname, address, post code, tel. number, job....? Could you....? Would you like.../ Do you want to...? Yes, please... / No, thanks... Are you going to....? What about... ? Shall we... ? Can you...? How can I get to....?	

<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba,</u> <u>produktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí a dokáže aktivně používat slovní zásobu z následujících tematických okruhů: země a zajímavá místa, život v budoucnosti orientace ve městě Londýn, zábava – film 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Family Free time activities, Sports Transport Places Houses Time expressions Life in future London , sightseeing tour Asking the way Directions and locations Canada. Australia.</p>	<p>Mediaální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>(Z/7 - Kanada) (Z/6 - Austrálie)</p>
<p><u>Gramatické struktury,</u> <u>receptivní a</u> <u>produktivní dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> upevní si znalost minulého času prostého, tvoření otázky a záporu umí pracovat se seznamem nepravidelných sloves si upevní znalost obou přítomných časů dokáže správně použít formy přítomných časů v písemném i ústním projevu dle svých schopností umí vyjádřit budoucnost pomocí tvaru „will“, vytvořit otázku a zápor umí vytvořit minulý čas průběhový 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>Past simple – „ago“ Present simple x continuous like + -ing „going to“ Future: „I will....“, „Will you...?, I won't“ Past continuous: „I was/ we were swimming...“ Past simple X past continuous. Articles.</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat cestu • dokáže poradit jednoduchou formou při řešení problému • dokáže vést jednoduchou konverzaci na zadané téma 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Where is the...? Suggestion – refuse – asking for reason – respond What's the matter? You should / shouldn't....</p>	
<p><u>Gramatické struktury, receptivní a produktivní dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vytvořit minulý čas průběhový a použít jej v jednoduchém písemném i mluveném projevu • umí správně použít člen určitý a neurčitý m.j. v názvech míst a budov.. • dokáže použít přít. čas průběhový pro vyjádření budoucnosti • dokáže vytvořit větu kladnou, zápornou a tázací v předpřítomném čase • dokáže do vět vložit příslovce „ever“ a „never“. 	<p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>Present continuous for future Giving directions Present perfect: „I have played“ „Ever“ , „never“ - present perfect Modal verbs: „must, have to, can, should“ Large numbers.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v modálních slovesech „must, have to, can, should“ a použít je v jednoduché konverzaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 		
---	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Podporujeme žáky ve vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací: **KK1, KK2, KK6**
- Uplatňujeme ve výuce aktivizující metody: **KK1, KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům prostor pro vyjádření jejich názoru: **KK3, KK5**
- Pracujeme s autentickými materiály: **KK1, KK2**
- Seznamujeme žáky se životem v anglicky mluvících zemích: **KK5**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**
- Předkládáme žákům problémy, které řeší samostatně i ve skupině: **KK2, KK3, KK4**
- Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení: **KK2, KK6**
- Učíme žáky vyhodnocovat svou činnost: **KK1, KK3, KK4**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**
- Umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat a vyvozovat závěry: **KK1, KK2**
- Podporujeme formy komunikace na mezinárodní úrovni, s ostatními školami: **KK3, KK5**
- Navozujeme situace vhodné pro diskuzi, dialog: **KK3, KK4, KK5**
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků: **KK2, KK3, KK4, KK5, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel: **KK5, KK4**
- Vytváříme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance: **KK3, KK4**
- Předkládáme žákům k práci různé pomůcky: **KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům dostatek informací: **KK1, KK2**
- Vytváříme pro žáky vhodné prostředí k formulování svých názorů a myšlenek: **KK1, KK3, KK4, KK5**

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor Matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací program je rozdělen na část aritmetickou a geometrickou, je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obor má časovou dotaci čtyři hodiny týdně v 7. a 8. ročníku a pět hodin týdně v 6. a 9. ročníku.

Žáci nejsou při výuce dělení. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, rovněž je využívána počítačová učebna a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák si vybírá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- žák je veden k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a matematizaci
- žák se seznámí s obecně používanými matematickými znaky, termíny, symboly a uvádí je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žák chápe význam kontroly dosažených výsledků
- žák si uvědomí důležitost zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení
- žák hledá vlastní postup při řešení problémů
- žák získává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- žák vyjadřuje závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Kompetence komunikativní

- žák rozumí různým typům grafů a umí je sestavit
- žák sestaví znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- žák spolupracuje při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině

- při společné práci žák komunikuje způsobem, který mu umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- žák dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů
- žák stanovuje pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržuje je

Kompetence občanské

- žák si uvědomuje své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- žák poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- žák se naučí bezpečně používat rýsovací a další potřeby, udržuje je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- žák přistupuje kriticky k dosaženým výsledkům, stanoví si kritéria hodnocení vlastní práce

Matematika

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s desetinnými čísly 	Desetinná čísla porovnávání, sčítání a odčítání, násobení a dělení.	(F/7 – Rychlost)
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	Výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru.	
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	Dělitelnost přirozených čísel znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,9,10, prvočíslo, číslo složené, nejmenší spol.násobek, největší spol. dělitel.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání

<ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením a výpočtem 	Úhel a jeho velikost velikost úhlu, rýsování úhlů, ostrý, tupý, pravý, přímý úhel, přenášení úhlů, sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar 	Osová souměrnost shodnost, osa souměrnosti, osově souměrné obrazce.	
<ul style="list-style-type: none"> třídí a popíše trojúh., sestrojí výšky, těžnice, střední příčky trojúhelníku zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku 	Trojúhelník vlastnosti trojúhelníků dle délek stran a velikostí úhlů, výška, těžnice, střední příčka trojúh., kružnice vepsaná a opsaná trojúh.	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí trojúhelník, při zápisu využívá matemat. symboliku užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	Konstrukce trojúhelníků se znalostí velikostí stran a vnitřních úhlů.	
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť těles načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle v rovině řeší úlohy z praxe, převádí jedn.obj. 	Objem a povrch kvádru a krychle jednotky objemu, rozlišení prostorových útvarů, vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, zobrazení ve volném rovnoběžném promítání.	(F/6 – převody jednotek) (SP/6 – jednoduché modely) (SP/6 – technické výkresy)

7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> provádí základní úpravy zlomků provádí početní operace v oboru racionálních čísel 	Racionální čísla zlomek, základní tvar zlomku, rozšiřování a krácení zlomků, smíšená čísla, početní operace se zlomky, řešení slovních úloh se zlomky.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání (F/7 – moment síly)
<ul style="list-style-type: none"> znázorňuje celá čísla na číselné ose provádí početní operace v oboru celých čísel analyzuje a řeší jednoduché úlohy z praxe analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	Celá čísla čísla kladná a záporná, absolutní hodnota, uspořádání celých čísel, početní operace s celými čísly.	
<ul style="list-style-type: none"> řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem pracuje s měřítky plánů a map 	Poměr, měřítko plánů a map poměr, úprava poměrů, měřítko.	(Z/6 – měřítko mapy) (TV/6 – měřítko mapy)
<ul style="list-style-type: none"> určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti rozeznává závislost veličin, sestavuje grafy funkcí v pravoúhlé soustavě souřadnic, analyzuje a řeší slovní úlohy trojčlenkou 	Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka zápis př. a nepř. úměrnosti do tabulky, grafy, slovní úlohy řešené trojčlenkou.H	(F/7 – rychlost) (Z/6 – globus a mapy) (CH/9 – chemické výpočty)

<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	Procenta, úroky procento, procentová část, počet procent, slovní úlohy s použitím procent.	(CH/8 – vzduch)
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar 	Středová souměrnost střed souměrnosti, samodružný bod, útvary středově souměrné.	
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obvody a obsahy čtyřúhelníků • načrtne a sestrojí čtyřúhelníky • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	Čtyřúhelníky rozdělení a vlastnosti čtyřúhelníků, obvod a obsah čtyřúhelníků, obsah trojúhelníku, lichoběžník, konstrukce čtyřúhelníků, vzájemná poloha přímek v rovině.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje vlastnosti hranolů • odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů 	Hranoly vlastnosti hranolů, výpočty povrchů a objemů hranolů.	

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	Druhá mocnina a odmocnina určování druhé, mocniny a odmocniny.	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá Pythagorovu větu ve výpočtech délek stran v pravouhl. trojúhelníku • řeší slovní úlohy s využitím P.v., užití v praxi 	Pythagorova věta obsah, platnost.	(D/6 – antické Řecko)
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s mocninami a odmocninami 	Mocniny s přirozeným mocnitelem operace s mocninami, zápis v desítkové soustavě.	
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	Výrazy jednočlen, mnohočlen, součet, rozdíl, součin a podíl mnohočlenů, hodnota výrazu, rozklad na součin, užití vzorců.	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení • vypočítá neznámou ze vzorce • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	Lineární rovnice lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy rovnic, výpočet neznámé ze vzorce, slovní úlohy řešené rovnicí.	(F/7 – rychlost) (F/8 – práce, výkon) (F/7 – tlak) (F/8 – teplo)
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat, čte údaje z tabulek a grafů 	Základy statistiky aritmetický průměr, tabulky, grafy.	(ICT/6 – zákl.ovládání programu Excel) (TV /7 – statistické zjištění) (TV/7 – práce s tabulkou) (SP/6-9 – rozpočet, příjmy, výdaje)
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť válce • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá povrch a 	Kruh, kružnice, válec kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, obsah kruhu, délka	

<ul style="list-style-type: none"> objem válce vypočítá délku kružnice a obsah kruhu analyzuje a řeší slovní úlohy z praxe 	<p>kružnice, válec – vlastnosti, náčrtky, objem a povrch válce.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh 	<p>Thaletova věta.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí dané útvary zapiše postup pomocí symboliky analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Konstrukční úlohy sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků.</p>	

9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> určuje podmínky lom. výrazů, provádí početní operace s lom. výrazy 	<p>Lomený výraz úprava lom. výrazů, úpravy vzorců.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché lin. rovnice s neznámou ve jmenovateli, analyzuje a řeší slovní úlohy řešené lin. rovnicí s nezn. ve jmenovateli 	<p>Řešení lin. rovnic s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (CH/8 – základní chemické pojmy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic, správnost ověřuje zkouškou • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>Soustava lin. rovnic se dvěma neznámými metoda dosazovací, metoda sčítací, slovní úlohy.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<p>Funkce shrnutí poznatků o funkcích, příklady funkcí.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje podobné útvary v rovině • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • sestrojí grafy funkcí, užívá gon. funkce při řešení úloh • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Podobnost, goniometrické funkce poměr podobnosti, podobnost trojúhelníků, funkce sinus, kosinus, tangens, užití gon., funkcí.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne obraz těles v rovině • načrtne sítě těles • vypočítá objem a povrch těles, užívá výpočty při řešení úloh 	<p>Jehlan, kužel, koule. vlastnosti, objem a povrch.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> provádí výpočet úroků z dané jistiny, určí jistinu, řeší slovní úlohy z praxe 	Základy finanční matematiky úrok, jistina, úroková doba, slovní úlohy z praxe.	(VO/9 – hospodaření s penězi)

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Rozvíjíme matematické schopnosti a logické myšlení (řešení problémových úloh, matematické hry, karty atd.): **KK1, KK2, KK6**
- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu: **KK 1, KK 3**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a prezentace: **KK 1, KK 6**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností: **KK 1, KK 2, KK3**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance: **KK 3, KK 4**
- Využíváme skupinovou práci: **KK 1, KK 2, KK 3, KK 4**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce: **KK 3, KK4, KK 5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování: **KK 1, KK 3, KK 4, KK 6**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se matematických soutěží na úrovni školního i dalších kol (matematické olympiády, Pythagoriáda, Klokan, Taktik , atd.) : **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k dodržování pravidel a rozvíjení pracovních návyků : **KK2, KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností: **KK2, KK6**
- Učíme žáky pracovat s chybou a řešit problémy: **KK2**
- Zadávat žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vědomosti získané v rámci tohoto předmětu mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu, umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku se škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Žáci by měli pochopit, že bez výpočetní techniky se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“.

Mezi specifické cíle výuky patří:

- zvládnutí výpočetní techniky
- osvojování si rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací
- seznámení s mnohostranným využitím výpočetní techniky v nejrůznějších oblastech lidské činnosti
- uvědomování si možnosti realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“

Vyučovací obor je určen pro 6. a 7. ročník ZŠ. Žáci bývají rozděleni do skupin o maximálním počtu 15. Veškerá výuka je postavena na mezipředmětových vztazích. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Výuka probíhá především v počítačových učebnách a mediální učebně

Zařazená průřezová témata

Mediální výchova
Osobnostní a sociální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žákovi jsou nabízeny různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- žák je veden k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- žák vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií

- žák se seznámí s obecně používanými znaky, termíny a symboly, dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žákovi jsou ukázány různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů, a žák je veden k jejich ověřování a srovnávání
- žák je veden k ověřování správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák si osvojí postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- žák je seznámen s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
- žák je veden k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žák je schopen pracovat ve dvojici a v menší skupině při vyhledávání informací i zpracování výstupů
- žák chápe možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a snaží se je dodržovat
- žák si individuálním přístupem buduje sebedůvěru a samostatně se rozvíjí

Kompetence občanské

- žák je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací je žák veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žák nachází způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- žák rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení
- žák se seznámí s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci a snaží se o jejich eliminaci
- žák se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a má možnost hledat vlastní postup

Informační a komunikační technologie

Pozn. Podle potřeby (aktuální počet žáků ve třídě) se třídy dělí na skupiny.

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	Posílání přílohy, sms brána, chat.	
<ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty 	Ovládání internetového prohlížeče, domény, nejznámější vyhledávací portály české. Využití vyhledávače google.	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	Vyhledávání informací v síti internet, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (VO/9 - znaky demokracie)
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	Práce s více otevřenými dokumenty.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení (VV/6-9 – jednoduché grafické programy a animace) (VV/6-9 – práce s videokamerou a dig. fotoaparátem) (VV/6-9 – jednoduché grafické programy a animace)
	Kopírování mezi internetem a textovým editorem.	
	Tvorba, úprava a vkládání rastrových obrázků.	
	Základy práce s digitální fotografií.	
	Tvorba a úprava vektorových obrázků.	
	Základy tvorby referátů a typografická pravidla .	

	Zpracování textu v textovém editoru, formát písma, odstavce, odrážky a číslování, práce s grafickými objekty v textovém editoru, tvorba tabulek v textovém editoru.	(TV/6-7 – práce s tabulkou)
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s tabulkou v tabulkovém editoru 	Základní ovládání programu Excel.	(M/8 – základy statistiky)
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s prezentačním programem 	Základní ovládání programu PowerPoint.	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<p>Práce v alternativním textovém editoru.</p> <p>Základy práce s digitální fotografií – snímání, úpravy, archivace, export do multimediální podoby.</p> <p>Práce v tabulkovém editoru, tvorba jednoduché tabulky na využití početních operací, úvod do používání funkcí, tvorba grafu, export tabulek.</p>	(VV/6-9 – práce s videokamerou a dig. fotoaparátem)
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	Tvorba grafických listů a referátů.	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	Autorský zákon a používání citací.	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení (VO/9 – právní řád ČR)
<ul style="list-style-type: none"> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	Tvorba referátů na zadané téma. Export do pdf.	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 		Mediální výchova – práce v realizačním týmu
---	--	---

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Vyhledáváme a třídíme informace vhodné k řešení problémů: **KK1, KK2**
- Učíme ovládání různých typů programů, používání nápovědy, intuitivní orientaci v programech: **KK1**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Interpretujeme a prezentujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Učíme žáky využívat ICT ke snazší a rychlejší výměně informací: **KK3**
- Učíme žáky využívat ICT pro svůj vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost: **KK1, KK2, KK6**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou, vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji. **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Rozšiřujeme výuku aktuálním děním ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Učíme žáky dodržovat vžité konvence a pravidla, legislativu a obecné morální zákony: **KK3, KK5**
- Učíme žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou: **KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Vzdělávací obor Dějepis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Dějepis podává základní poznatky a informace z jednotlivých úseků vývoje lidské společnosti. Seznamuje žáky se základními historickými prameny a metodami získávání informací, nastiňuje možnosti interpretace dějinných faktů. Nejdůležitější je výběr takových dějů a jevů, které zásadně ovlivnily společenský vývoj a promítly se často až do současnosti. Proto je kladen důraz na období novověku a hlavně 20. století, neboť v té době se formovaly kořeny většiny soudobých společenských jevů.

Důraz ve výuce je kladen na vytváření schopnosti žáků pracovat s dějepisným textem a s historickým dokumentem a orientovat se v dějepisné mapě. Výuka seznamuje žáky s metodami získávání informací a nastiňuje možnost interpretace dějinných faktů. Probíhá ve čtyřech základních tematických celcích – pravěk, starověk, středověk a novověk. V žácích je podporován zájem o minulost našeho národa a zároveň tolerance ke společenským a kulturním odlišnostem.

Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu. Vzdělávací obor je realizován v 6. -9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Rovněž je využívána počítačová učebna a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Enviromentální výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá a třídí dějepisné informace, operuje s termíny a systematizuje své znalosti
- žák poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledá informace k řešení problému z různých zdrojů
- žák využívá informace k hledání konečného řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák formuluje své myšlenky v logickém sledu ústně i písemně
- žák se aktivně zapojuje do diskuse
- žák využívá informační prostředky, pracuje s dokumenty a literaturou

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině a snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka

Kompetence občanské

- žák respektuje názory spolužáků a druhých lidí
- žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- žák využívá získané znalosti a zkušenosti z hlediska přípravy na budoucnost
- žák dělá podložená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření

Dějepis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák umí dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • uvést konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Prameny poznání dějin. Měření času.	
<ul style="list-style-type: none"> • uvést příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenovat instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientovat se na časové ose a v historické mapě, řadit hlavní	Význam zkoumání dějin.	

historické epochy v chronologickém sledu		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasnit význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvést příklady archeologických kultur na našem území 	Člověk a lidská společnost v pravěku.	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zeměd. civilizací • uvést nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstrovat na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvést osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovnat formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlit podstatu antické demokracie 	<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz. Vznik a vývoj řeckých městských států. Řecko – perské války. Řecká kultura a vzdělanost Alexandr Veliký a helénismus. Počátky Říma. Řím za republiky. Řím za císařství.</p>	<p>Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát, forma participace občanů v politickém životě.</p> <p>(Z/6 – africké státy, M/8 – Pythagorova věta, ČJ/6 – četba bájí, mýtů a pověstí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovat římskou společnost za republiky a za císařství 		

<ul style="list-style-type: none"> • uvést některé významné osobnosti římských dějin • vysvětlit podstatu a význam křesťanství • uvést příklady památek římské kultury 		
---	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák umí dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • popsat podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovnat základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	Zánik otrokářské společnosti. Franská říše. Arabská říše a počátky islámu. Utváření států v evropském prostoru.	
<ul style="list-style-type: none"> • objasnit situaci Velké Moravy a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě.	
<ul style="list-style-type: none"> • vymežit úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy.	
<ul style="list-style-type: none"> • ilustrovat postavení jednotlivých vrstev 	Struktura středověké společnosti, funkce	(ČJ/7 – historické povídky a romány)

<p>středověké společnosti, uvést příklady románské a gotické kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizovat vzdělanost 	<p>jednotlivých vrstev. Kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost.</p>	<p>(VV/7 – vizuálně obrazná vyjádření a jeho prvky ve vztazích a v uspořádání)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	<p>Renesance, humanismus.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá. (Z/7 – Asie, Evropa)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vymežit význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<p>Husitství, reformace a jejich šíření Evropou.</p>	<p>(ČJ/7 – literatura 14. – 16. století)</p>

8. ročník

V 8. ročníku má klasická třída 2 h./týdně a sportovní třída 1 h./týdně, proto bude ve sportovní třídě probíráno jen nerozšířené základní učivo, aby byli žáci seznámeni se všemi tematickými celky a splnili všechny očekávané výstupy.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák umí dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat a demonstrovat průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasnit postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa.</p> <p>Český stát v habsburské monarchii. Třicetiletá válka. České země po třicetileté válce. Rozvoj vědy a změny ve společnosti. Český stát a velmoci v 15.-18. století.</p>	<p>Multikulturní výchova – kulturní diference, etnický původ. (AJ/9 – historie VB a USA)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • objasnit příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudit její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizovat absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvést jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	Barokní kultura a osvícenství.	(HV/8 – barokní hudba)
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasnit souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé 	Velká francouzská revoluce a napoleonské války, jejich vliv na Evropu a svět. Vznik USA. Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka.	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnat jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa.	(ČJ/8 – literatura národního obrození) (HV/8 – státní hymna)

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovat emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvést požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných případech demonstrovat základní politické proudy • vysvětlit rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla • charakterizovat soupeření mezi velmocemi a vymežit význam kolonií 	<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů. Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva. Kulturní rozrůzněnost doby. Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus.</p>	
--	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák umí dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstrovat zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpoznat klady a nedostatky demokratických systémů 	<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky. Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě. Vznik ČSR, její hospodářsko - politický vývoj, sociální a národnostní problémy.</p>	<p>(VO/6- státní symboly, st. znaky)</p> <p>(VO/9 – politická a bezpečnostní spolupráce)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovat jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpoznat destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyložit antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotit postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus a důsledky pro ČSR a svět. Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj. Politické, mocenské a ekonomické důsledky války.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvést příklady střetávání obou bloků • vysvětlit a na příkladech doložit mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudit postavení rozvojových zemí • prokázat základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků a jejich politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření. Vnitřní situace v zemích východního bloku a srovnání s některými západními státy. Československo v letech 1948 – 1989, vznik ČR. Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět. Problémy současnosti. Věda, technika, vzdělání, sport a zábava jako faktory vývoje.</p>	<p>Environmentální výchova – vztah člověka a prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (Z/9 – globální a ekologické problémy) (CH/9 – výroba energie) (ČJ/9 – literární směry)</p>

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na získávání informací a na kontrolu porozumění textu: **KK 1, KK 3, KK 4, K 5**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, DVD i videoprojekce: **KK 1, KK 6**
- Pracujeme s literaturou faktu a s dokumenty: **KK 1, KK 3**
- Pracujeme s dějepisnou mapou: **KK 2, KK 6**
- Využíváme skupinovou práci: **KK 1, KK 2, KK 3, KK 4**
- Vedeme žáky k sebehodnocení své práce: **KK 3, KK 4, KK 5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování: **KK 1, KK 3, KK 4, KK 6**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji (encyklopedie, dokumenty, odborné texty): **KK 1, KK 2**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se kulturních akcí zaměřených na historii (návštěva památek, historické výukové programy apod.): **KK1, KK5**

Vzdělávací oblast Člověk a společnost **Vzdělávací obor Výchova k občanství**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů. Umožňuje nacházet cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí a k pochopení vlastního jednání v kontextu různých životních situací. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání a jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl pro občanskou odpovědnost a pro aktivní přístup k životu v demokratické společnosti.

Vzdělávací obor je zařazen do všech ročníků druhého stupně. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Je využívána také počítačová mediální učebna.

Zařazená průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Enviromentální výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- žák se seznamuje s obecně užívanými znaky a symboly a termíny občanské výchovy

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- žák posuzuje svá řešení z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- žák souvisle a výstižně formuluje své názory na společenské dění
- žák chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývá se jím
- žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- žák chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- žák uvědoměle přijímá, získává role v různých skupinách
- žák se seznamuje s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák se učí diskutovat

Kompetence občanské

- žák přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- žák poznává naše kulturní tradice a tímto poznáním cítí potřebu je chránit
- žák respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- žák nachází nenásilné cesty k řešení problémů

Kompetence pracovní

- žák nachází způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- žák se orientuje v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- žák chápe cíl a riziko podnikání
- žák rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení

Výchova k občanství 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Státní symboly.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané (D/9 – vznik ČSR)

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	Pojem vlasti a vlastenectví, státní svátky.	Multikulturní výchova - etnický původ
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	Kulturní instituce, místní tradice.	Multikulturní výchova - kulturní diference (VV/6-9 – veřejné prezentace)
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci 	Dělba práce a činností, výhody spolupráce.	Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj - mezilidské vztahy (TV/6-9 – sportovní hry)
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady 	Majetek a různé formy vlastnictví, hospodaření s penězi.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi, se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi 	Majetek a různé formy vlastnictví, hospodaření s penězi.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

7. ročník

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, projevy chování 	Morálka a mravnost, demokracie, svoboda, pravidla chování.	Multikulturní výchova - lidské vztahy (SP/6-9 – obsluha a chování u stolu) (TV/8-9 – komunikace v Tv)
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám 		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<p>Základní lidská práva, práva dítěte, porušování lidských práv.</p>	<p>Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory 	<p>Globalizace, klady záporů, projevy.</p>	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>(Z/7 – Evropa; PŘ/7 – význam rostlin a živoč., jejich ochrana)</p>

8. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<p>Vnímání, prožívání, poznávání, skutečnosti, sebe i druhých.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>(TV/8-9 – návykové látky) (SP/6-9 - profese) (VV/6-9 – smyslové účinky obrazných vyjádření)</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způs. 	Rovné postavení mužů a žen, problémy lidské nesnášenlivosti.	Multikulturní výchova - lidské vztahy (VZ/ 7 – vztahy ve dvojici)
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti a charakter.	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace (TV/8-9 – organizace v Tv) (VZ/7 – mezilidské vztahy)
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	Právní formy podnikání a duševní vlastnictví, jejich ochrana.	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu dodržování ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	Právní formy podnikání a duševní vlastnictví, jejich ochrana.	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát (SP/6-9 – trh práce)
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	Rozmanitost kulturních projevů, masová kultura, problémy lidské nesnášenlivosti, stereotypy v posuzování druhých lidí.	Multikulturní výchova - multikulturalita (ČJ/6 – literatura)
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 		Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti

9. ročník

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí 	<p>Hospodaření s penězi, funkce a podoby peněz, formy placení, podstata fungování trhu, význam daní, státní rozpočet.</p>	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu 		<p>Environmentální výchova - základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 		<p>Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 		<p>Environmentální výchova - základní podmínky života</p> <p>(M/9 – základy finanční matematiky)</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky 	<p>Znaky státu, typy a formy státu.</p>	<p>Výchova demokratického občana - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</p> <p>(Z/9 – politický zeměpis; D/9 – vznik ČSR)</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<p>Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce.</p>	<p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<p>Znaky demokracie, význam a forma voleb do zastupitelstev, politický pluralismus, orgány a instituce státní správy a samosprávy.</p>	<p>Výchova demokratického občana - formy participace občana v politickém životě</p> <p>(ICT/6 – portály státní správy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 	<p>Právní řád ČR, význam právních vztahů, styk s úřady, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, druhy a postihy protiprávního jednání.</p>	<p>Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola</p> <p>(ICT/7 – autorský zákon)</p>
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 		<p>Výchova demokratického občana - řád, zákon</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 		<p>Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů 		<p>Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> uvede některé významné mezinárodní 	<p>Mezinárodní spolupráce, významné mezinárodní organizace.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>organizace a společenství, k nimž má vztah ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU, možných způsobů uplatňování 	<p>Evropská unie a ČR, podstata, význam, výhody.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané</p> <p>(ICT/5 – domény)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>Politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>(D/9 – politická a bezpečnostní spolupráce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni- v obci, v regionu • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<p>Významné globální problémy, způsoby jejich řešení.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané</p> <p>(CH/9 – člověk a chemie; PŘ/9 – faktory životního prostředí; PŘ/8 – zdravý životní styl; PŘ/7-8 – ochrana přírody; Z/9 – ekologie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní 	<p>Životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezmena.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>(VZ/9 – rizika ohrožující zdraví)</p>

přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
---	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na získávání informací: **KK 1**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, DVD a videoprojekce: **KK 1, KK 6**
- Pracujeme s různými informačními zdroji (internet, encyklopedie, tisk): **KK 1, KK 2**
- Vedeme žáky k diskusi a k obhajování svých názorů: **KK 3, KK 4**
- Snažíme se naučit žáky hodnotit svou práci: **KK 4, KK 5**
- Snažíme se žáky zapojit do projektového vyučování: **KK 1, KK 2, KK 3, KK 4, KK 6**
- Využíváme skupinovou práci: **KK 1, KK 2, KK 3, KK 4**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance: **KK 3, KK 4**
- Využíváme komunitní kruh: **KK3**
- Učíme žáky vytvářet bezpečné prostředí a zamezovat agresivní chování, projevům netolerance a rasismu (prožitkové situace): **KK2, KK3, KK4, KK5**
- Besedy s odborníky (Sdružení D, Policie ČR apod.): **KK3, KK4, KK5**
- Učíme žáky asertivnímu chování : **KK3, KK4**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda **Vzdělávací obor Fyzika**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Ve Fyzice žáci pomocí experimentování, měření a pozorování poznávají fyzikální veličiny a zákonitosti, které jim umožňují vidět vztah mezi přírodou a lidskou činností. Při zkoumání příčin fyzikálních jevů a vztahů mezi nimi si kladou otázky: „Jak?“, „Proč?“, „Co se stane?“. Také hledají odpovědi na tyto otázky. Sledují využití přírodních zákonů v životě, změny, které v důsledku toho probíhají v přírodě a některé negativní důsledky, které vznikly činností člověka a ovlivňují stav životního prostředí. Podněcuje je to k zájmu, jak využít fyzikálních poznatků ve prospěch ochrany životního prostředí a obnovy ekosystému. Vzdělávací oblast navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obor je určen pro 6. - 9. ročník 2. stupně ZŠ. V každém ročníku jsou zařazeny alespoň 4 laboratorní práce. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu.

Výuka probíhá převážně v odborné učebně fyziky a chemie, ale také v kmenových třídách.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci se učí různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- žák je veden k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- žák vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- žák se seznámuje s obecně používanými veličinami a dává je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí vyhledávat informace, nachází jejich shodné a odlišné znaky, využívá své znalosti a dovednosti k objevování více variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému
- žák je veden k praktickému ověření problému, aplikuje osvědčené postupy při řešení shodných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- žák si osvojuje postupy při užívání základních metod práce – pozorování, experimentování, měření, vyhodnocení závěrů
- žák je veden k posouzení spolehlivosti a správnosti získaných výsledků pro potvrzení hypotézy nebo závěru
- žák uvažuje o efektivním využití zdrojů

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve dvojicích při vyhledávání výsledku měření, experimentu nebo laboratorní práce a ke zpracování jejich výsledků
- žák stanoví pravidla pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- žák si buduje sebedůvěru důležitou pro jeho rozvoj

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, buduje si schopnost vcítit se do situace ostatních lidí
- žák chápe základní principy zákonů a společenských norem
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytuje podle svých možností účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák nachází způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj a své uplatnění v životě
- žák rozvíjí své myšlení a nacházet nová řešení
- žák poukazuje na možná rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- žák se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup seberealizace

Fyzika

6.ročník

Očekávané výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák podle svých schopností :		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje na příkladech mezi pojmy těleso a látka • zjišťuje, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné, plynné • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (difúze, Brownův pohyb)	Látka a těleso.	Multikulturní výchova – lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova –sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita Mediální výchova - práce v realizačním týmu (CH/8 – složení látek)
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh	Gravitační síla.	(Z/6 – vesmír)

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole a její jednotkou N/kg • určí vodorovnost plochy libelou • určí pomocí olovnice svislý směr 		
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje existenci magnetického pole a charakterizuje magnetickou sílu jako působení magnetického pole na těleso 	Magnetické pole.	(PŘ/9 – Země)
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa • uvádí hlavní jednotku délky (m), některé její díly a násobky, změří danou délku měřidlem a zapíše výsledek • uvádí hlavní jednotku hmotnosti (kg), některé její díly a násobky, změří hmotnost tělesa na váhách a zapíše výsledek • uvádí hlavní jednotku objemu (m^3), některé její díly a násobky, vyjádří jednotku l, hl, změří objem tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek • uvádí hlavní jednotku času (s), některé její násobky, orientuje se na hodinách 	Fyzikální veličiny – délka, hmotnost, objem, čas, teplota.	(M/6 – převody jednotek) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí hlavní jednotku teploty ($^{\circ}\text{C}$), změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek • předpoví, jak se změní délka, či objem tělesa při dané změně jeho teploty 		
--	--	--

7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák podle svých schopností :		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí jednotky hustoty kg/m^3, g/cm^3 • experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • vyhledává hustoty látek v tabulkách 	Hustota.	Multikulturní výchova – lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace (M/6 – převody jednotek)
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje v konkrétní situaci, které dva objekty na sebe působí • uvádí charakteristiku hlavní jednotky síly <i>newton</i> a některé její násobky a díly • změří velikost působící síly • znázorňuje sílu orientovanou 	Síla. Jednotka síly.	

<p>úsečkou o známé velikosti, směru a působišti</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí v konkrétní jednodché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • pozná, zda síly působící na těleso jsou v rovnováze • určuje experimentálně těžiště tělesa • využívá poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm 	<p>Měření síly.</p> <p>Rovnováha sil.</p> <p>Těžiště tělesa.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • používá jednotky rychlosti a učí se je převádět • vyjadřuje grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti 	<p>Klid a pohyb tělesa, rychlost.</p> <p>Vzorec pro rychlost.</p>	<p>(M/6 – desetinná čísla) (M/7 – grafy úměrnosti) (M/8 – vyjádření neznámé ze vzorce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn v pohybu těles při působení stálé 	<p>Newtonovy pohybové zákony.</p>	

<p>výsledné síly v jednoduchých situacích</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • určuje rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení • určuje moment síly a uvádí jeho jednotku • vyjadřuje rovnováhu na páce a využívá toho k objasnění funkce páky v praxi 	<p>Otáčivé účinky síly – páka.</p> <p>Moment síly.</p>	<p>(M/7 – racionální čísla)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje tlakovou sílu a tlak • uvádí hlavní jednotku tlaku (Pa), některé její násobky a díly, při řešení problémů a úloh 	<p>Tlaková síla, tlak.</p>	<p>(M/6 – převod jednotek obsahu) (M/8 – vyjádření neznámé ze vzorce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle 	<p>Třecí síla.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • objasňuje podstatu Pascalova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh • objasňuje vznik vztlakové síly v kapalinách a plynech, určuje její velikost a směr a určí chování tělesa 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů. Pascalův zákon.</p> <p>Vztlaková síla. Archimedův zákon.</p>	<p>(M/7 – racionální čísla)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • charakterizuje hydrostatický tlak • objasní podstatu Archimedova zákona • charakterizuje atmosferický tlak • určí, zda je v uzavřené nádobě podtlak nebo přetlak • využívá k měření aneroid, manometr 	<p>Atmosferický tlak.</p>	
--	---------------------------	--

8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých schopností :</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • charakterizuje šíření tepla 	<p>Teplo.</p> <p>Šíření tepla.</p>	<p>(M/8 – vyjádření neznámé ze vzorce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní skupenské přeměny, charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek a využívá uvedených znalostí při objasňování jevů v přírodě a každodenní praxi • vyhledává teploty skupenských přeměn v tabulkách 	<p>Změny skupenství.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní faktory, na kterých závisí vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá těchto poznatků při řešení problémů a úloh • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.</p>	<p>Enviromentální výchova - základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu • uvádí hlavní jednotku el.náboje • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • sestaví správně podle schematu el.obvod a analyzuje správně schema reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el.proud a napětí • uvádí hlavní jednotku napětí a měří stejnosměrné napětí v el.obvodu voltmetrem • uvádí jednotku el.proudu a měří stejnosměrný proud v el.obvodu ampérmetrem • charakterizuje el.proud, objasňuje jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů, polovodičů 	<p>Elektrické pole.</p> <p>El.náboj.</p> <p>Vodič, izolant, polovodič.</p> <p>Elektrické napětí, el.proud, el. odpor.</p>	<p>(SP/6-9 – domácí spotřebiče)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • uvádí hlavní jednotku el.odporu 	Ohmův zákon.	
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí druhy magnetických pólů u magnetu • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • objasňuje dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými zařízeními 	Elektromagnetická indukce.	(SP/6-9 – domácí spotřebiče)
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie a jejich funkce • charakterizuje nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí 	Tepelná elektrárna.	<p>Enviromentální výchova – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problematika životního prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané</p> <p>Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediál. sdělení a reality</p> <p>(Z/8 – průmysl paliv a energetiky ČR)</p> <p>(PŘ/9 – suroviny ČR)</p>

9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák podle svých schopností :		
<ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností charakterizuje Slunce jako hvězdu charakterizuje pojem světelného roku 	<p>Sluneční soustava.</p> <p>Hvězdy.</p> <p>Slunce.</p>	<p>Multikulturní výchova – lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova – kreativita, komunikace (Z/6 – vesmír)</p> <p>(Př/6 – Slunce) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediál. sdělení (PŘ/8 – oko)</p>
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje zdroj světla, bodový a plošný zdroj rozlišuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné objasňuje vznik stínu za tělesem graficky znázorňuje vznik zatmění Slunce, Měsíce charakterizuje rychlost světla rozlišuje opticky hustší a řidší prostředí využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh 	<p>Optika. Zdroj světla, bodový a plošný zdroj. Optická prostředí.</p> <p>Stín.</p> <p>Rychlost světla v různých prostředích.</p> <p>Zákon odrazu, zrcadla.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<p>Lom světla. Čočky.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • charakterizuje hluk • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Zvuk. Zdroj zvuku.</p> <p>Rychlost zvuku.</p> <p>Hluk.</p> <p>Ochrana životního prostředí před hlukem.</p>	(PŘ/8 – ucho)
<ul style="list-style-type: none"> • objasňuje podstatu PN přechodu, podstatu stavby, funkce polovodičové diody • zapojí správně polovodič. diodu 	<p>Polovodičová dioda.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jadernou energii • definuje radionuklidy • charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním • charakterizuje štěpení jádra atomu • charakterizuje řetězovou reakci • uvádí hlavní části jaderné elektrárny 	<p>Jaderná energie.</p> <p>Jaderná elektrárna.</p>	<p>Enviromentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediál. sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realiz. týmu</p> <p>(CH/8 – skladba atomů)</p> <p>(Z/7,9 - průmysl paliv a energetiky ve světě)</p> <p>(PŘ/9 – ekologické katastrofy)</p>

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu a porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce **KK3, KK4, KK5**
- Prezентujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou, vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k hodnocení i sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku, rozvíjíme u žáků schopnost chápat základní ekologické souvislosti a podněcujeme je k upřednostňování používání obnovitelných zdrojů energie: **KK3, KK4, KK5**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Při měření, experimentování, laboratorních pracích vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, práci dle daného postupu, zápis do protokolu, dodržujeme s žáky pravidla bezpečného chování v terénu: **KK6**
- Rozšiřujeme výuku o aktuální dění ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Učíme žáky používat správné fyzikální symboly a pojmy, rozvíjíme schopnost pozorovat jevy a experimentovat: **KK1**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Chemie

Charakteristika vzdělávacího oboru

Chemie je přírodní věda, která významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí žáky hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáním přírody a praktickým životem. Žáci by měli pochopit, že bez chemie se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti.

Mezi specifické cíle výuky patří:

- získání základních poznatků z různých oborů chemie
- osvojování dovedností s prováděním jednoduchých pokusů
- poznání zásad bezpečné práce s chemikáliemi a poskytování první pomoci
- seznámení s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti
- uvědomování si významného uplatnění chemie v budoucnosti

Vyučovací obor je určen pro 8. a 9. ročník ZŠ. V každém ročníku jsou doporučeny alespoň 4 laboratorní práce. Prostřednictvím jednoduchých pokusů žáci poznávají vlastnosti látek a zákonitostí, kterými se řídí chemické děje. Poznatky z knihy doplňují informacemi z internetu a z výukových programů na počítači. Veškerá výuka je postavena na mezipředmětových vztazích. Cílem vyučování je dosáhnout porozumění a zájmu o chemii.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie. Vyjímečně v kmenové třídě nebo počítačové či mediální učebně.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- žák operuje s obecně užívanými termíny a značením, uvádí poznatky do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává vhodné informace k řešení problému
- žák se snaží samostatně zvládnout řešení problému

Kompetence komunikativní

- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím
- žák rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, v týmu
- žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení různých problémů

Kompetence občanské

- žák respektuje názory druhých lidí
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

Chemie

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • srovná jednotlivá údobí • pozná rozdíl mezi indukcí a dedukcí v procesu poznání	Historický vývoj chemie s důrazem na alchymii.	
<ul style="list-style-type: none"> • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce, zásady bezpečné práce. Nebezpečné látky a přípravky – R – věty, S – věty, varovné značky a jejich význam.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje směsi a chemické látky • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Základní chemické pojmy: hmota, látka, těleso, směs. Vlastnosti látek. Směsi, různorodé a stejnorodé roztoky.	(M/9 – slovní úlohy)

<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • vysvětlí rozdíl mezi atomem a iontem • zvládne čtení značek důležitých nekovových a kovových prvků • dovede užívat protonového a nukleonového čísla k určení struktury atomu 	<p>Částicové složení látek a chemické prvky.</p> <p>Chemické sloučeniny.</p>	<p>(F/6 - látka a těleso) (F/9 - jaderná energie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<p>Periodická soustava prvků.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy vazeb na základě rozdílů elektronegativit • dovede posoudit pevnost vazby 	<p>Vazba mezi atomy.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zaměří se na výskyt, vlastnosti a praktické využití kovů 	<p>Význačné nekovy a kovy.</p>	<p>(Z/9 – těžební průmysl)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<p>Voda v přírodě.</p>	<p>Environmentální výchova - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>(Z/6 – hydrosféra)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<p>Vzduch a jeho složení.</p>	<p>Environmentální výchova – základní podmínky života</p> <p>(M/7 – procenta) (Z/6 – atmosféra)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • určí procentové zastoupení jednotlivých plynů ve vzduchu a vysvětlí jejich izolaci 		
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí význam oxidačního čísla • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>Anorganické sloučeniny.</p> <p>Oxidy.</p> <p>Kyseliny a hydroxidy.</p> <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využití • přečte chem. rovnice a s použitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Chemické reakce a chemické rovnice.</p> <p>Klasifikace chemických reakcí.</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí.</p> <p>Chemie a elektřina.</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit redoxní reakce od ostatních reakcí dovede v rovnici označit látky, které se oxidují a látky, které se redukují porozumí pojmu oxidační činidlo a redukční činidlo popíše způsoby ochrany kovových předmětů před korozí 	Redoxní reakce.	
<ul style="list-style-type: none"> dovede používat jednotku mol při čtení chemických rovnic vypočítá molární hmotnost sloučeniny vypočítá molární koncentraci vyřeší jednoduché výpočtové úkoly z chemických rovnic 	Chemické výpočty.	(M/7 – trojčlenka)
<ul style="list-style-type: none"> pozná rozdíly mezi anorganickými a organickými látkami charakterizuje vlastnosti uhlíku a druhy vazeb mezi uhlíkovými atomy dovede srovnat různé druhy vzorců pochopí princip izomerie rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	Organické sloučeniny. Uhlovodíky.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zpracování ropy, uhlí a dřeva zhodnotí spalování paliv z hlediska dopadu na životní prostředí dovede uvést příklady použití uhlovodíků v praxi 	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn.	(VO/9 – významné globální problémy) (D/9 – dopad energetiky na prostředí) (PŘ/9 – vznik a stavba Země) (Z/8 – chemický průmysl ČR)
<ul style="list-style-type: none"> rozliší exotermní reakce od endotermních srovná výhřevnost různých paliv seznámí se ze zásadami bezpečného používání plynů v domácnosti 	Termochemické reakce.	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití vysvětlí rozdíl mezi neutralizací a esterifikací uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochem. zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu popíše význam nukleových kyselin dovede popsat výrobu cukru, škrobu, tuků a papíru 	Deriváty uhlovodíků. Přírodní látky.	(PŘ/6 – základní struktura života) (PŘ/8 – zdravý životní styl) (PŘ/8 – fylogeneze a ontogeneze člověka) (PŘ/9 – nerosty a horniny) (Př/9 – zrození planety Země) (PŘ/8 – dědičnost a proměnlivost) (PŘ/9 – vnitřní a vnější geologické procesy)

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základními postupy chemické výroby • pojmenuje základní plasty a uvede jejich vlastnosti • dovede vyjmenovat některé pesticidy • dovede vyjmenovat legální i ilegální drogy a vysvětlí nebezpečí dopingu • dovede vyjmenovat otravné látky a na příkladech vysvětlí jejich zneužití • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • uvede příklady volně prodávaných hořlavin • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • vysvětlí porušování životního prostředí a jeho následky : ozonová díra, kyselý dešť a skleníkový efekt 	<p>Chemie a společnost. Chemický průmysl v ČR.</p> <p>Plasty a syntetická vlákna. Tepelně zpracované materiály. Průmyslová hnojiva. Detergenty a pesticidy, insekticidy. Léčiva a návykové látky.</p> <p>Hořlaviny.</p> <p>Mimořádné události – úniky nebezpečných látek.</p>	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>(SP/6 – 9 - vlastnosti materiálů)</p> <p>(Z/9 – obyvatelstvo)</p> <p>(SP/6 – 9 - práce s rostlinami) (PŘ/6,7,8 – houby bez plodnic a s plodnicemi) (SP/ 6 – 9 - rostliny a drogy) (PŘ/7 - jedovaté rostliny) (SP/6 – 9 - ochrana rostlin)</p> <p>(SP/6 – 9 - práce s odpady) (VZ/9 – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>(Z/9 – ekologické havárie)</p> <p>(SP/ 6 – 9 - potraviny v domácnosti)</p> <p>(VO/9 - významné globální problémy) (PŘ/9 - ozonoféra)</p> <p>(Z/9 – ochrana životního prostředí) (Z/6 – atmosféra)</p>
---	---	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení : **KK1**
- Vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek: **KK1, KK3**
- Dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů: **KK1**
- Předkládáme problémové situace související s učivem chemie: **KK2**
- Dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení: **KK2**
- Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení: **KK2**
- Vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty: **KK2**
- Klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi: **KK2**
- Zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat : **KK3**
- Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat: **KK4**
- Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných: **KK4**
- Společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád: **KK5**
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování: **KK5**
- Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí: **KK5**
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc): **KK5**
- Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení: **KK6**
- Vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí : **KK6**
- Zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi: **KK6**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Přírodopis je přírodní věda která významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí žáky poznávat přírodu kolem nás, hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáním přírody a praktickým životem.

Mezi specifické cíle výuky patří:

- získání základních poznatků z různých oborů přírodopisu
- orientování se v rychle se proměňujícím světě
- získání vztahu k živé i neživé přírodě, pochopit vzájemnou provázanost
- pochopení důležitosti přírody pro člověka a sebepoznání
- získání uceleného příběhu planety Země

Poznatky z knihy doplňují informace z internetu a z výukových programů na počítači. Veškerá výuka je postavena na mezipředmětových vztazích. Cílem vyučování je dosáhnout porozumění a zájmu o přírodopis.

Vzdělávací obor Přírodopis je určen pro 2.stupeň základní školy. Je zařazen do 6. - 9. ročníku . Podrobný rozpis časových dotací je uveden v učebním plánu tohoto vzdělávacího programu. Každému ročníku je doporučena 1 -2 laboratorní práce.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, kde jsou využívány výukové programy a v mediální učebně vybavené interaktivní tabulí.

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multimediální výchova

Multikulturní výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák si osvojí obecně užívané termíny
- žák si vytvoří komplexní pohled na přírodní vědy
- žák v týmu i samostatně experimentuje a porovnává dosažené výsledky

Kompetence komunikativní

- žák při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- žák samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahuje pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žák si uvědomuje své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlíží na ně komplexně
- žák poskytuje podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

žák chápe výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- žák umí stanovovat kritéria hodnocení vlastní práce
- žák dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence k řešení problémů

- žák umí získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- žák umí vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umí je obhajovat

Přírodopis

6. ročník

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – živá planeta Vznik a stavba Země, vývoj atmosféry, její složení.	(F/9 – Slunce, CH/9 - přírodní látky, Z/6 - Sluneční soustava, VV/6-9 - vesmír, Slunce – uspořádání objektů do celků)
<ul style="list-style-type: none"> • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Počasí a podnebí	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	Organické a anorganické látky, vztahy organismů v přírodě, uspořádání živého světa, názory na vznik života.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů 	Základní struktura života – buňky, jejich výživa, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí. (CH/9 – přírodní látky)
<ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	Přehled organismů Bakterie a viry.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí. (SP/6-9 – čistota a uskladnění potravin)
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	Houby jednobuněčné a mnohobuněčné, první pomoc při otravě houbami.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 		(CH/9 – chemie a společnost, SP/6-9 - čistota a uskladnění potravin)
<ul style="list-style-type: none"> objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<p>Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam. Nižší rostliny – řasy jednobuněčné a mnohobuněčné</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<p>Živočichové: Prvoci. Bezobratlí mnohobuněční: Žahavce, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci – klepítkatci, korýši, vzdušnicovci, hmyz, ostnokožci.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže)</p>
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Praktické poznávání přírody Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>

7. ročník

V 7. ročníku má klasická třída 2 h./týdně a sportovní třída 1 h./týdně, proto bude ve sportovní třídě probíráno jen nerozšířené základní učivo, aby byli žáci seznámeni se všemi tematickými celky a splnili všechny očekávané výstupy.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p>Biologie živočichů</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci skupin – strunatci (kruhoústí, paryby, ryby)</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>(VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonom. jednotek 	<p>Sladkovodní a mořské ryby, obojživelníci bezocasí a ocasatí, plazi – hadi, ještěři, želvy, krokodýli, práce s atlasy, poznávání.</p> <p>Ptáci, přizpůsobení ptáků prostředí, chování ptáků, jídelníček ptáků, potravní řetězce.</p> <p>Přehled vybraných zástupců ptáků, řády, prostředí kde žijí.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>(VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže)</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<p>Biologie rostlin Přechod rostlin z vody na souš , mechorosty, kapradiny, přesličky, plavuně</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí. (VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže)</p>
<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<p>Stavba rostlinného těla – kořen, stonek, listy, květ, květenství, plody a semena</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<p>Rozmnožování rostlin, semenné rostliny, jehličnany, les, listnaté stromy a keře</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonom. jednotek 	<p>Systém rostlin, vybrané čeledi dvouděložných rostlin, jednoděložné rostliny, exotické, léčivé rostliny a koření</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>(VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže, SP/6-9 – léčivé a jedovaté rostliny, zelenina a ovoce, okrasné a pokojové rostliny, Z/8 - Česká republika, VO/9 – významné globální problémy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů. Chráněná území ČR, ochrana přírody</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
---	--	---

8. ročník

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy 	<p>Savci</p> <p>vejcorodí, živorodí. Hlavní skupiny placentálních savců. Rozšíření zvířat.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<p>Ekologie</p> <p>Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organ., mezi organismy a prostředím, populace,</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<p>společenstva, přirozené a umělé ekosystémy. Ochrana přírody a životního prostředí- globální problémy a jejich řešení, chráněná území.</p>	<p>životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity.</p> <p>(CH/9 - přírodní látky, F/9 - zdroj zvuku, optika)</p>
<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	<p>Biologie člověka</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	<p>Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p> <p>(CH/9 - přírodní látky, VZ/8 – změny v životě člověka – dětství, puberta, dospívání)</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy.</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena.</p> <p>Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity.</p> <p>Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení.</p> <p>(TV/6-7 – metabolismus, energetická hodnota potravin, TV/8-9 – první pomoc při úrazech, SP/6-9 – zdravotní hlediska profese, hygiena při práci, VZ/7 – režim dne, ochrana před chorobami a úrazy, VZ/8 - výživa a zdraví, rizika ohrožující zdraví, VO/9 – významné globální problémy)</p>
---	--	--

9. ročník

V 9. ročníku má klasická třída 1 h./týdně a sportovní třída 2 h./týdně, proto bude v klasické třídě probíráno jen nerozšířené základní učivo, aby byli žáci seznámeni se všemi tématickými celky a splnili všechny očekávané výstupy.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	<p>Neživá příroda Země – vznik a stavba Země.</p>	<p>(F/6 - magnetické pole, F/8 - tepelná elektrárna, CH/9 - přírodní látky, Z/6 – litosféra)</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	<p>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam, využití zástupců, určování jejich vzorků, principy krystalografie.</p>	<p>Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení.</p> <p>(CH9 - přírodní látky, F/9 - jaderná energie, VV/6-9 - kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže)</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<p>Vnitřní a vnější geologické procesy – příčiny a důsledky.</p>	<p>Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení.</p> <p>(F/6 - magnetické pole)</p>
<ul style="list-style-type: none"> porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	<p>Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení.</p> <p>(VO/9 – významné globální problémy, CH/9 - přírodní látky, SP/6-9 – půdy, Z/9 – ekologie, Z/6 - pedosféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, Z/8 - povrch ČR a jeho členění)</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí. Geologický vývoj a stavba území ČR – Český masív, Karpaty.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <p>Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
---	--	---

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu a porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinové práce: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Interpretujeme či prezentujeme různé texty, obrazové materiály, modely a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou, vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku, rozvíjíme u žáků schopnost chápat základní ekologické souvislosti a podněcujeme je k upřednostňování používání obnovitelných zdrojů energie: **KK3, KK4, KK5**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Při laboratorních pracích vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, práci dle daného postupu, zápis do protokolu, dodržujeme s žáky pravidla bezpečného chování v terénu: **KK6**
- Rozšiřujeme výuku o aktuální dění ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Využíváme při výuce názorné pomůcky: **KK1**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, souvisejících s očekávanými výstupy průřezových témat.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na Prvouku a na Vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v místním regionu, na území ČR, v Evropě a na celém světě. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v globálních problémech lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Vzdělávací obor Zeměpis učí žáky samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vysvětluje údaje v nich obsažené. Klade důraz na orientaci žáků v současném dění u nás i ve světě, na spojení poznatků z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlasových a televizních reportážích.

Vzdělávacímu oboru Zeměpis je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Je mu přidělena v 6.,7.,8. roč. časová dotace 2 hodiny týdně a v 9. roč. 1 hodina týdně.

Výuka vzdělávacího oboru Zeměpis probíhá většinou v kmenových třídách nebo lze využít dle možností učebnu s interaktivní tabulí nebo počítačové učebny.

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Mediální výchova
Výchova demokratického občana
Osobnostní a sociální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva
- žák vyhledává informace a systematicky je ukládá
- žák umí aplikovat získané vědomosti v praxi

Kompetence k řešení problémů

- žák chápe souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- žák řeší samostatně problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a empirické postupy

Kompetence komunikativní

- žák správně formuluje obsah sdělení
- žák se snaží o samostatný projev
- žák rozšiřuje slovní zásobu o geografické pojmy úměrně svému věku

Kompetence sociální a personální

- žák diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy
- žák prezentuje svou vlastní práci
- žák umí požádat o radu a pomoc v kolektivu

Kompetence občanské

- žák se seznámí s problémy různých politických systémů
- žák si upevní národní cítění a hrdost

Kompetence pracovní

- žák si umí připravit a udržovat svůj učební prostor
- žák umí zvolit vhodný pracovní postup při řešení různých úkolů a zadání

Zeměpis

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení Země ve vesmíru • srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso , velikost Země, vzdálenost od Slunce, družice Země a další vesmírná tělesa.	Environmentální výchova - základní podmínky života (F/6 – gravitační síla, F/9 – vesmír, PŘ/6 – Slunce jako zdroj energie, PŘ/9 – Sluneční soustava)

<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země • zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<p>Pohyby Země a jejich důsledky. Střídání dne a noci, ročních období.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit pojem světový čas, místní čas, časová pásma • umí používat pojmy zeměpisná délka a šířka a podle toho se umí zorientovat na mapě světa 	<p>Glóbus a mapa. Poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy. Časová pásma. Datová hranice, pásmový čas.</p>	(M/7 – pravoúhlá soustava souřadnic)
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • organizuje a přiměřeně hodnotí geograf. informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statist. a dalších inf. zdrojů 	<p>Různé druhy map, jazyk mapy, smluvené značky, měřítko mapy. Znázornění výškopisu a polohopisu na topografických mapách. Zařazení zeměpisné vycházky – orientace mapy v krajině, kresba jednoduchého plánu místní krajiny. Komunikační geografický a kartografický jazyk. Geografická kartografie a topografie.</p>	(M/7 – měřítko mapy, poměr)
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává složky a prvky přír. sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost 	<p>Obecný fyzický zeměpis, krajinná sféra, systém přírodní sféry na planetární úrovni.</p>	Environmentální výchova - základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<p>Litosféra. Stavba Země, přehled světadílů a oceánů. Oceánské dno, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, působení povrchové a tekoucí vody, krajiny Země.</p>	(PŘ/9 – stavba Země)

<ul style="list-style-type: none"> • umí zhodnotit jevy v atmosféře, důsledky znečištění ovzduší lidmi a jejich dopad na životní prostředí • umí vyložit rozdíl mezi počasím a podnebím a chápe význam předpovědi počasí i dlouhodobých prognóz vývoje klimatu na Zemi 	<p>Atmosféra. Počasí a podnebí, roční chod počasí a střídání ročních období, trvání dne a noci na Zemi. Teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>(PŘ/6 – atmosféra) (CH/9 – ozonová díra, vzduch a jeho složení)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit koloběh vody v přírodě • uvědomuje si význam vody pro veškerý život na Zemi a chápe význam ochrany vodních zdrojů 	<p>Hydrosféra. Pohyby oceánské vody, vodstvo na pevnině, jezera a vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>(PŘ/6 – hydrosféra – voda) (CH/8 – voda v přírodě)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná důležitost ochrany půdy před erozí 	<p>Pedosféra. Půdní typy a druhy. Eroze půdy.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>(PŘ/9 – pedologie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit závislost vegetačních pásů na podnebí a tím i na zeměpisné poloze jednotlivých míst na Zemi 	<p>Biosféra. Vegetační pásy na Zemi. Výškové stupně v krajině. Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapě světa světadíly a oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a perif. zóny • rozlišuje zásadní přír. a společ. atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<p>Regionální zeměpis. Světadíly a oceány. Polární oblasti – Arktida, Antarktida Narůstající tempo globálního oteplování v polárních oblastech.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotliv. světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou zásadních změn v nich 	<p>Afrika. Přírodní poměry Afriky – povrch, vodstvo, podnebí, národní parky. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Obyvatelstvo Afriky, jejich současné problémy – nedostatek potravin, nezávadné vody, léků a zdravotní péče. Oblasti Afriky: Severní Afrika, Sahara, Střední Afrika, Jižní Afrika, Východní Afrika. Postavení afrických států v současném světě.</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ (D/6 – starověké státy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotliv. světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je jejich příčinou zásadních změn v nich 	<p>Austrálie a Oceánie. Přírodní poměry Austrálie – povrch, vodstvo, podnebí, národní parky. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Průmysl Austrálie. Australský svaz, Nový Zéland, Nová Guinea Oceánie – dělení na Melanésii, Mikronésii a Polynésii.</p> <p>Modelové regiony světa.</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ (AJ/8 – Austrálie – reálie)</p>

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo předmětu	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny v těchto regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Regionální zeměpis – Amerika. Přírodní poměry, povrch, vodstvo, podnebí, národní parky. Přírodní zvláštnosti. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Obyvatelstvo Ameriky – původní obyvatelstvo, současné obyvatelstvo – různorodost ras. Kanada. USA, státní zřízení, lidé a hospodářství. Mexiko. Brazílie. Argentina. Andské země. Laplatské státy. Jih Ameriky.</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ (AJ/7 – USA – reálie)</p> <p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí (AJ/8 – Kanada – reálie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny v těchto regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Asie. Přírodní poměry, povrch, vodstvo, podnebí,. Přírodní zvláštnosti. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Obyvatelstvo a náboženství. Jihozápadní Asie. Jižní Asie – Indie a další státy. Jihovýchodní Asie – Čína a další státy. Východní Asie – Japonsko a další státy. Centrální Asie. Kavkazské státy.</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ</p> <p>Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí</p>

změn v nich		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny v těchto regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Rusko. Největší stát světa. Přírodní poměry, povrch, vodstvo, podnebí, Přírodní zvláštnosti. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Obyvatelstvo. Státní zřízení státu a jeho mezinárodní postavení. Význam ve světové politice a hospodářství. Sídelní a jazykové zvláštnosti, náboženské a kulturní oblasti.</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ</p> <p>Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států • zvažuje, jaké změny v těchto regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a 	<p>Evropa – kontinent, kde žijeme . Přírodní poměry, povrch, vodstvo, podnebí, Přírodní zvláštnosti. Těžba nerostných surovin, zemědělství. Obyvatelstvo. Evropská unie a její význam. Členské státy EU. Oblasti Evropy: Jižní Evropa: Itálie a Řecko. Španělsko a Portugalsko. Severní Evropa: Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko, Island, Baltské republiky. Západní Evropa: Velká Británie a Irsko, Francie, Benelux. Střední Evropa: Německo, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko Jihovýchodní Evropa. Rumunsko, Bulharsko,</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět <p>(VO/9 – Evropská unie, D/7– vývoj států ve středověku)</p>

odlišných znaků	Chorvatsko,... Východní Evropa: Ukrajina Bělorusko a Moldavsko.	
-----------------	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospod. potenciál ČR v evropském a světovém kontextu 	ČR na mapě Evropy. Zeměp. poloha, rozloha, členitost.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
	Přírodní poměry a zdroje. Povrch a jeho členění. Vznik a vývoj reliéfu. Horopisné celky.	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života (PŘ/9 – geologická stavba ČR)
	Podnebí ČR. Teploty a srážky, podnebné oblasti, znečišťování ovzduší.	
	Vodstvo. Povodí, rozvodí, úmoří. Řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže, podzemní vody, znečišťování vod.	
	Půdy. Půdní druhy, půdní typy, eroze půdy.	
	Rostlinstvo a živočišstvo Ochrana přírody, životní prostředí. Národní parky ČR a CHKO.	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí (PŘ/7 – ochrana přírody)

<ul style="list-style-type: none"> umí uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v ČR 	<p>Obyvatelstvo a sídla. Hustota zalidnění, smysl tohoto statist. ukazatele. Věkové složení obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, národnostní složení. Sídla.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospod. potenciál ČR v evropském a světovém kontextu 	<p>Hospodářství. Průmysl. Průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl, strojírenský průmysl, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební průmysl. Hospodářské postavení ČR v Evropě.</p>	<p>(F/8 – tepelné elektrárny) (CH/9 – paliva, uhlí, ropa a zemní plyn) Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy život. prostředí</p>
	<p>Zemědělství. Chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, zemědělské oblasti a potravinářský průmysl.</p>	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy život. prostředí</p>
	<p>Doprava a spoje. Železniční, silniční, vodní, letecká a potrubní doprava.</p>	
	<p>Služby, rekreace, cestovní ruch.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve svět. mezinár.a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Zahraniční obchod. Cesta do Evropy – význam EU. Politické postavení ČR v Evropě a ve světě. Zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<p>Regiony ČR. Územní členění státu.</p>	

	Praha. Středočeský kraj. Jihočeský kraj. Plzeňský kraj. Karlovarský kraj. Ústecký kraj. Liberecký kraj. Královéhradecký kraj. Pardubický kraj. Vysočina. Jihomoravský kraj. Olomoucký kraj. Moravskoslezský kraj. Zlínský kraj.	
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast • vymezí (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přír., hospod. a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	Místní region. Kraj místního regionu, zvláštnosti a význam místního regionu.	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje v terénu prakt. postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení místní krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	Zařazení terénní geografické výuky v terénu místního regionu. Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze. Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.	(TV/6,7,8,9 – orientační závod) Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné zkladní geografické znaky sídel 	<p>Obyvatelstvo a lidská sídla</p> <p>Počet a rozmístění lidí na Zemi, růst počtu obyvatel, migrace, lidské rasy, národy, jazyky, náboženství. Charakter a rozmístění sídel na Zemi, aglomerace, megalopole. Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy.</p>	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> etnický původ (SP/6 – práce s odpady, CH/9 – odpady a plasty, syntetická vlákna)
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce svět. hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní svět. surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospod. aktivit rozlišuje zásadní přír. a společ. atributy jako kriteria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<p>Světové hospodářství.</p> <p>Průmysl – těžký, spotřební. Zvláštní postavení energetiky, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Zemědělství – rostlinná a živočišná výroba, rybolov, lesní a vodní hospodářství. Doprava a spoje, druhy dopravy a její modernizace, vliv na životní prostředí člověka. Druhy cestovního ruchu, význam rekreace pro člověka. Trendy mezinárodního obchodu a světového trhu.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy život. prostředí (F/9 – jaderné elektrárny) (CH/9 – významné nekovy a kovy) <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> fungování a vliv médií na společnost

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Politická mapa dnešního světa. Státy světa dle polohy a územní rozlohy, dle počtu obyvatel, dle průběhu a tvaru státních hranic, dle správního členění, státního zřízení a formy vlády, dle polit. systému a stupně rozvoje.</p> <p>Politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN. Současná ohniska mezinárodních konfliktů.</p> <p>Mezinárodní terorismus ve světě. Nové státy na mapě.</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy - multikulturalita <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>(VO/9 – státní zřízení)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přír. a kultur. krajinných složek a prvků, prostorové umístění hlavních ekosystémů • (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přír. a společen. vlivů na živ. prostředí • vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy 	<p>Ekologie. Životní prostředí. Typy přírodních a kulturních krajin. Ekosystém. Znečišťování ovzduší a vodních zdrojů. Ochrana přírody a životního prostředí. Konkrétní ekologické problémy v místním regionu. Chráněná území. Vztah příroda a společnost. Globální ekologické a environmentální problémy lidstva. Ekologické havárie.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>(PŘ/9 - změny v přírodě vyvolané člověkem, PŘ/9 – místní region, D/9 – závažné problémy ohrožující lidstvo, VO/9 – globální problémy, CH/8 – voda v přírodě, CH/9 – narušení ozonoféry a z toho vyplývající následky, úniky nebezpečných látek)</p>

pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
--	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Prezентujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k hodnocení i sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku: **KK3, KK4**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Dodržujeme s žáky pravidla bezpečného chování v terénu: **KK6**
- Rozšiřujeme výuku o aktuální dění ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vzdělávací obor Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Předmět otevírá prostor pro přirozený muzikální projev žáků, který dále kultivuje. Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, a tím rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Obsahem tohoto oboru jsou vokální činnosti (práce s hlasem), instrumentální činnosti (hra na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybové činnosti (vyjádření hudby pohybem a tancem), poslechové činnosti a hudební teorie a historie.

Žáci si osvojují příslušné dovednosti a techniky elementárních poznatků teorie a dějin hudby.

Učí se v 6. – 9. ročníku druhého stupně vždy jedna hodina týdně.

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy.

Zařazená průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák se učí rozvíjet své hudební schopnosti a dovednosti prostřednictvím vokálních, poslechových a hudebně pohybových činností
- žák získává přehled v oblasti hudební kultury a porozumí obecně užívaným termínům používaným v hudbě

Kompetence k řešení problémů

- žák se naučí uvážlivě hodnotit hudební dílo s vědomím subjektivity tohoto hodnocení
- žákovi se předkládá dostatečné množství estetických prožitků

Kompetence komunikativní

- žák se učí spolupracovat ve skupině při realizaci skladby
- žák se učí diskutovat s ostatními o hudbě a naučí se vyslechnout jiné názory na hudební dílo

Kompetence sociální a personální

- žák se učí spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro hudební tvorbu
- žák se učí chápat a poznávat umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech, naučí se tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin a národů

Kompetence občanská

- žák se aktivně zapojuje do kulturního dění ve škole i v obci
- žák se učí oceňovat, rozvíjet a chránit historické a kulturní dění naší země

Hudební výchova

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • vymýšlí jednoduché variace známých lidových písní a vánočních koled a je schopen popsat, čím se variace liší od původního tématu • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje. <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - polka, valčík – taneční kroky	

<p>hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>- dirigování ve dvoučtvrtovém a tříčtvrtovém taktu - dramtizace lidových písní a vánočních koled.</p>	<p>(TV//8,9 – krok valčíkový, polkový a pochodový)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • sluchem rozliší zvuk základních klávesových, smyčcových a strunných nástrojů a dovede je pojmenovat • rozliší skladbu vokální a instrumentální • jasně vnímá rozdíly mezi lidovou a umělou písní • orientuje se v období baroka • pozná drobné skladby hudebních klasiků 	<p>Poslechové činnosti - poznávání hud. nástrojů sluchem v různých skladbách - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - opera – nově vzniklá hud. forma - G. F. Händel, W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák - poslech skladeb.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • zazpívá skupiny not podle rytmu a melodie 	<p>Vokální činnosti - Ladislav Daniel – Intonační cvičení I - durová tónina- intervaly: velká tercie, čistá kvarta, velká sexta – procvičování podle opěrných písní - nota osminová, čtvrtová, půlová, celá - všechny tóny stupnice C dur - vyhledávání rytmu v zápisu písně a skladby.</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností realizuje žák využívá dosažených dovedností k vytvoření hudebního pásma složeného z písní určitého období – skupinová práce 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik zpěvu lidových a umělých písní v durových i mollových tóninách, upevnění intonace a rytmu - nácvik zpěvu státní hymny - volné nástupy - dynamika. <p>Doprovod na Orffovy nástroje, rytmická dokonalost.</p> <p>Instrumentální a hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík. 	<p>(VO/6 – stání hymna jakosoučást symbolů státu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s jinými skladbami 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr poslechových skladeb různých období - periodizace hudebních dějin, základní historická období v hudbě: baroko – Vivaldi, klasicismus - Mozart, Beethoven světový romantismus – Chopin, Schubert český romantismus – Smetana, Dvořák. <p>Národní obrození.</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>(D/8 – utváření novodobého českého národa)</p>

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace žák zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, respektuje dynamiku písně umí použít k doprovodu jednoduché Orffovy nástroje žák rozliší durovou a molovou stupnici, pozná lidový dvojhlas, orientuje se v intervalech podle individuálních dispozic vytleská obtížnější rytmus rozliší základní vlastnosti tónu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hlasová a rytmická cvičení intervaly rytm. výcvik s oporou hud. nástroje zpěv lidových i umělých písní akord. <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> hud. projekt k příležitosti vánočních oslav - pásmo reprodukovávané hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby. <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie polka, valčík, mazurka. 	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby, přesně rytmicky zazpívá vybrané písně 	<p>Divadla malých forem</p> <ul style="list-style-type: none"> Semafor – Šlitr, Suchý Osvobozené divadlo – J. Ježek - jazz <p>píseň Život je jen náhoda</p> <ul style="list-style-type: none"> ragtime – synkopický rytmus swing, boogie woogie, blues poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování 	

	<p>chrakteristických rozdílů G. Gershwin – Rhapsodie in blue.</p> <p>Baroko – Bach, Vivaldi.</p> <p>Romantismus – Chopin, Liszt, Čajkovskij, Schubert, A. Dvořák, Smetana - symfonická tvorba Z. Fibich – melodram Vodník, Poem.</p> <p>Česká mše vánoční – J. J. Ryba Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic.</p>	
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké návyky a dovednosti při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • žák rozlišuje zpěvní hlasy, dodržuje správnou hlasovou hygienu a správné hlasové návyky, upevňuje intonační čistotu • žák zpívá písně české country, zná významné české písničkáře • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a 	<p>Vokální činnosti - zpěv písní s důrazem na intonační čistotu, dynamickou a rytmickou přesnost</p> <p>- výběr písní období: středověk: Hospodine pomiluj ny, Ktož jsou boží bojovníci, Dřevo se listem odievá baroko: J. S. Bach – Blaženost má klasicismus:L. van Beethoven- písně romantismus: F. Schubert – Pstruh Verdi – sbor židů</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí • orientuje se v jednotlivých hudebně-historických obdobích • orientuje se v základních hudebních žánrech 20.století, srovnává s literárními žánry této doby 	<p>z opery Nabucco Hudební žánry 20. století: jazz: J. Ježek – písně období divadla Semafor G. Gershwin – Summertime divadla malých forem: Suchý a Šlitr – zpěv písní ze zpěvníku Já písnička 2 country a folk – vznik, vývoj a zpěv písní ze zpěvníku Já písnička 2,3. Poslechové činnosti - středověk: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, - baroko – hlavní znaky, představitelé (opak.) - adventy – vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční klasicismus – znaky, formy, představitelé – (Haydn, Beethoven, Mozart) - český klasicismus: J. Mysliveček, , Stamicové, česká hud. emigrace - romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich - hudba 20. století, : Janáček, Martinů,</p>	
---	--	--

	Hába, Stravinskij, Debussy, Orff - hudební nástroje historické a současné, ukázky historických a současných tanců z videonahrávek.	(D/8 – barokní kultura a osvícenství)
--	---	---

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní práce: **KK1, KK2, KK4**
- Využíváme sborový i sólový zpěv: **KK1**
- Zaměřujeme se na aktivní hudební dovednosti (zpěv, doprovod, rytmus, pohyb): **KK1**
- Vedeme žáky k sebehodnocení, učíme trpělivosti, povzbuzujeme: **KK1**
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky: **KK3**
- Nabízíme možnost zúčastnit se vyučování mimo školu (koncerty) : **KK5**
- Umožňujeme žákům pracovat i v odborných učebnách (hudebna, interaktivní učebna): **KK6**
- Připravujeme pro žáky hudební soutěže: **KK1, KK2**

Vzdělávací oblast Umění a kultura **Vzdělávací obor Výtvarná výchova**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází z porovnávání dosavadních zkušeností žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (samostatně vytvořenému i přejetému) jako k prostředku zapojování do procesu komunikace.

Vzdělávací obor **Výtvarná výchova** je vyučován ve všech ročnících 2. stupně naší školy v rámci vyučovací oblasti **Umění a kultura**. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Je možné využít výtvarnou třídu prvního stupně (zejména při práci s keramickou hlinou).

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

Environmentální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák se učí rozumět obecně užívaným termínům v oblasti výtvarného umění
- žák získává přehled v oblasti kultury a umění a učí se lépe a intenzivněji prožívat umělecké dílo a zážitky z tohoto díla
- žák pracuje s různými výtvarnými technikami a jejich kombinacemi postupně od jednoduchých k obtížnějším

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k uvážlivému hodnocení výtvarného umění, ke schopnosti vyjádřit a obhájit svůj názor na různé typy výtvarného umění
- žákovi je předkládáno dostatečné množství estetických prožitků
- žák se učí individuálně vnímat výtvarné umění, ale uvědomuje si, že jej jiní lidé mohou vnímat jinak

Kompetence komunikativní

- žák se učí vyslechnout názor jiných lidí na výtvarné umění, učí se o výtvarném umění diskutovat a vhodně reagovat na výtvarné umění
- žák vnímá nonverbálního vyjadřování výt. umění
- žákovi je poskytován dostatečný prostor pro jejich vlastní výtvarné vyjádření

Kompetence sociální a personální

- žák se vhodně chová na návštěvě kulturních akcí, (divadelních představení, koncertů, návštěvy muzeí, galerií, výstav apod.)
- žák si buduje sebedůvěru na základě respektování jeho názorů

Kompetence občanská

- žák si vytváří pozitivní postoj k našim uměleckým dílům a k celé naší kultuře. Hrdost na kulturní dědictví našeho národa
- žák oceňuje , rozvíjí a chrání historické a kulturní dědictví naší země
- žák se aktivně zapojuje do kulturního dění ve škole i v obci

Kompetence pracovní

- žák správně používá výtvarné potřeby, učí se o ně pečovat a také uklízí pracovní místo po své výtvarné činnosti
- žák uplatňuje různé výtvarné techniky a umí k nim používat přiměřené výtvarné potřeby a pomůcky

Výtvarná výchova

6. – 9. ročník

Očekávané výstupy Žák, dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a poznatků	<p>Vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání.</p> <p>Linie, barvy, objemy, světlo, barva a textura.</p>	<p>Mediální výchova - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností</p>

<ul style="list-style-type: none"> • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 		<p>poznávání</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>(D/7 - románské a gotické slohy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ fantazie 	<p>Uspořádání objektů do celků.</p> <p>Lineární, světlostní a barevnostní vztahy.</p> <p>Plasticita.</p> <p>Zaznamenávání časového průběhu.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>-psychohygienu</p> <p>-kreativita</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>- lidské aktivity</p> <p>(PŘ/6 - Země, PŘ/9 - nerosty a horniny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p>Vnímání vztahů zrakem a ostatními smysly.</p> <p>Práce s videokamerou a digitálním fotoaparátem.</p> <p>Jednoduché grafické programy a animace.</p>	<p>Mediální výchova</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>(ICT/6,7</p> <p>- základy práce s digitální fotografií</p> <p>- tvorba, úprava a ukládání rastrových a vektorových obrázků)</p> <p>(TV/8, 9</p> <p>- práce s tabulkou, grafické zpracování)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • porovnává a hodnotí jeho účinky s běžně užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními 	<p>Smyslové účinky obrazných vyjádření.</p> <p>Kombinace a variace vlastní tvořivosti – asambláže, koláže.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>-rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>- sebepoznání a sebepojetí</p> <p>- kreativita</p> <p>(VO/8 - vnímání, prožívání a poznávání)</p> <p>(PŘ/7 - rostliny a organismy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně vytvářeného a symbolického obsahu 	<p>Výběr prostředků pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností.</p> <p>Individuální přístupy k obr. vyjádřením.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - kreativita</p> <p>-sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p>Multikulturní výchova - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>Typy viz. obr. vyjádření, sochařství, plastika, malba, kresba, animovaný film, komiks, hračky, objekty, texty.</p> <p>Volná malba.</p> <p>Volná kresba.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - kreativita.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (ČJ/6 - pohádka, pověst, povídka)</p>
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obr. vyj. vysvětluje své postoje k nim, s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>Přístupy k obrazným vyjádřením.</p>	<p>Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Multikulturní výchova - etnický původ</p> <p>- lidské vztahy</p> <p>(ČJ/7- komunikace, popis uměleckého díla)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených nebo samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích vhodně je prezentuje, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Respektování záměru Autora.</p> <p>Veřejné prezentace.</p>	<p>Výchova v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova - etnický původ - lidské vztahy</p> <p>(VO/6 - kulturní instituce a místní tradice)</p>

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Podporujeme samostatnost a tvořivost: **KK1, KK2**
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní práce : **KK1, KK2, KK4**
- Zaměřujeme se na aktivní výtvarné dovednosti: **KK1**
- Vedeme žáky k sebehodnocení, učíme trpělivosti, povzbuzujeme : **KK1**
- Učíme žáky, jak některým problémům předcházet: **KK2**
- Kvalitně odvedenou práci a snahu vždy pochválíme, tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci: **KK5**
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku: **KK5**
- Vedeme žáky k dodržování hygieny práce (udržování pracovního prostoru, správné manipulaci s výtvarnými potřebami i nástroji, materiály) : **KK6**
- Seznamujeme s různými výtvarnými technikami: **KK1, KK6**
- Umožňujeme žákům pracovat i v odborných učebnách (keramická dílna a ve volné přírodě): **KK6**
- Rozvíjíme smysl pro estetiku: **KK4, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví **Vzdělávací obor Výchova ke zdraví**

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnost z hlediska zdravotních potřeb a zdravotních perspektiv dospívajícího a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Výchova ke zdraví je zařazena do tří ročníků druhého stupně. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Výuka probíhá v nedělených skupinách v kmenové třídě.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Klíčové kompetence

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních i společenských hodnot.

Kompetence sociální a personální

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- žák si vytváří pozitivní představu a sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence komunikativní

- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů

Kompetence k učení

- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Výchova ke zdraví

6.ročník (sport.třída), 7. ročník (klasická třída)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	Vztahy mezi lidmi a formy soužití. Vztahy ve dvojici. Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita (VO/8 - rovné postavení mužů a žen, SP/6-9 - stolování)
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí (VO/8 - osobní vlastnosti, TV/6-9 - sportovní hry)

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví. Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena (SP/6-9 - první pomoc)</p>
<ul style="list-style-type: none"> usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p>Režim dne, ochrana před přenosnými chorobami, chron. onemocnění a úrazy.</p>	<p>(TV/6-9 – zásady bezp. používání sportovních potřeb a nářadí, PŘ/8 – nemoci, úrazy a prevence)</p>

7. ročník (sport.třída), 8. ročník (klasická třída)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<p>Hodnota zdraví a podpora zdraví, podpora zdraví v komunitě.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<p>Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, rizika ohrožující zdraví.</p>	<p>(TV/8-9 – správné držení těla, význam životosprávy, PŘ/8 – životní styl)</p>
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.</p>	<p>(TV/6-9 – návykové látky a jiné škodliviny)</p>

s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	Změny v životě člověka – dětství, puberta, dospívání.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (PŘ/8 – fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka)
<ul style="list-style-type: none"> samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	Osobnostní a sociální rozvoj – psychohygienu.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

8. ročník (sport.třída), 9. ročník (klasická třída)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	Změny v životě člověka – sexuální dospívání.	
<ul style="list-style-type: none"> v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví.	(PŘ/8 – fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka)
<ul style="list-style-type: none"> dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika 	Hodnota a podpora zdraví, sebepoznání a sebepojetí.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a

spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – manipulativní reklama a informace, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita.	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (VO/8 – rozmanitost kulturních projevů)
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí.	Environmentální výchova – základní podmínky života. (VO/9 – životní perspektiva, CH/9 – člověk a chemie, SP/6-9 – první pomoc při úrazech, SP/6-9 – bezpečnostní pravidla pro práci s elektr. spotřebiči)

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Vyhledáváme s žáky rizika ohrožující zdraví, vedeme rozhovor o jejich prevenci: **KK2, KK3 KK4**
- Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit: **KK1**
- Využíváme vyhledávání informací vhodných k řešení problémů: **KK2**
- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uváženým rozhodnutím a k jejich obhajobě: **KK2, KK3**
- Rozvíjíme kultivovaný ústní projev: **KK3**
- Diskutujeme s žáky: **KK3**
- Dbáme na dodržování slušných morálních pravidel: **KK3, KK5**

- Zapojujeme žáky do skupinové práce: **KK3, KK4, KK5**
- Vytváříme pravidla práce v týmu: **KK3, KK4, KK5**
- Rozšiřujeme základní znalosti první pomoci, pravidel bezpečnosti, zdravého způsobu života a péče o zdraví: **KK4, KK5**
- Využíváme hodnocení svých výsledků a pokroků: **KK4, KK5**
- Rozvíjíme využívání získaných znalostí a dovedností v běžné praxi: **KK6**
- Pomocí zážitkových situací vedeme žáky k osvojování si správných mezilidských vztahů, učíme je respektovat názory druhého: **KK3, KK4, KK5**
- Vytváříme prevenci sociálně-patologických jevů (P-centrum, zážitkové lekce, besedy s odborníky): **KK2, KK4, KK5**

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Vzdělávací obor Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících na 2. stupni naší školy v rámci vyučovací oblasti Člověk a zdraví.

Vzdělávací obor Tělesná výchova poskytuje žákům prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různých sportovních činností, poskytuje návody k rozvoji tělesné zdatnosti a zdravému způsobu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech,
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úkoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti,
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících druhého stupně. Sportovní třídy mají zvýšenou časovou dotaci hodin Tv. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Organizace výuky – v hodinách Tv jsou spojováni do skupin žáci 6.a 7. ročníku a dále 8. a 9. ročníku. Spojené ročníky se dále dělí do skupin s menším počtem žáků. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale, ve volné přírodě. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Rozšířená výuka tělesné výchovy

Od 6. do 9. třídy je v každém ročníku třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy s časovou dotací 4 hodin týdně. Výuka chlapců v těchto třídách je zaměřena na posílení tréninkových jednotek házené, děvčat na rozvoj všeobecné zdatnosti a na volejbal. RvTv je součástí školního vzdělávacího programu školy.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Multikulturní výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- žák přemýšlí o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledá správné cesty k jeho osvojení
- žák hledá vhodné taktiky

Kompetence k učení

- žák poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich rozvoj
- žák systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti
- žák prožívá souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou

Kompetence komunikativní

- žák diskutuje o taktice družstva
- žák přijímá pokyny vedoucího družstva
- žák prezentuje pořízené záznamy ze sportovních činností

Kompetence sociální a personální

- žák dodržuje pravidla fair play
- žák rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu družstva
- žák rozděljuje a přijímá úkoly v rámci sportovního družstva
- žák podporuje a prezentuje olympijské hnutí

Kompetence občanské

- žák podporuje aktivní sportování
- žák se učí podávat první pomoc při úrazech
- žák je seznámen se škodlivostí požívání návykových látek

Kompetence pracovní

- žák zná nutnost dodržování pravidel
- žák vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a minimalizuje je
- žák zpracovává a prezentuje naměřené výkony
- žák organizuje sportovní turnaje

Tělesná výchova

Pozn. Podle potřeby (aktuální počet žáků ve třídě) se třídy dělí na skupiny.

6. – 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relax. techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresové zátěže 	Správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, dechová cvičení.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepečení
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdrav. oslabení 	Celkové posílení svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí). Rozvoj vytrvalosti a zdatnosti. Šplh na tyči.	Enviromentální výchova - metabolismus, zdravá výživa Osobnostní a sociální výchova –sebeorganizace a seberegulace (PŘ/8 – zdravý životní styl)
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a u končí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly 	Rozvoj schopnosti individuálního rozcvičení celého těla před hodinou a uvolnění nejzatíženějších partií těla po ukončení hodiny.	Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace a seberegulace

<ul style="list-style-type: none"> zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení 		
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sport. etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patolog. jevy ve škole i mimo, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Návykové látky, anabolika a jiné látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, rozhodovací dovednosti a řešení problémů, osobnostní rozvoj, psychohygiena, komunikační dovednosti</p> <p>(VZ/7-9 – rizika ohrožující zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí.</p>	<p>Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí, vliv prostředí na zdraví jedince, pravidla silničního provozu</p> <p>(SP/6-9 – bezpečnostní předpisy, VZ/7-9 – režim dne, ochrana před přenosnými chorobami a úrazy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Pohybové hry, závodivé hry družstev i jednotlivců s různým zaměřením.</p>	
	<p>Sportovní hry vybíjená – taktika. rozhodnost, pohotovost.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozhodovací dovednosti a řešení</p>

		problémů
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Košíková – správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou rukou, bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míče okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování). Průpravné hry.	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice
	Házená, fotbal, sálová kopaná, ringo, florbal, frisbee. Průpravná cvičení ke sport. hrám.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Sport.hry přehazovaná – rychlá a přesná přihrávka, smeč, blok.	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, mezilidské vztahy, spolupráce (VO/6 – dělba práce, VZ/7-9 – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
	7.ročník Basketbal – dvojtakt, střelba na koš z různých pozic, driblink slalomem, nácvik herních činností, obranné a útočné činnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Lyžování a snowboarding – lyžařský výcvikový kurz dle zájmu. Běžecké lyžování (dle podmínek).	Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince, úrazy a jejich ošetření, bezpečný pohyb na horách (PŘ/8 – úrazy a jejich první pomoc)
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	6. - 7. ročník Turistika a pobyt v přírodě orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy dle zdatnosti, pravidla silničního provozu, ochrana přírody. Základy orientačního	Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vliv prostředí na zdraví jedince, pravidla silničního provozu (Z/6 – práce s topografickou

činnostech	běhu, topografické značky, práce s buzolou.	mapou, M/7 – měřítko, mapy)
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Úpoly – význam úpolových sportů pro sebeobranu přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení) pády, cvičení obratnosti.	
	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, soulad pohybu s hudbou (cvič. bez náčiní a s náčiním).	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Základy sportovní gymnastiky – akrobacie (kotouly vpřed, vzad, do roznožení, rovnovážné postoje, přemet stranou. Hrazda (visy, toče, vzpory). Přeskok přes kozu v základní výšce. Kruhy – houpání, rotace, kotoul vpřed, vzad. Trampolína – přímé skoky, skoky do poloh. Moderní gymnastika – cvič. se švihadly, míči.	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti. Dodržování pravidel. Označení nedostatků a jejich příčin. Tělocvičné názvosloví	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty a postoje, sebepojetí, seberegulace, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc 	Historie sportu (OH). Sportovní soutěže.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj, řešení problémů a rozvoj rozhodovacích dovedností

handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů, Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce, mezilidské vztahy, kreativita (VO/6 – mezilidské vztahy)
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace, rozhodovací dovednosti, sociální cítění
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Odbíjená – nácvik odbití vrchem i spodem, podání spodem i vrchem.	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Atletika – atlet. abeceda (liftink, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou).</p> <p>Sprinty na krátké tratě, nízký start</p> <p>Vytrvalost.</p> <p>Skok daleký (kročná technika).</p> <p>Skok vysoký (stredl, flop).</p> <p>Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu.</p> <p>Hod kriketovým míčkem (na cíl, na vzdálenost).</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	Statistická zjištění – měření délky, rychlosti, práce s pásmem.	(M/8 – základy statistiky)
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	Aktivní a samostatná organizace prostoru a pohybové činnosti.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita, spolupráce, mezilidské vztahy Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou), doplňování příslušných dat, čtení potřebných dat, zjišťování údajů	Mediální výchova – práce v realizačním týmu (M/8 – základy statistiky, ICT/6 – tvorba tabulek v textovém editoru)

Tělesná výchova

8. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu. Význam životosprávy.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>(VO/8,9 – sebepoznávání)</p> <p>Enviromentální výchova - vhodná strava, metabolismus, vliv prostředí na zdraví jedince</p> <p>(PŘ/8 – racionální výživa, SP/6-9 – základní způsoby úpravy potravin, VZ/7-9 – výživa a zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostanného zatížení a svalových dysbalancí, správné držení těla). Rozvoj vytrvalosti a zdatnosti. Šplh na tyči.</p>	<p>Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince</p>
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve 	<p>Rozcvičení celého těla před a po ukončení hodiny (strečink), na závěr uvolnění</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace a seberegulace</p>

<p>shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení 	<p>nejzatíženějších partií těla.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sport. etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<p>Návykové látky a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty). Vhodná úprava pohybových aktivit.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, rozhodovací dovednosti a řešení problémů, osobnostní rozvoj, psychohygienu, komunikační dovednosti</p> <p>(VO/8 – vnímání a prožívání, VZ/7-9 – rizika ohrožující zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním při sport. akcích konaných ve škole i mimo školu. Zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí.</p>	<p>Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince, první pomoc, pomoc při úrazech</p> <p>(PŘ/8 – poskytování předlékařské první pomoci, SP/6-9 – bezpečnostní předpisy)</p>
	<p>Pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Netradiční pohyb. hry</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Turistika a pobyt v přírodě – orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, pravidla silničního provozu, ochrana přírody, orientační běhy, práce s buzolou, příprava orientačního závodu.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj kooperace a kompetice</p> <p>Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí (Z/6 – práce s mapou a buzolou, Z/8 – terén místního regionu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady 	<p>8. ročník Sportovní hry – basketbal – útok, obrana</p>	

osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech	(osobní, zónová), poziční střelba, clony, uvolňování hráče s míčem a bez míče.	
	Odbíjená – zdokonalování přihrávek vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, návčik útoku po přihrávce, blokování.	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	Sálová kopaná. Florbal (upravená pravidla), ringo, frisbee. Průpravné hry.	
	9. ročník Sportovní hry – basketbal – postupný útok, rychlý protiútok, obrana.	
	Odbíjená – podání, příjem, rozehrání míče přes nahrávače, herní systémy 1,5 a 4,2, smeče, bloky, hry v poli.	Osobnostní a sociální výchova -rozvoj kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	8. - 9. ročník Atletika – atlet. abeceda (liftink, skipping, předkopávání, zakopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou). Skok daleký (krokem, závěsem). Skok vysoký (stredl, flop). Sprinty, postupné zrychlování, starty – ze stoje, sedu, kleku, nízký start, vysoký strat. Hod granátem (na cíl, na dálku). Vrh koulí. Průpravná cvičení.	

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Sport. gymnastika akrobacie – kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce, přemet stranou. Akrobatické sestavy. Přeskok (skrčka, roznožka) přes kozu ve zvýšené výšce. Hrazda – výmyk, toč vpřed, vzad, jízdo, podmet, přešvihy únožmo. Kladina – rovnovážná cvičení. Kruhy – kotoul vpřed, vzad, houpání ve visu, rotace.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova -rozvoj kooperace a kompetice</p>
	<p>Moderní gymnastika – cvičení s míči a švihadly. Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou (aerobic, pilates). Country tance.</p>	<p>(HV/6 – valčíkový a polkový krok))</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Úpoly – význam úpolových sportů pro sebeobranu přetahy, přetlaky, odpory, střehové postoje. Sebeobrana – držení soupeře, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení, pády.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<p>Komunikace v Tv – názvosloví.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj komunikačních dovedností, morální rozvoj</p> <p>(VO/7 – morálka, ČJ/7 – odborná terminologie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znalost a dodržování pravidel. Schopnost označit zjevné nedostatky a jejich příčiny, práce na jejich odstranění.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – hodnoty a postoje, sebeorganizace a seberegulace</p>

<ul style="list-style-type: none"> • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu 	Historie olympijských her MOV, ČOV.	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj, schopnost řešit problémy, rozhodování Enviromentální výchova – Evropa a svět nás zajímá, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů Multikulturní výchova – kulturní difference, princip sociálního smíru a solidarity
<ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	Osobnostní a sociální výchova – rozhodovací dovednosti, komunikace, morální rozvoj, spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli organizace turnajů, dovednost rozhodovat.	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika, rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje určené prvky a výkony pohybové činnosti, eviduje je a hodnotí 	Statistická zjištění – odhady, měření, evidence a vyhodnocování dat.	(M/8 – základy statistiky)
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	Organizace prostoru a pohybových činností, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele.	Osobnostní a sociální výchova – rozhodovací dovednosti a řešení problémů, mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou), grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace.	(M/8 – základy statistiky, Mediální výchova – práce v realizačním týmu (VV/8,9 – jednoduché grafické programy a animace, ICT/6 – tvorba tabulek v textovém editoru, - základy práce s dig.fotografií)

Rozšířená výuka TV

6. – 7. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<p>Upřesnit organizaci a normy chování v kolektivu. Upevnit znalosti pravidel házené. Rozvoj koordinačních, rychlostních a vytrvalostních dovedností. Rozvoj individuálních činností, zdokonalování techniky, střeleckých schopností.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sebezpoznání a sebezpojetí</p> <p>Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity</p>
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program 	<p>Naučit se respektovat spoluhráče a rozhodčího. Pokračování v rozvoji koordinačních, rychlostních a vytrvalostních dovedností. Zařazení silových cvičení. Zvyšování obecného silového základu.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - komunikační dovednosti, mezilidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře 	<p>Házená - opakování a zdokonalování základních herních činností jednotlivce, nácvik osobní obrany a útoku, zdokonalování útočných i obranných činností v herní situaci 1:1, zdokonalování organizace družstva v obraně i v útoku, nácvik zajišťování a přebírání rolí, rozvoj dynamické síly dolních i horních končetin, rychlost pohybu, změny směru.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve 	<p>Rozvoj schopnosti individuálního rozcvičení celého těla před hodinou a uvolnění</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace a seberegulace,</p>

shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	nejzatíženějších partií.	sebepoznání
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře 	Pohyb bez míče, s míčem, chování k soupeři, hra brankáře. Zdokonalení uvolňování, přihrávání, střelby, obsazování. Organizace hry v útoku proti osobní obraně.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře 	Pokračování v rozvoji pohybových dovedností, zvláště koordinačních a rychlostních. Utočné herní akce, obranné herní akce. Střelba přes obránce, činnosti brankáře. Rozvoj obecné síly. Přípravná cvičení a hry. Návuk útočných a obranných kombinací v herní situaci 2:1 a 2:2. Využití dalších sportovních her a činností (lyžování, bruslení, plavání).	

8. - 9. ročník - chlapci

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Rozvoj organizace a norem v kolektivu. Seznámení se s mezinárodními soutěžemi a úspěchy v házené. Kontrola pohybové výkonnosti.	osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovacích dovedností Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (VO/8 – osobní vlastnosti)

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře 	<p>Zopakování a zdokonalení potřebné herní činnosti jednotlivce. Nácvik rychlého protiútoky rychlost a přesnost provedení herních činností. Přebírání a zajišťování v obranném pásmu. Osvojení základů kombinované obrany rychlého útoku. Systém osobní a kombinované obrany. Využití dalších sportovních her a činností (lyžování, bruslení, plavání, jiné míčové hry).</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu 	<p>Všestrannost jako základ sportovní výkonnosti a zdraví. Předcházení úrazům, smysl pro čestné jednání upřesňování správného vztahu k soupeři a rozhodčím. Seznámení se základními prvky sebekontroly.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální citění, spolupráce</p> <p>Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů</p> <p>(SP/6-9 – bezpečnostní předpisy)</p>

Rozšířená výuka TV

6. – 7. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře	Kondiční cvičení a průpravné hry. Základy volejbalu – přehazovaná, postoje, držení paží, technika přesunu, příjem míče, odbití obouruč vrchem i spodem, podání spodem i vrchem, přihrávky, nahrávky, útočné kombinace. Herní pravidla. Hra 3 na 3.	
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Kolektivní jednání, předcházení úrazům, smysl pro čestné jednání, upřesňování správného vztahu k soupeři a rozhodčím. Seznámení se základními prvky sebekontroly.	Osobnostní a sociální výchova – sociální cítění, spolupráce, mezilidské vztahy Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů (SP/6 – bezpečnostní předpisy)

8. – 9. ročník - dívky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře 	<p>Průpravná cvičení a hry. Přípravné a herní formy. Zdokonalování odbití a podání spodem i vrchem, pádová technika. Kondiční cvičení, rozvoj síly, rychlosti a vytrvalosti, nácvik dreivu a smeče. Útočné kombinace 1:5, 4:2. Hra 6 na 6. Dodržování pravidel, samostatné vedení hry.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce ne úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Organizace školních turnajů a soutěží.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozhodovací dovednosti a řešení problémů, mezilidské vztahy</p> <p>(SPČ /6-9 – hygiena při práci)</p>
<ul style="list-style-type: none"> naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu 	<p>Kolektivní jednání, předcházení úrazům, smysl pro čestné jednání, upřesňování správného vztahu k soupeři a rozhodčím. Seznámení se základními prvky sebekontroly.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální cítění, spolupráce, mezilidské vztahy</p> <p>Enviromentální výchova – vliv prostředí na zdraví jedince</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů</p>

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Rozvíjíme pohybové schopnosti a dovednosti žáků, motivujeme je k řízení vlastních činností (kondiční a posilovací cvičení, rozcvičky): **KK1, KK2, KK6**
- Učíme žáky spolupracovat a využívat znalostí a dovedností v běžném životě (práce dvojic a malých skupin, poskytnutí záchrany, dopomoci a pomoci při cvičení a úrazech): **KK 4, KK 6**

- Používáme moderní pomůcky, náčiní a bezpečné nářadí, efektivní metodické postupy při osvojování nových dovedností (užití názvosloví, dodržování obecných pravidel bezpečnosti): **KK 1, KK 6**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami herních činností (dodržování pravidel slušného chování, hodnocení vlastních sportovních výsledků a pokroků): **KK 4, KK 5 , KK3**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance (dodržování dohodnutých pravidel a postupů, spoluorganizace pohybového režimu) : **KK 3, KK 4**
- Využíváme skupinovou práci a aktivní zapojení žáků do sport. činností (nácvik nových herních prvků, spolupráce v družstvu, ovládnutí základních postupů první pomoci) : **KK 2, KK 5, KK 6**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce (zapojení se do diskuse a obhajoba možných rozhodnutí, uplatnění práv a povinností rolí – hráč, rozhodčí, divák): **KK 2, KK 3, KK 5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování (vyhledávání a zpracování informací ze sport. dění a pohybových aktivit školy): **KK 1, KK 3, KK 4, KK 6**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se sport.soutěží a závodů na úrovni školního i dalších kol) : **KK 1, KK 2**
- Dbáme, aby žáci dodržovali dohodnutá pravidla a postupy (kultivovaný ústní projev, bezpečnostní opatření a ochrana zdraví) : **KK2, KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností (drobné hry, netradiční sporty, zimní a letní aktivity): **KK2, KK 5, KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce **Vzdělávací obor Pracovní činnosti**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií: -vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti
-přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků

Na 2. stupni jsme vybrali a zpracovali tyto tématické okruhy:

- práce s technickými materiály
- provoz a údržba domácnosti
- příprava pokrmů
- pěstitelské práce a chovatelství
- svět práce

Pracovní činnosti jsou zařazeny do všech ročníků druhého stupně vždy po jedné hodině týdně.

Hodiny pracovních činností jsou spojovány z důvodu časové náročnosti do dvouhodinovek jedenkrát za dva týdny. Podle počtu žáků ve třídě mohou být žáci rozděleni do skupin. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní dílně, ve školní kuchyňce, ve venkovním areálu školy.

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Multikulturní výchova
Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák si prakticky osvojuje práci podle návodu
- žák je veden k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- žákovi je předkládáno dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- žák poznává výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- žák poznává vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- žák si uvědomuje potřebu praktického ověřování řešení problémů
- žák aplikuje řešení při obdobných zadání a hledá nové způsoby využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- žákovi je předkládáno dostatečného množství příkladů, aby byl schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- žákovi se otevírá prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- žák je seznamován s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- žák je veden k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- žák je seznamován s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- žák umí vyložit pojmy související s volbou povolání
- žákovi je předkládáno dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve dvojici a malé skupině
- žák si přiřazuje různé role v pracovní skupině a prožívá je
- žák si uvědomuje potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- žákovi se otevírá prostor pro pochopení dopadu různých činností člověka na životní prostředí a stává se spoluzodpovědný za jeho ochranu
- žák tvořivě přistupuje k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- žák umí správně a bezpečně používat všechny a materiálů
- žák se snaží provést práci v co nejlepší kvalitě
- žák srovnává hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli
- žák vyhledává možná rizika při různých činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci
- žák se seznamuje s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- žák si vytváří prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Člověk a svět práce

Pozn. Podle potřeby (aktuální počet žáků ve třídě) se třídy dělí na skupiny.

Pěstivelské práce a chovatelství

6. ročník

Dle potřeby může být pro doplnění zařazeno pěstivelské a chovatelství také v 8. ročníku. Zejména ve sportovní třídě. 6.ročník -sportovní třída nemá v učebním plánu vyučovací předmět Svět práce.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí (CH/9 - člověk a chemie) (PŘ/9 - půdy)
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje zeleninu a ovocné rostliny	Osivo, sadba, výpěstky, obecné zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny a ovocných rostlin.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy

		<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí <p>(PŘ/7 - hospodářsky důležité rostliny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	Základy ošetřování okrasných a pokojových rostlin, okrasné rostliny v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba květin, hydroponie, bonsaje apod.	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>(PŘ/7 - okrasné rostliny) (VV/6-9 - estetické vnímání)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a využívá léčivé rostliny a koření 	Léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie, rostliny jako koření.	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí <p>(CH/9 - člověk a chemie) (PŘ/7 - jedovaté a léčivé rostliny a koření)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	Pomůcky pro pěstování rostlin a chov drobných domácích zvířat.	<p>Osobnostní a sociální výchova –</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - kreativita <p>(PŘ/7 - obratlovci)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	Zásady a podmínky chovu drobných zvířat v domácnosti.	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k

		prostředí (PŘ/8 - savci) (PŘ/7 - ptáci)
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	První pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy, zásady hygieny při práci s rostlinami a zvířaty.	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy (VZ/9 - rizika ohrožení zdraví a jejich prevence) (PŘ/8 - člověk a zdraví) (TV/8-9 - první pomoc) (CH/9 - člověk a chemie)

Práce s technickými materiály

7. ročník

Půl roku chlapci a půl roku děvčata.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	Vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita (CH/9 - člověk a chemie)
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	Znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	Organizace práce, časové rozvržení, pracovní postup, důležité technologické postupy.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace (ČJ/6- popis pracovního postupu)
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a 	První pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy.	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy

ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu		(TV/6-9 - první pomoc) (PŘ/8 - člověk a zdraví)
<ul style="list-style-type: none"> sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. 	Sestavování jednoduchých modelů podle návodu. Úloha techniky v životě člověka, technika a volný čas, tradice a řemesla.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita (M/6 - kvádr, krychle)
<ul style="list-style-type: none"> užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	Technické výkresy, náčrt, informace, dokumentace.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita (M/6 - kvádr, krychle)
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	Postupy pro montáž, demontáž a údržbu.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita (VV/ 6-9 - montáž a demontáž)

Příprava pokrmů

7. ročník

Půl roku chlapci a půl roku děvčata.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	Základní kuchyňské vybavení, kuchyňské spotřebiče a jejich obsluha, udržování pořádku a čistoty.	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice (F/8 - proud, napětí a odpor) (CH/9 - přírodní látky)
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy uchovávání potravin v domácnosti 	Uskladnění a uchovávání potravin v domácnosti, doba doporučené spotřeby potravin.	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí (PŘ/6 - houby) (CH/9 - člověk a chemie)

<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, zásady zdravé výživy.	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života vztah člověka k prostředí <p>(TV/8-9 - metabolismus) (PŘ/8 - člověk a zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	Úprava stolu a stolování, jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky a květiny na stole.	<p>Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice</p> <p>(VO/7 - morálka a mravnost) (VV/6-9 - estetické vnímání) (VZ/7 - vztahy mezi lidmi)</p>
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	První pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy, zásady hygieny při práci v kuchyni.	<p>Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena</p> <p>(F/8 - proud, napětí a odpor) (TV/8-9 - první pomoc při úrazech) (VZ/7 - zdravý způsob života)</p>

Provoz a údržba domácnosti

8. ročník

Pěstitelské práce jsou pouze v 8. ročníku.

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> voli vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	Základní podmínky pro pěstování-půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin.	<p>Environmentální výchova -</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> pěstuje zeleninu a ovocné rostliny 	Osivo , sadba , výpěstky , obecné zásady pěstování ,pěstování vybraných druhů zeleniny a ovocných rostlin	<p>Environmentální výchova -</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života -vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	<p>Údržba a úklid domácnosti, návody k obsluze.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita (F/8 - proud, napětí a odpor)</p>
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem 	<p>Bezpečnostní pravidla pro práci s el. spotřebiči, první pomoc, prostředky a jejich dopad na živ. prostředí, ekologická práce s odpady.</p>	<p>Environmentální výchova -</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života vztah člověka k prostředí <p>(VZ/9 - rizika ohrožení zdraví a jejich prevence) (CH/9 - člověk a chemie)</p>
<ul style="list-style-type: none"> správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu. 	<p>Elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu.</p>	<p>Environmentální výchova -</p> <ul style="list-style-type: none"> lidské aktivity a problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života vztah člověka k prostředí <p>(F/8 - el. proud, napětí a odpor)</p>
<p>9. ročník</p>		
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<p>Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti.</p>	<p>Výchova demokratického občana –</p> <ul style="list-style-type: none"> občanská společnost a škola formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>(M/8 - statistika)</p>

Svět práce

8. ročník

Očekávané výstupy Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků a objektů. Charakter a druhy pracovních činností. Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní. Rovnost příležitostí na trhu práce.	Výchova demokratického občana – <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (PŘ/8 - nemoci, úrazy a jejich prevence) (VO/8 - sebepoznání)
9.ročník		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	Volba profesní orientace, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení.	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí (VO/8 - sebepojetí a sebepoznání)
<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	Informace o trhu práce, úřady práce, soc. zajištění, práva a povinnosti. Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb. Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení.	Výchova demokratického občana – <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VO/8 - právní formy podnikání)
<ul style="list-style-type: none"> prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání. Průběh pohovoru, požadavky životopisu. Problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy	Osobnostní a sociální výchova – komunikace (ČJ/7-8 - životopis)

	podnikání, drobné a soukromé podnikání.	
--	---	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu a porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinové práce: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou, vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku, rozvíjíme u žáků schopnost chápat základní ekologické souvislosti a podněcujeme je k upřednostňování používání obnovitelných zdrojů energie: **KK3, KK4, KK5**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Při práci v dílnách, cvičné kuchyni nebo na pozemku vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, práci dle daného postupu, dodržujeme s žáky pravidla bezpečného chování v terénu. Vedeme žáky k používání pracovního oděvu: **KK**

5.2 Volitelné předměty

Od školního roku 2008/2009 zařadila naše škola od sedmého ročníku jako volitelný předmět druhý cizí jazyk, a to ruský nebo německý jazyk. Pokud si žák zvolí některý z cizích jazyků bude v něm pokračovat závazně do devátého ročníku.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor Další cizí jazyk – Ruský jazyk

Charakteristika vzdělávacího oboru

Důraz je kladen na komunikaci žáků, na jejich schopnost komunikovat o jednoduchých tématech, reagovat v běžných situacích, porozumět textům adekvátním jejich věku. Žáci rovněž dokáží porozumět textu, který výběrem slov a větných konstrukcí odpovídá jejich jazykové úrovni.

V žácích je podporována tolerance ke kulturním odlišnostem, pochopení cizojazyčných kultur.

Výuka gramatiky je podřízena schopnosti komunikovat a reagovat v běžných situacích.

Vzdělávací obor je nabízen v sedmém, osmém a devátém ročníku v klasické i sportovní třídě. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Výuka probíhá ve skupině, kterou tvoří vybraní žáci ze všech tříd daného ročníku. Vyučuje se většinou v kmenové třídě, rovněž je využívána počítačová, jazyková a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žák vybírá vhodné metody, řadí zjištěné informace, které umí sám vyhledat ve slovníku překladovém i výkladovém, na internetu, v encyklopedii, učebnici
- žák si umí naplánovat práci na vlastním projektu, navrhnout si postup a časový plán

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- žák je schopen obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje v angličtině
- žák rozumí různým typům textů
- žák je schopen dialogu, umí reagovat, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, je schopen kompromisu
- žák přispívá k diskusi
- žák si upevňuje při spolupráci s ostatními dobré vztahy

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení, hodnoty a kulturní dědictví jiných lidí

Kompetence pracovní

- žák používá různé materiály
- žák umí použít slovník překladový, výkladový, internetový

7. ročník

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Ruský jazyk	Období: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností: <ul style="list-style-type: none"> • umí pozdravit a rozloučit se • umí představit sebe, umí představit jiné • rozumí jednoduchým pokynům učitele, adekvátně reaguje na pokyny učitele • zvládne azbuku	<u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u> Dobrý den, ahoj.... Jak se jmenuješ? Kde bydlíš? Kolik je ti let? Kam chodíš do školy? <u>Gramatické struktury:</u> Ruská abeceda a její zvláštnosti. Přízvučné a nepřízvučné slabiky. Osobní zájmena, přivlastňovací zájmena.	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí, - komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - kulturní diference,

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Obor: Ruský jazyk</p>	<p>Období: 7.</p>
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne výslovnost • umí pojmenovat školní potřeby a předměty • umí pojmenovat součásti oblečení • umí pojmenovat rodinné příslušníky • umí telefonovat • umí vyjádřit časové údaje a datum • umí pojmenovat místo setkání • umí si objednat v kavárně jídlo a pití • umí hovořit o svých povinnostech • umí použít otázky ke shromáždění informací <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám se vztahem k tématickým 	<p>Zápor v ruštině. Přítomný čas sloves. Nepravidelnosti při časování sloves. Časování některých způsobových sloves. Vyjádření nutnosti. Číslovky a jejich použití. Skloňování některých podstatných jmen.</p> <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Moje rodina Zvířata Naše škola Na vesnici Oblečení Jídlo a pití Telefonování</p>	<p>- etnický původ</p> <p>Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Ruský jazyk	Období: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
okruhům <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas plynule a správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu z okruhů <ul style="list-style-type: none"> rodina, zvířata, škola, vesnice, jídlo, oblečení používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník 		

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> zvládne pojmenovat potraviny umí nakupovat umí napsat dopis kamarádovi zvládne běžnou konverzaci při cestování umí pojmenovat hlavní památky ČR a místa cestovního ruchu umí vyprávět o svých zájmech umí vyprávět o sobě (životopis) 	<u>Gramatické struktury :</u> Časování nepravidelných sloves Časování zvrtných sloves Slovesné a předložkové vazby Minulý čas Skloňování dalších podstatných jmen Podstatná jména v množném čísle Infinitivní vazby Prohloubení znalostí číslovek	

<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu <p>žák rozumí jednoduché slovní zásobě z okruhu následujících témat: nakupování, cestování, památky, orientace ve městě, zájmy</p>	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Názvy měsíců Kultura Nákupy Cestování</p> <p>Ostatní tématické okruhy budou zvoleny dle dostupných materiálů a schopností studijní skupiny (Podrobnější rozpracování v tem. plánu)</p>	
--	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých schopností:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne rozhovory na různá témata • umí vytvořit krátké vyprávění na jednoduché téma • umí pojmenovat hlavní památky a místa cestovního ruchu Ruska • zvládne přečíst s porozuměním jednoduché články v novinách a časopisech 	<p><u>Gramatické struktury :</u></p> <p>Časování dalších nepravidelných sloves Skloňování podstatných jmen Přídavná jména – stupňování Skloňování zájmen Doplnění znalostí číslovek</p> <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p>	

<ul style="list-style-type: none"> • zvládne ústní i písemnou formu jazyka pro běžnou konverzaci <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí známým slovům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně texty obsahující známou slovní zásobu <p>žák rozumí jednoduché slovní zásobě běžných konverzačních témat</p>	<p>Tématické okruhy budou zvoleny dle dostupných materiálů a schopností studijní skupiny (Podrobnější rozpracování v tem. plánu)</p>	
---	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Podporujeme žáky ve vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací: **KK1, KK2, KK6**
- Uplatňujeme ve výuce aktivizující metody: **KK1, KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům prostor pro vyjádření jejich názoru: **KK3, KK5**
- Pracujeme s autentickými materiály: **KK1, KK2**
- Seznamujeme žáky s ruskými tradicemi a životem: **KK5**
- Předkládáme žákům problémy: **KK1, KK2, KK6**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**
- Předkládáme žákům problémy, které řeší ve skupině: **KK2, KK3, KK4**
- Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení: **KK2, KK6**
- Učíme žáky vyhodnocovat svou činnost: **KK1, KK3, KK4**

- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**
- Umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat a vyvozovat závěry: **KK1, KK2**
- Navozujeme situace vhodné pro diskuzi, dialog: **KK3, KK4, KK5**
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků: **KK2, KK3, KK4, KK5, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel: **KK5, KK4**
- Předkládáme žákům k práci různé pomůcky: **KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům dostatek informací: **KK1, KK2**
- Vytváříme pro žáky vhodné prostředí k formulování svých názorů a myšlenek: **KK1, KK3, KK4, KK5**

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor Druhý cizí jazyk – Německý jazyk

Charakteristika vzdělávacího oboru

Důraz je kladen na komunikaci žáků, na jejich schopnost komunikovat o jednoduchých tématech, reagovat v běžných situacích, porozumět textům adekvátním jejich věku. Žáci rovněž dokáží porozumět textu, který výběrem slov a větných konstrukcí odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka rovněž seznamuje žáky s reáliemi německy mluvících zemí. V žácích je podporována tolerance ke kulturním odlišnostem, pochopení cizojazyčných kultur. Výuka gramatiky je podřízena schopnosti komunikovat a reagovat v běžných situacích.

Vzdělávací obor je nabízen v sedmém, osmém a devátém ročníku. Podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru je uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Výuka probíhá ve skupině, kterou tvoří vybraní žáci ze všech tříd daného ročníku. Vyučuje se většinou v kmenové třídě, jazykové učebně. Rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Zařazená průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák vybírá vhodné metody, řadí zjištěné informace, které umí sám vyhledat ve slovníku překladovém i výkladovém, na internetu, v encyklopedii, učebnici
- žák si umí naplánovat práci na vlastním projektu, navrhnout si postup a časový plán

Kompetence k řešení problémů

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- žák je schopen obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje v angličtině
- žák rozumí různým typům textů
- žák je schopen dialogu, umí reagovat, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, je schopen kompromisu
- žák přispívá k diskusi
- žák si upevňuje při spolupráci s ostatními dobré vztahy

Kompetence občanské

- žák respektuje přesvědčení, hodnoty a kulturní dědictví jiných lidí

Kompetence pracovní

- žák používá různé materiály
- žák umí použít slovník překladový, výkladový, internetový

7. ročník

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Německý jazyk	Období: 7.
<u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u> Žák dle svých schopností <ul style="list-style-type: none"> • Umí pozdravit, rozloučit se • Umí představit sebe i jiné • Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u> Hallo! Guten Tag, Auf Wiedersehen. Ich heiße... Ich bin... Wie heißt du? Ich habe... Buchstabieren In meiner Freizeit ich... <u>Gramatické struktury:</u>	Osobnostní a sociální výchova - komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kreativita, sebepoznání a sebepojetí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní

<ul style="list-style-type: none"> • Umí hláskovat slova • Umí počítat, umí pojmenovat školní potřeby, popsat rozvrh • Umí hovořit o svých zájmech • Umí použít otázky ke shromažďování informací • Umí pojmenovat rodinné příslušníky • Umí číst a psát inzerát • Umí telefonovat • Umí pojmenovat oblečení a popsat vzhled člověka <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u> <u>Žák dle svých schopností:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům .základním frázím a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty následujících témat: moje rodina, škola, jídlo, barvy,oblečení, internet • používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník 	<p>Osobní zájmena, přivlastňovací zájmena Přítomný čas pravidelných sloves Sloveso <i>sein a haben</i> Otázky doplňovací, zjišťovací</p> <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u> Meine Familie Meine Schule Farben Hobbys Kleidung Meine Klasse Zahlen Internet Im Kaffee Mein Alltag</p>	<p>výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita Mediální výchova – stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení</p>
---	--	---

8. ročník

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Německý jazyk	Období: 8.
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vyjádřit časový údaj a popsat svůj den a týden • Umí pojmenovat místo setkání • Umí udat datum • Umí si objednat v kavárně • Umí shrnout práva a povinnosti • Umí formulovat návrhy • Umí někoho pozvat • Umí pozvání přijmout/odmítnout • Umí popsat události v časovém sledu • Umí uvést cenu • Umí popsat předměty • Umí vyjádřit spokojenost/nespokojenec • Zvládne nakupovat <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům .základním frázím a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u></p> <p>Wann machst du was? Wir treffen uns... Ich möchte... Ich mag... Das gefällt mir. Ich muss, ich darf... Wieviel kostet es?</p> <p><u>Gramatické struktury:</u></p> <p>Předložky s časovými údaji Způsobová slovesa Osobní zájmena ve 4. pádě Rozkazovací způsob Tázací zájmena ve 4. pádě Ukazovací zájmena Slovesa s neodlučitelnými předponami Příslovce místa Vazba <i>es gibt</i></p> <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u></p> <p>Mein Alltag Essen und Trinken Hobbys Zahlen Internet Im Kaffee Feste Einkaufen</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kreativita, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty následujících témat: moje rodina, škola, jídlo, barvy, oblečení, internet • používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník 		
---	--	--

9. ročník

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Obor: Německý jazyk	Období: 9.
<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení, interaktivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí popsat cestu, uvést adresu • Umí popsat zařízení bytu • Zvládne vyplnit formulář, napsat pohlednici • umí pojmenovat části těla • dokáže umí mluvit o schopnostech • umí udílet rady • zvládne práci s textem • umí něco zdůvodnit • dokáže charakterizovat osoby <p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba, produktivní a receptivní řečové dovednosti:</u></p> <p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby 	<p><u>Komunikace a jednoduchá sdělení:</u></p> <p>Wo wohnst du? Wie sieht dein Zimmer aus? Haben, sein Mein, dein, sein, ihr, Ihr, euer „dass“ „man“ Wo? Wohin? Adjektive – Sachen beschreiben</p> <p><u>Gramatické struktury:</u> Předložky se 3. pádem Přivlastňovací zájmena Perfektum důležitých sloves Zvratná slovesa Vedlejší věty s <i>dass</i> a <i>weil</i> Přídavná jména Slovesa se 3. a 4. pádem Osobní zájmena a členy ve 3. pádě</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kreativita, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým každodenním výrazům .základním frázím a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty následujících témat: moje rodina, škola, jídlo, barvy,oblečení, internet • používá abecední slovník a dvojjazyčný slovník 	<p><u>Tématické okruhy a slovní zásoba:</u> Hobbys Kleidung Mein Zimmer Reisen Sammeln Freunde</p>	
--	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Podporujeme žáky ve vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací: **KK1, KK2, KK6**
- Uplatňujeme ve výuce aktivizující metody: **KK1, KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům prostor pro vyjádření jejich názoru: **KK3, KK5**
- Pracujeme s autentickými materiály: **KK1, KK2**
- Seznamujeme žáky se životem v německy mluvících zemích: **KK5**
- Předkládáme žákům problémy: **KK1, KK2, KK6**
- Zadáváme žákům domácí úkoly a projekty: **KK1, KK2, KK6**
- Předkládáme žákům problémy, které řeší ve skupině: **KK2, KK3, KK4**
- Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení: **KK2, KK6**
- Učíme žáky vyhodnocovat svou činnost: **KK1, KK3, KK4**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**
- Umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat a vyvozovat závěry: **KK1, KK2**
- Navozujeme situace vhodné pro diskuzi, dialog: **KK3, KK4, KK5**
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků: **KK2, KK3, KK4, KK5, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel: **KK5, KK4**
- Vytváříme bezpečné prostředí a zamezujeme agresivnímu chování, projevům netolerance a rasismu: **KK4, KK5**
- Předkládáme žákům k práci různé pomůcky: **KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům dostatek informací: **KK1, KK2**
- Vytváříme pro žáky vhodné prostředí k formulování svých názorů a myšlenek: **KK1, KK3, KK4, KK5**

Přehled ostatních volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Žák si vybere předmět z nabídky pro daný školní rok a ten bude navštěvovat po období celého školního roku. Počet skupin volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé na počtu žáků v daných ročnících.

Volitelné předměty, jejichž vzdělávací obsah je rozpracován pro více ročníků, mohou být nabízeny vícekrát během 2. stupně. Ostatní pouze jednou.

Zařazené volitelné předměty

Konverzace z anglického jazyka

Cvičení z matematiky

Seminář ze zeměpisu

Seminář z přírodopisu

Ekologický seminář

Domácnost

Tělesná výchova (povinně volitelný pro sportovní třídy s rozšířenou výukou Tv na 2. stupni)

Mediální výchova

Cvičení z českého jazyka

Tělesná výchova

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace **Vzdělávací obor Konverzace z anglického jazyka**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby daného tématu. Podporuje rozvíjení schopnosti žáka podat a přijmout informaci s porozuměním. Umožňuje získat znalosti pro obsažnější dialog. Žáci se podrobněji seznámí s reáliemi Velké Británie, USA a dalších anglicky mluvících zemí. Žáci se v rámci konverzace naučí vyprávět krátké příběhy, dokážou popsat mezilidské vztahy a anglicky je hodnotit v rámci diskuse. V rámci tématu cestování se žáci zaměří na zeměpisné pojmy, učí se popsat cestu jak ve městě, tak s pomocí mapy v krajině. Získají schopnost konverzovat o tématech týkajících se států EU.

Předmět je nabízen jako volitelný předmět žákům 2. stupně.

Vyučuje se většinou v kmenové třídě, jazykové učebně. Rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v angličtině
- rozumí různým typům textů

Kompetence k učení

- rozšiřuje si slovní zásobu

Sociální a personální kompetence

- spolupracuje ve skupině

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy

Pracovní kompetence

- používá překladový, výkladový i internetový slovník

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

Morální rozvoj

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Konverzace v anglickém jazyce

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže popsat prostory školy, jednotlivé místnosti; umí správně používat vazbu „there is/there are“; vytvoří návrh své ideální školy	Places in British schools Our school Our dream school	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Mediální výchova – Práce v realizačním týmu

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje hlavní anglicky mluvící země; dokáže vyjmenovat a popsat nejznámější místa Londýna; rozpozná hlavní rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou 	<p>English speaking countries Places in London British and American English</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Multikulturní výchova – Kulturní diference - multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá názvy světových stran v angličtině, umí použít předložky místa, popsat polohu; dokáže vyjmenovat druhy dopravy, zorientuje se na letišti (nádraží), zvládne si koupit letenky(jízdenky), získat informace o cestě 	<p>Maps Travelling – ways of travelling At the airport, station – information, tickets</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vyprávět o své oblíbené knize, umí popsat hrdinu z knihy, seznámí se s anglickou literaturou pro děti 	<p>My favourite book What British children read</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Umí popsat své hlavní povahové rysy a vlastnosti s použitím různých přídavných jmen a na jejich základě vytvořit svůj erb 	<p>Coats of arms My own coat of arms Touch-Adjectives</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova -Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládne popsat hlavní problémy životního prostředí a používat základní slovní zásobu tohoto tématu 	<p>Environment Recycling</p>	<p>Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vyjmenovat a popsat členy rodiny, vytvořit rodokmen, popsat zvyky své rodiny a porovnat je se zvyky anglických rodin 	<p>My family Family tree British families</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Sociální rozvoj – poznávání lidí Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Multikulturní výchova – Kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zvládne popsat činnosti a povolání vázané věkem, dokáže porovnat věkovou hranici u nás a v zahraničí; umí pojmenovat povolání a popsat své budoucí povolání 	<p>Ages My future job</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje a popíše naše hlavní zvyky během roku, dokáže je porovnat se zvyky anglicky mluvících zemí 	<p>Easter Christmas Halloween St. Valentine's Day</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova– Komunikace Multikulturní výchova – Kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> Převypráví děj svého oblíbeného filmu, popíše filmového hrdinu 	<p>My favourite film Film characters</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova– Komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže pojmenovat hudební nástroje, vyprávět o své oblíbené hudbě, zpěvákovi..., umí říct, na které nástroje umí/neumí hrát 	<p>Music Musical instruments My favourite singer Sloveso „can“</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova– Komunikace</p>

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže popsat města, přírodní a kulturní památky, umí vyjmenovat a 	<p>Czech Republic - cities - people - nature</p>	<p>Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení</p>

představit významné osobnosti ČR	- culture	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše hlavní pamětihodnosti svého města, dokáže poradit jak se kam dostat, umí popsat možnosti kultury a dopravy svého města 	Our city	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže představit svou oblíbenou knihu a žánr, vyjmenuje několik anglicky píšících autorů a jejich děl, umí charakterizovat literárního hrdinu 	English literature Czech literature	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Multikulturní výchova – Kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže představit svůj oblíbený film a žánr, umí popsat filmovou postavu 	Films	Osobnostní a sociální výchova -Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se na mapě Evropy, rozliší státy EU, dokáže státy stručně charakterizovat 	Europe	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Multikulturní výchova – Kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládne požádat o pomoc v obchodě, dokáže vést dialog s prodávajícím, rozumí cenám 	Shopping	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje a popíše naše hlavní zvyky během roku, dokáže je porovnat se zvyky anglicky mluvících zemí 	Easter Christmas Halloween St. Valentine's Day	Multikulturní výchova – Kulturní diference

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže komunikovat v cestovní kanceláři, na letišti, na nádraží..., dokáže popsat oblíbené cíle cest, vytvořit propagační materiál 	Travelling <ul style="list-style-type: none"> at the travel agency getting somewhere popular destinations 	Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení Mediální výchova – Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova - Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> Popíše své vysněné povolání, dokáže odpovídat na otázky při přijímacím pohovoru do zaměstnání 	Jobs <ul style="list-style-type: none"> my dream job job interview 	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže popsat svou budoucnost, svou budoucí práci, rodině a budoucím světě, technickém pokroku 	My future <ul style="list-style-type: none"> job family future world 	Osobnostní a sociální výchova – komunikace Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhod. dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vyplnit základní formuláře – přihlášky, objednávky, registrace, poštovní poukázky 	Forms <ul style="list-style-type: none"> filling forms 	Osobnostní a sociální výchova -komunikace Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhod. dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže napsat svůj životopis a připojit k němu průvodní dopis 	CV <ul style="list-style-type: none"> writing a cover letter writing a CV 	Osobnostní a sociální výchova - Kreativita Sociální rozvoj – komunikace
<ul style="list-style-type: none"> Zvládne zjistit a podat informace z různých oblastí 	Information <ul style="list-style-type: none"> getting information giving information 	Osobnostní a sociální výchova – komunikace Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhod. dovednosti

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Uplatňujeme ve výuce aktivizující metody: **KK1, KK2, KK6**
- Poskytujeme žákům prostor pro vyjádření jejich názoru: **KK3, KK5**
- Pracujeme s autentickými materiály: **KK1, KK2**
- Seznamujeme žáky se životem v anglicky mluvících zemích: **KK5**
- Předkládáme žákům problémy, které řeší ve skupině: **KK2, KK3, KK4**
- Učíme žáky vyhodnocovat svou činnost: **KK1, KK3, KK4**
- Poskytujeme žákům možnost pracovat s moderními technologiemi (PC, interaktivní tabule, DVD): **KK1, KK6**
- Navozujeme situace běžného života vhodné pro dialog: **KK3, KK4, KK5**
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků: **KK2, KK3, KK4, KK5, KK6**
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel: **KK5, KK4**
- Předkládáme žákům k práci různé pomůcky: **KK2, KK6**
- Zaměřujeme se na praktické dovednosti (vyplnění základních formulářů): **KK4, KK6**

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor Cvičení z matematiky

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah předmětu je zaměřen na prohloubení ročníkového učiva matematiky a na hledání netradičních postupů řešení úloh. Žáci jsou vedeni k logickému myšlení řešením matematických rébusů. Výuka se také zaměří na řešení testů, které jsou požadovány při přijímacích zkouškách na střední školy.

Vyučuje se většinou v kmenové třídě. Rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a matematizaci
- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které žák dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Cvičení z matematiky

6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace • určuje hodnotu výrazu se závorkami	Výrazy.	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • využívá vlastností zákl. rovinných útvarů při řešení úloh • převádí jednotky obsahu • řeší úlohy z praxe 	Rovinné útvary	Osobnostní a sociální výchova
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy • řeší úlohy z praxe 	Prostorové útvary.	Osobnostní a sociální výchova
<ul style="list-style-type: none"> • získává údaje z tabulek, grafů a diagramů • sestavuje tabulky, grafy a diagramy 	Závislosti a data	Mediální výchova
<ul style="list-style-type: none"> • získává přehled o ceně zboží, služeb a energií • seznámí se se základními pojmy oboru • umí hospodařit s penězi, zvládá jednoduché peněžní operace 	Finanční matematika	

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Rozvíjíme matematické schopnosti a logické myšlení (řešení problémových úloh, matematické hry, karty atd.): **KK1, KK2, KK6**
- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu: **KK 1, KK 3**

- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a prezentace: **KK 1, KK 6**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami hravých činností: **KK 1, KK 2, KK3**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance: **KK 3, KK 4**
- Využíváme skupinovou práci: **KK 1, KK 2, KK 3, KK 4**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení i sebehodnocení své práce: **KK 3, KK 4, KK 5**
- Zapojujeme žáky do projektového vyučování: **KK 1, KK 3, KK 4, KK 6**
- Nabízíme žákům možnost zúčastnit se matematických soutěží na úrovni školního i dalších kol (matematické olympiády, Pythagoriáda, Klokan, Taktik , atd.) **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k dodržování pravidel a rozvíjení pracovních návyků : **KK2, KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností: **KK2, KK6**
- Učíme žáky pracovat s chybou a řešit problémy: **KK2**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vzdělávací oblasti

Náplní předmětu je rozšíření základních zeměpisných znalostí a podrobnější orientace na mapě. Výuka se zaměří na tvorbu plánů v místní krajině, podrobnější znalosti místního regionu, bezpečnost pohybu a pobytu v přírodě a ve městech. V rámci předmětu budou realizovány zeměpisné exkurze (Dlouhé stráně, planetárium, průmyslové podniky, skládky odpadů,...). Žáci se učí používat a interpretovat údaje .

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě. Rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést žáky k systematickému ukládání a vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Kompetence komunikativní

- vést žáky k samostatnému projevu

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k prezentaci své vlastní práce a k zodpovědnosti za ni

Kompetence občanské

- upevnit v žácích národní cítění a hrdost

Kompetence pracovní

- vést žáky k výběru vhodného pracovního postupu při řešení různých úkolů a zadání

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Výchova demokratického občana

Seminář ze zeměpisu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení Země ve vesmíru • srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy	Vesmír – Země jako vesmírné těleso Sluneční soustava – planety a měsíce, další vesmírná tělesa, Slunce Dnešní poznatky o vesmíru – rozšíření základního učiva Zeměpisu o další poznání	Environmentální výchova – základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Glóbus a mapa – různé druhy map, praktická cvičení měření a výpočtů na mapách, důraz na orientaci na mapě podle zeměpisných souřadnic	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost • uvědomuje si význam vody pro veškerý život na Zemi a chápe význam ochrany vodních zdrojů • lokalizuje na mapě světa světadíly a oceány, poznává jejich význam 	<p>Obecný fyzický zeměpis – krajinné sféry, národní parky, světové přírodní zvláštnosti, ekologie – důraz na ochranu životního prostředí</p> <p>Regionální zeměpis – rozšíření základního učiva o světových oceánech</p>	<p>Environmentální výchova</p> <p>- základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí
--	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, hospodářské a politické aspekty jednotlivých regionů 	<p>Regionální zeměpis – rozšíření základního učiva o světadílech, jednotlivých regionech, oblastech a státech, zaměření na specifika a zvláštnosti států, rozšíření základního učiva o světadílech</p>	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospod. aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve svět. mezinár. a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Česká republika. – rozšíření učiva 8. roč. Zeměpisu o České republice, rozšíření základního učiva o konkrétní přírodní zajímavosti ČR a památky ČR chráněné organizací UNESCO, postavení ČR v EU</p>	<p>Environmentální výchova</p> <p>- základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí na přiměřené úrovni poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	Náš region – rozšíření znalostí žáků o našem nejbližším okolí.	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí
---	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla • posoudí rozložení lidské populace • pochopí principy související s přelidněním velkých urbanistických celků 	Obyvatelstvo a lidská sídla – prognózy zalidnění a přelidnění planety Země, s tím související problémy největších velkoměst, urbanizace	Multikulturní výchova - etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků 	Politická mapa dnešního světa – nové státy na mapě, formy vlády a demokracie v dnešním světě, mezinárodní terorismus, válečné konflikty dnešního světa a jejich dopad. Technická vyspělost – současné technické možnosti lidstva, srovnání v kontextu s historií lidstva	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje specifické znaky a funkce krajiny 	Ekologie. Životní prostředí. Typy přírodních a kulturních krajín. Globální ekologické problémy lidstva. Ekologické havárie. Vyčerpání	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na různých příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na živ. prostředí 	neobnovitelných zdrojů surovin a energie.	
--	--	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Prezентujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Pracujeme s mapou, buzolou, kompasem: **KK6**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Vedeme žáky k hodnocení i sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Pracujeme v terénu, dodržujeme pravidla bezpečného chování v terénu: **KK6**
- Rozšiřujeme výuku o aktuální dění ve světě: **KK2, KK3, KK5**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Seminář z přírodopisu

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět je koncipován jako přiblížení základních přírodních zákonitostí zajímavou formou a rozšíření znalostí získaných v předmětu přírodopis. V rámci výuky se žáci zaměří na praktické práce s mikroskopem a laboratorní technikou, které potvrdí jejich teoretické znalosti.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě. Rovněž je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- osvojení obecně užívaných termínů
- vytváření komplexního pohledu na přírodní vědy
- týmové i samostatné experimentování a porovnávání dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence k řešení problémů

- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multimediální výchova

Multikulturní výchova

Seminář z přírodopisu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • poznává celé rostliny i jejich části, orientuje se v základních skupinách rostlin 	Sběr rostlin na herbář a aranžování. Tvorba herbáře a další zpracování vylisovaných a suchých rostlin. Léčivé rostliny.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlavní listnaté a jehličnaté stromy 	Les	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> • poznává jednotlivé ekosystémy v okolí školy a bydliště, vnímá rozdíl mezi přírodním a umělým ekosystémem • uvědomuje si střídání ročních období a jejich vliv na přírodu 	Rostliny v přírodě (přírodní a umělé ekosystémy). Pozorování místní krajiny v různých ročních obdobích.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> • pozná světové strany , využívá znaků rostlin při hledání správného směru 	Orientace v přírodě.	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> • umí pracovat s lupou a mikroskopem, umí připravit mikroskopický preparát 	Mikroskopická pozorování.	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje lásku ke zvířatům, uvědomuje si rozdíl mezi věcí a živým tvorem 	Domácí mazlíčci.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.

		Osobnostní a sociální výchova - sebezpoznání a sebepojetí, psychohygienu.
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla, • rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	Předlékařská první pomoc. Nakažlivé choroby.	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p> <p>Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity.</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sebezpoznání a sebepojetí, psychohygienu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umí posoudit stav životního prostředí a jeho vliv na zdraví člověka 	Životní prostředí a zdraví – zdravotní stav obyvatel ČR.	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p> <p>Multikulturní výchova - lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • poznává krásy a zvláštnosti v přírodě, 	<p>Výběr zajímavostí z oblastí: zvířat rostlin vědy.</p>	<p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • umí pečovat o pokojové rostliny 	<p>Pokojevé rostliny.</p>	<p>Environmentální výchova - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • poznává rozmanitost neživé přírody 	<p>Pozorování hornin a nerostů</p>	<p>Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí.</p>

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem se zaměřením na kontrolu a porozumění textu: **KK1, KK3**
- Využíváme skupinové práce: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Prezентujeme různé texty, obrazové materiály, modely a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k občanské zodpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku, rozvíjíme u žáků schopnost chápat základní ekologické souvislosti a podněcujeme je k upřednostňování používání obnovitelných zdrojů energie: **KK3, KK4, KK5**
- Diskutujeme o nejrůznějších tématech a aktuálním dění ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Pracujeme v terénu (pozorování přírody, sběr rostlin apod.): **KK6**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací obor Ekologický seminář

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah předmětu je zaměřen na stav životního prostředí, znečištění ovzduší, vodstva, půd, likvidace odpadů, vznik a rozšíření civilizačních chorob. Výuka se podrobně zabývá globálními problémy lidstva, přelidněním, nedostatkem potravinových, vodních, surovinových a energetických zdrojů. V rámci tohoto předmětu jsou realizovány projekty týkající se možných řešení těchto aktuálních problémů.

Výuka probíhá většinou v kmenové třídě. Je využívána počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí. Rovněž je možné přesunout výuku do přírody.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- seznámit se s obecně používanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vytvářet si komplexnější pohled na jevy
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímat problémové situace, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o příčinách, promyslet způsob řešení
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracovat ve skupině
- přispívat k diskusi ve skupině, chápat potřebu efektivně spolupracovat

Kompetence občanské

- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

Ekologický seminář

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů	Ekosystémy. <ul style="list-style-type: none"> - les - pole - vodní zdroje - moře - tropický deštný les - lidské sídlo - kulturní krajina	Environmentální výchova

<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života uvede příklady typů ekosystémů v naší republice (v okolí bydliště) 	Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> voda ovzduší půda energie ekosystémy přírodní zdroje 	Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na ŽP dokáže posoudit změny v ŽP 	Lidské aktivity a životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> zemědělství doprava průmysl odpady ochrana přírody změny v krajině 	Environmentální výchova Mediální výchova
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady ekolog. problémů ve světě, v ČR, v okolní přírodě dokáže posoudit dopady ŽP na zdraví člověka dokáže porovnat rozdíly globalizace 	Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> naše město životní styl zdraví nerovnoměrnost života na Zemi . 	Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Vyhledáváme a třídíme informace vhodné k řešení problémů: **KK1, KK2**
- Používáme PC programy, práci s počítačem, interaktivní tabuli a DVD i videoprojekce: **KK1, KK 6**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k prezentování, hodnocení a sebehodnocení své práce **KK3, KK4, KK5**
- Interpretujeme a prezentujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Nabízíme možnost zúčastnit se vyučování mimo školu (exkurze, park, les,...): **KK 5**
- Učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy: **KK 5**

- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Rozšiřujeme výuku aktuálním děním ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Učíme žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla, legislativu a obecné morální zákony: **KK3, KK5**

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Vzdělávací obor Domácnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah předmětu je zaměřen na tyto tématické celky: vedení domácnosti, výživa v rodině, kultura bydlení, kultura odívání, ruční práce a zdravotní výchovu. Veškeré dovednosti a pracovní návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech. Předmět je svým komplexním pohledem na otázky života v rodině otevřen všem žákům.

Výuka probíhá v kmenové třídě, školní dílně nebo cvičné kuchyni. Rovněž může být využita počítačová a multimediální učebna s interaktivní tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny
- třídit a propojovat informace

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitů sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

- naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence k řešení problémů

- pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob řešení
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Domácnost

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • chápe vysokou společenskou hodnotu domova, vnímá pocit bezpečí, sounáležitosti, soukromí, odpočinku a klidu	Co je domov, zakládání domova, co dává domov dětem.	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Multikulturní výchova.
<ul style="list-style-type: none"> • chápe své postavení v rodině, umí se zapojit do činností	Organizace a dělba práce, ekonomika a finanční hospodaření	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Multikulturní výchova.
<ul style="list-style-type: none"> • dle možností projevuje svůj vkus, smysl pro praktičnost, estetiku	Zařizování bytu	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Multikulturní výchova.
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními	Kuchyně – základní vybavení kuchyně, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů, udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky.	

čisticími prostředky		
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně připraví snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění 	Potraviny a jejich jednoduchá úprava – výběr a nákup potravin a jejich skladování, příprava jednoduchých snídaní a přesnídávek, jednoduché pohoštění ze studené kuchyně, úprava ovoce, zeleniny za studena, nápoje.	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
<ul style="list-style-type: none"> • upraví stůl pro každodenní použití i slavnostní včetně běžné obsluhy, učí se u stolu společensky chovat 	Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, slavnostní prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky při úpravě stolu, vazba a úprava květin.	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy, používá vhodné pomůcky a nástroje, dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy 	Drobná domácí údržba – zámečnické, instalaterské, zednické, malířské, elektrikářské práce.	Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Umožňujeme vyrábět jednoduché doplňky zařízení bytu: **KK6**
- Využíváme skupinové práce: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Pracujeme s návody: **KK6**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce: **KK3, KK4, KK5**
- Využíváme odborné učebny (dílny, cvičnou kuchyň): **KK6**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Vyžadujeme u žáků dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, práci dle daného postupu: **KK6**
- Seznamujeme žáky se základy ekonomického provozu domácnosti: **KK1, KK2, KK4**
- Rozvíjíme smysl pro estetiku: **KK4, KK6**

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor Mediální výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tento předmět učí žáky základům mediální gramotnosti. Vysvětluje základní principy fungování médií, jejich společenskou roli v současnosti a zároveň umožňuje získat dovednosti podporující poučené, aktivní a nezávislé zapojení do mediální komunikace.

Mezi specifické cíle výuky patří:

- získání základní mediální gramotnosti
- osvojování si schopnosti analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr

Vyučovací obor je zařazen jako volitelný předmět pro ..... Podle počtu žáků se třída může dělit na skupiny. Poznatky z médií se doplňují informacemi z internetu. Veškerá výuka je postavena na mezipředmětových vztazích.

Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové nebo mediální učebně.

Zařazená průřezová témata

Mediální výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledává vhodné informace k řešení problému (např. internet)
- žák se snaží kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném projevu
- žák rozumí různým typům textů, informačním a komunikačním prostředkům
- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracovat ve skupině
- žák se podílí na přípravě pravidel práce v týmu

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Mediální výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zábavné prvky ve sdělení od společensky významných - hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - chápe podstatu mediálního sdělení 	<p>Práce s denním tiskem, s články v časopisech, s články vyhledanými na internetu, hledání základních orientačních prvků v textu (Porovnávání a hodnocení zpráv a reklam z různých médií)</p>	<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy sdělení - rozlišuje rozdíl mezi reklamou a zprávou - rozlišuje realitu od médií zobrazovaných stereotypů - rozlišuje sdělení potvrzující předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje 	<p>Práce tiskem, s články vyhledanými na internetu, faktické hodnocení obsahu zpráv (Práce s články, podrobné zkoumání jejich obsahu, rozvoj schopnosti využívat různé jazykové prostředky)</p>	<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe postavení médií ve společnosti, jejich chování a financování - chápe vliv médií na každodenní život a společnost - chápe vliv médií na politický život, kulturu 	<p>Práce s tiskem, TV, PC – internetem, vnímání každodenních vnějších podnětů a jejich zpracování (Formování svých názorů společenských, politických, náboženských, ...)</p>	<p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení - chápe principy sestavování zpravodajství - uplatňuje pozitivní principy ve zprávách před negativními - tvoří mediální sdělení - zvládá psaní na klávesnici všemi deseti prsty 	<p>Práce s tiskem, využití PC</p> <ul style="list-style-type: none"> - textového editoru , programu „Všemi deseti“ (Komunikace s vydavatelem tisku nebo se zřizovatelem WWW stránek) 	<p>Stavba a tvorba mediálních sdělení</p>
---	--	---

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Vyhledáváme a třídíme informace vhodné k řešení problémů: **KK1, KK2**
- Používáme PC programy, práci s počítačem interaktivní tabuli a prezentace: **KK 1, KK 6**
- Využíváme skupinového vyučování: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení své práce **KK3, KK4, KK5**
- Prezentujeme různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů: **KK1, KK2, KK3, KK6**
- Používáme odbornou terminologii: **KK1**
- Nalézáme souvislosti mezi získanými poznatky a využitím v praxi: **KK1, KK3**
- Pracujeme se všemi typy mediální zprávy se zaměřením na porozumění médiím a rozlišování bulváru, klamavé reklamy apod.: **KK 1, KK 3**
- Utváříme pocit zodpovědnosti za své jednání: **KK4, KK5**
- Využíváme metody práce s chybou, vedeme žáky k respektování názorů druhých: **KK3, KK4**
- Zařazujeme práci s různými informačními zdroji: **KK1, KK2**
- Zapojujeme žáky do projektové výuky a rozvíjíme u žáků schopnost formulovat otázku, hledat různé způsoby a postupy řešení: **KK1, KK2, KK3, KK4**
- Vedeme žáky k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních názorů: **KK2, KK3**
- Rozšiřujeme výuku aktuálním děním ve světě: **KK2, KK3, KK5**
- Vedeme žáky k dodržování pravidel a rozvíjení pracovních návyků : **KK 1, KK 6**

Vzdělávací oblast Jazyk jazyková komunikace

Vzdělávací obor Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah předmětu je zaměřen na úlohy prověřující čtenářskou gramotnost, jednoduché analýzy textů zaměřené na rozpoznání funkce slov ve větách, řešení náročnějších jazykových a slohových úkolů. Náplní předmětu také bude interpretace sdělení a zaměření na dramatickou výchovu. Výuka se zaměří na řešení testů, které jsou požadovány při přijímacích zkouškách na střední školy.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- uvědomuje si souvislosti s širšími vzdělávacími oblastmi, především společenskovední oblastí v souvislosti s literární historií, společenskými vědami
- zdokonalí se ve schopnosti kultivovaně se vyjadřovat psanou i mluvenou formou

Kompetence k řešení problémů

- zdokonaluje se ve schopnosti vyjádřit svůj názor a obhájit své řešení
- učí se kooperaci v činnostech ve skupinové práci, přiměřeným způsobem obhájí svá stanoviska.

Kompetence sociální a personální

- zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce, vytváří si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu
- učí se tolerovat názory druhých

Kompetence občanské

- učí se uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur
- rozvíjí pocit národní hrdosti, uvědomění si historického významu českého národa

Kompetence pracovní

- uvědomuje si význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život, chápe vztah mateřštiny a jiných jazyků jako předpoklad pro životní uplatnění

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností		
<ul style="list-style-type: none"> Zdokonalí se v získávání informací ve vyučovacím procesu i mimo vyučování 	Obecné poučení o jazyce Skupiny jazyků, rozvrstvení jazyka, jazyk a komunikace, kultura jazyka a řeči	
<ul style="list-style-type: none"> Upevní si učivo o zvukové stránce jazyka 	.Zvuková stránka jazyka intonace, členění souvislé řeči, pauzy, frázování	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá kritický postoj 	Čtení-praktické-znalost orientačních prvků v textu, věcné-čtení jako zdroj informací, kritické, prožitkové	
<ul style="list-style-type: none"> Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	Mluvený projev-zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry	
<ul style="list-style-type: none"> Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	Naslouchání-zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Základy literární teorie a historie	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje mezi literaturou hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalostí literární teorie 	Tvořivé činnosti s lit. textem, vytváření vlastních textů, výtvarný doprovod k lit. textům	
<ul style="list-style-type: none"> Prohlubuje si znalosti tvaroslovného učiva, naučí se vědomě užívat spisovných tvarů ve vhodných komunikačních situacích se zřetelem k dosažení určitého komunikačního cíle 	Písemný projev - vlastní tvořivé psaní, komunikační žánry	

<ul style="list-style-type: none"> • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadel, představení a názory na umělecké dílo 	Zážitek čtení a naslouchání	
---	-----------------------------	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Pracujeme s textem: **KK1**
- Učíme žáky rozlišit učivo klíčové a rozšiřující : **KK1**
- Používáme PC programy, práci s počítačem a interaktivní tabulí, DVD i video-projekci : **KK1, KK6**
- Vedeme žáky k prezentování a hodnocení své práce i k sebehodnocení : **KK3, KK4, KK5**
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikativních dovedností žáků v mateřském jazyce s důrazem na ústní projev: **KK3**
- Využíváme skupinovou práci a učíme žáky kriticky hodnotit práci v týmu : **KK4**
- Učíme žáky pracovat s různými zdroji informací : **KK1**
- Používáme dramatizaci textu: **KK1, KK3**

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví Vzdělávací obor Volitelný předmět - Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Tělesná výchova poskytuje žákům prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různých sportovních činností, poskytuje návody k rozvoji tělesné zdatnosti a zdravému způsobu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Volitelný předmět Tělesná výchova má za úkol budovat v dětech vztah ke sportu, uvědomění si jeho prospěšnosti na zdraví člověka a zvýšit tělesnou kondici dětí.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech,

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úkoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti,
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Vzdělávací obor Tělesná výchova je nabízen žákům 2. stupně. V případě, že si ho zvolí je podrobný přehled časové dotace vzdělávacího oboru uveden v učebním plánu tohoto školního vzdělávacího programu.

Organizace výuky - žáci s přihlednutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve sportovní hale, ve volné přírodě. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj – Psychohygienu, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, seberegulace a sebeorganizace.
- Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice, poznávání lidí

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.

Multikulturní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- Žáci přemýšlejí o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledají správné cesty k jeho osvojení
- Žáci hledají vhodné taktiky

Kompetence k učení

- Žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a jejich rozvoj
- Žáci systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti
- Žáci prožívají souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou

Kompetence komunikativní

- Žáci diskutují o taktice družstva
- Žáci přijímají pokyny vedoucího družstva
- Žáci prezentují pořízené záznamy ze sportovních činností

Kompetence sociální a personální

- Žáci dodržují pravidla fair play
- Žáci rozvíjejí spolupráci uvnitř kolektivu družstva
- Žáci rozdělují a přijímají úkoly v rámci sportovního družstva
- Žáci podporují a prezentují olympijské hnutí

Kompetence občanské

- Žáci podporují aktivní sportování
- Žáci podávají první pomoc při úrazech
- Žáci jsou seznámeni se škodlivostí požívání návykových látek

Kompetence pracovní

- Žáci znají nutnost dodržování pravidel
- Žáci vyhledávají možná rizika při pohybových činnostech a minimalizují je
- Žáci zpracovávají a prezentují naměřené výkony
- Žáci organizují sportovní turnaje

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých schopností:		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Rozvoj organizace a norem v kolektivu. Seznámení se s mezinárodními soutěžemi v různých sportovních odvětvích. Kontrola pohybové výkonnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hrách	Zopakování a zdokonalení potřebné herní činnosti jednotlivce. Přesnost provedení herních činností. Využití sportovních her a činností (bruslení, míčové hry, netradiční sporty např. frisbee)	

<ul style="list-style-type: none"> • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu 	<p>Všestrannost jako základ sportovní výkonnosti a zdraví. Předcházení úrazům, smysl pro čestné jednání upřesňování správného vztahu k soupeři a rozhodčím. Seznámení se základními prvky sebekontroly.</p>	
---	---	--

Výchovně vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

- Rozvíjíme pohybové schopnosti a dovednosti žáků, motivujeme je k řízení vlastních činností (kondiční a posilovací cvičení, rozcvičky): **KK1, KK2, KK6**
- Učíme žáky spolupracovat a využívat znalostí a dovedností v běžném životě (práce dvojic a malých skupin, poskytnutí záchrany, dopomoci a pomoci při cvičení a úrazech): **KK 4, KK 6**
- Používáme moderní pomůcky, náčiní a bezpečné nářadí, efektivní metodické postupy při osvojování nových dovedností (užití názvosloví, dodržování obecných pravidel bezpečnosti): **KK 1, KK 6**
- Motivujeme žáky soutěžemi a různými formami herních činností (dodržování pravidel slušného chování, hodnocení vlastních sportovních výsledků a pokroků): **KK 4, KK 5 , KK3**
- Navozujeme atmosféru bezpečné vzájemné komunikace a tolerance (dodržování dohodnutých pravidel a postupů, spoluorganizace pohybového režimu) : **KK 3, KK 4**
- Využíváme skupinovou práci a aktivní zapojení žáků do sport. činností (nácvik nových herních prvků, spolupráce v družstvu, ovládnání základních postupů první pomoci) : **KK 2, KK 5, KK 6**
- Dbáme, aby žáci dodržovali dohodnutá pravidla a postupy (kultivovaný ústní projev, bezpečnostní opatření a ochrana zdraví) : **KK2, KK6**
- Zapojujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností (drobné hry, netradiční sporty, zimní a letní aktivity): **KK2, KK 5, KK6**

6. Hodnocení žáků

„Moudrý je ten, kdo zná spíše užitečné věci než mnoho věcí.“

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

V naší škole hodnotíme osobní pokrok žáka, porovnáváme jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce. Vedeme žáky k sebehodnocení, které je předpokladem k dalšímu celoživotnímu učení a vzdělávání. Znamky z jednotlivých předmětů nezahrnují hodnocení žákova chování. Hodnocení probíhá v bezpečném prostředí, tak se snažíme budovat důvěru mezi učitelem a žákem. Učitel hodnotí žákovu práci vzhledem k jeho vrozeným schopnostem. Masarykova ZŠ hodnotí chování a výsledky vzdělávání žáků klasifikačním stupněm podle platného „Hodnocení výsledků vzdělávání žáků“, které je součástí platného školního řádu schváleného školskou radou. Chování i výkon žáka jsou posuzovány podle několika kritérií zpracovaných v tabulkách ve výše uvedeném dokumentu. Současně naše škola využívá i známky s mínusem.

Základní pravidla pro hodnocení a klasifikaci

- Používáme pět stupňů klasifikace a současně u stupně 1 – 4 znaménko mínus.
- Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka, jeho schopností posoudit výsledek své práce.
- Hodnocení, sebehodnocení i klasifikace probíhá během celého roku rovnoměrně.
- Učitelé klasifikují vybrané domácí úkoly.
- Děti jsou seznamovány s výsledky prací v co nejkratším možném termínu.
- Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikujeme pouze probrané a procvičené učivo.
- Žáci mají možnost opravy své práce, horší známka se nepočítá.
- Pokud učitel píše s žáky čtvrtletní nebo pololetní písemnou práci, nemůže případná známka z této práce zásadně ovlivnit výslednou známku za klasifikační období.
- Žáci mají právo při zjišťování znalostí využít 1x za pololetí možnosti bez vysvětlování říct, že nejsou připraveni (mimo souhrnných písemných prací, které se oznamují s delším časovým předstihem). Současně si s vyučujícím domluví náhradní termín.
- Klasifikace výsledků vzdělávání i chování probíhá podle tabulkově zpracovaných pravidel, která jsou součástí školního řádu.
- Skupinová práce se nehodnotí známkou, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Zároveň by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny. Znamku získává žák pouze za individuální výkon.
- Stanovená základní pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou zcela závazná pro všechny vyučující a musí být všemi vyučujícími dodržována.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Žáci a zákonní zástupci žáků mají ze zákona právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání (§ 21 odst. 1 písm. b) školského zákona).

Ve smyslu tohoto zákona je možno hodnocení výsledků vzdělávání žáků chápat ve dvou úrovních:

- hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení
- hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu vzdělávání jako podklad pro hodnocení na vysvědčení, tedy průběžné hodnocení výsledků vzdělávání

Masarykova základní škola zvolila jako formu hodnocení výsledků vzdělávání žáků **klasifikaci pomocí stupňů prospěchu**.

Každé pololetí se vydá žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“)

Škola převede klasifikaci na slovní hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí slovním hodnocením, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi **výstupní hodnocení** o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělávání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30.října daného školního roku.

Klasifikační stupnice je jednoznačně definována v § 15 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb. a v § 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb. a má tradičně pět stupňů prospěchu.

Průběžné hodnocení výsledků vzdělávání

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu (§ 14 vyhlášky MŠMT ČR č. 48/2005 Sb.)

Podklady pro hodnocení a klasifikaci se získávají:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy...)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- zapojením žáka při skupinové práci
- při ústní prezentaci žáka
- analýzou výsledků činnosti žáka

- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Jednotlivá (průběžná) známka se stanoví podle kritérií uvedených výše.

Kritéria pro hodnocení ústní prezentace:

- žákovi se daří vzbudit a udržet pozornost posluchačů
- žák hovoří v celých větách, používá bohatých jazykových prostředků
- žákův projev není monotónní
- na žákovi nejsou patrné známky trémy

Jednotlivá kritéria jsou hodnocena stupni 1 – 5 (výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný)

Kritéria pro hodnocení skupinové práce:

A. Podíl na práci skupiny

- bez zaváhání se účastnil diskuse ve skupině
- na práci skupiny se podílel odpovídající mírou
- svou snahou ve skupině stále dominovat narušoval činnost ostatních, spolupráci ve skupině
- účastnil se skupinových aktivit

B. Držení se tématu

- dával pozor, poslouchal, co bylo řečeno a uděláno
- svými poznámkami se snažil vracet členy skupiny zpět k tématu
- utíkal od tématu nebo měnil téma

C. Navrhování užitečných nápadů a myšlenek

- přicházel s myšlenkami a nápady, které pomáhaly skupině v její práci
- přicházel s užitečnou kritikou a komentáři
- ovlivnil rozhodnutí skupiny a její plány

D. Uznání

- vyjadřoval se pozitivním a povzbuzujícím způsobem o členech skupiny a jejich nápadech
- vyjadřoval ostatním uznání a pochvalu za jejich nápady
- vyjadřoval se znevažujícím nebo nepřátelským způsobem o členech skupiny

E. Zapojování druhých

- snažil se zapojit ostatní členy skupiny kladením otázek, dotazováním se na jejich názor a vybízením je ke spolupráci
- snažil se docílit, aby skupina spolupracovala
- zabýval se nápady, se kterými přišli ostatní

F. Komunikace

- mluvil jasně a srozumitelně
- vyjadřoval své myšlenky jasně a efektivně

Stupně prospěchu na vysvědčení:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – dobrý
- d) 4 – dostatečný
- e) 5 – nedostatečný
- f) nehodnocen – v případě uvolnění žáka z předmětu (zejména TV) podle § 50 odst. 2 zákona č. 561/ 2004 Sb.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Kritéria pro stupně klasifikace:

Stupně klasifikace	Zvládnutí očekávaných výstupů	Samostatnost žáka	Osobní přístup žáka
Výborný	Žák splní zadání	Žák pracuje samostatně s drobnými nedostatky	Žák je vždy aktivní, projevuje zájem, je pravidelně na výuku připraven
Chvalitebný	Žák splní zadání s drobnými chybami nebo nedostatky	Žák pracuje samostatně s občasnou podporou učitele	Žák je často aktivní, většinou projevuje zájem o výuku
Dobrý	Žák splní zadání s chybami a nedostatky	Žák pracuje s podporou učitele	Žák občas projevuje zájem o výuku, je aktivní, na výuku nebývá vždy připraven

Dostatečný	Žák splní zadání jen se značnými chybami a nedostatky	Žák pracuje s trvalou podporou a pomocí učitele	Žák je převážně pasivní, zřídka projevuje zájem o výuku, většinou nebývá připraven na výuku
Nedostatečný	Žák nezvládá očekávané výstupy učiva	Žák samostatně nepracuje	Žák je ve výuce naprosto pasivní, bez zájmu, na výuku není připraven
Nehodnocen	Při závěrečném hodnocení žáka na vysvědčení v těchto případech: 1, pokud je žák osvobozen z Tv ze zdravotních důvodů, 2, žák – cizinec z Čj na konci 1.pololetí		

„Převodová tabulka“ z klasifikace na slovní hodnocení:

Stupeň 1 – výborný

Obdrží žák, který spolehlivě ovládá učivo stanovené ŠVP; pohotově a přesně odpovídá na otázky učitele; projevuje samostatné, tvořivé a logické myšlení; dovede samostatně řešit úlohy a zobecňovat jejich výsledky; má přesný a výstižný ústní a písemný projev a přesný a estetický grafický projev; je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 – chvalitebný

Obdrží žák, který ovládá učivo stanovené ŠVP; na otázky učitele odpovídá věcně správně; projevuje samostatné a logické myšlení; dovede bez větších potíží řešit úlohy; dopouští se jen občasných nepodstatných chyb; má výstižný ústní a písemný projev a v jeho grafickém projevu se objevují jen drobné závady; je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 – dobrý

Obdrží žák, který s mezerami ovládá učivo stanovené ŠVP, odpovídá méně přesně či neúplně na otázky učitele; v myšlení je méně samostatný; při řešení úloh se dopouští chyb, které dokáže odstranit s pomocí učitele; jeho ústní a písemný projev má větší závady; v jeho grafickém projevu se objevují častější estetické nedostatky; je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Obdrží žák, který má ve znalostech učiva stanoveného ŠVP větší nedostatky; odpovídá většinou jen na návodné otázky učitele; není samostatný v myšlení; při řešení úloh se dopouští chyb, které s obtížemi dokáže odstranit výhradně s pomocí učitele; ústně i písemně se vyjadřuje s obtížemi; jeho grafický projev je málo estetický; při samostatném studiu má značné těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný

Obdrží žák, který má ve znalostech učiva stanoveného ŠVP zásadní nedostatky; neodpovídá správně ani na návodné otázky učitele a úlohy neumí vyřešit ani s jeho pomocí; jeho ústní, písemný i grafický projev má hrubé nedostatky; nedokáže samostatně studovat.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Na základě písemné žádosti rodičů může škola upřednostnit na vysvědčení slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří,
  - co mu ještě nejde.
  - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.
7. Sebehodnocení provádí škola pravidelně jedenkrát za půl roku v ŽK a vyučující průběžně ve svém předmětu.

Výstupní hodnocení (§ 16 vyhlášky MŠMT ČR č. 48/2005 Sb.)

Hlavním cílem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o:

- a) možnostech žáka a jeho nadání
- b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Hodnocení chování

V průběhu školního roku může být žákům uděleno výchovné opatření:

- a) pochvala třídního učitele
- b) pochvala ředitele školy
- c) napomenutí třídního učitele
- d) důtka třídního učitele
- e) důtka ředitele školy

Závažnost přestupků proti školnímu řádu a udělování výchovného opatření je individuálně posuzováno na pedagogických radách. Pro některé přestupky je stanoveno udělení výchovného opatření takto:

- Neomluvené hodiny :   1 - 6 hodin – důtka třídního učitele
   7 – 12 hodin – důtka ředitele školy
- Za nošení tabákových výrobků do školy nebo na školní akci může být žákovi udělena důtka třídního učitele.
- Za kouření v prostorách školy nebo na školní akci bude žákovi udělena důtka ředitele školy.
- Za přinesení alkoholu do prostor školy či na školní akci bude udělena důtka ředitele školy.
- Za pití alkoholu v prostorách školy nebo na školní akci bude udělen snížený stupeň z chování, a to 2-uspokojivé.
- Za přinesení, požití a příchod pod vlivem OPL do školy či na školní akci snížený stupeň z chování , a to 2 – uspokojivé.
- Za distribuci OPL v prostorách školy nebo na školní akci snížený stupeň z chování, a to 3 – neuspokojivé.

Při opakování kteréhokoli z výše popsaných přestupků bude následovat vyšší kázeňský postih.

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Kritéria pro klasifikaci chování:

Klasifikace chování	Neomluvená absence	Dodržování školního řádu	Chování ke spolužákům a vyučujícím
Velmi dobré	ne více než 7 hodin	dodržuje školní řád, drobných přestupků proti ŠŘ se dopustí ojedinele	slušný
Uspokojivé	ne více než 20 hodin	často porušuje školní řád	agresivní, vulgární
Neuspokojivé	více než 20 hodin	soustavně porušuje školní řád	agresivní, vulgární, šikana

Poskytování informací rodičům

- Rodičovské schůzky jsou svolávány třikrát ročně .
- Rodiče jsou seznamováni se školním řádem, tedy i s jeho oddílem " Hodnocení výsledků vzdělávání žáků", který je jeho součástí.
- S aktuálními výsledky vzdělávání se rodiče seznamují v žakovských knížkách nebo prostřednictvím elektronické žakovské knížky.
- Rodiče mají zároveň možnost domluvit si s učitelem individuální konzultaci.

7. Autoevaluace školy

Pro naši školu jsou procesy, které umožňují škole lépe stanovovat vlastní cíle a volit prostředky k jejich naplnění, velmi důležité. Uvědomujeme si, že pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, musí škola věnovat velkou pozornost procesu autoevaluace, aby měla kvalitní zpětnou vazbu o úrovni vědomostí a dovedností žáků a o podmínkách, ve kterých vzdělávání probíhá.

Při procesu vlastního hodnocení školy vedení školy společně s ostatními pedagogy systematicky shromažďuje a analyzuje řadu informací, včetně různých forem zpětných vazeb od žáků a rodičů. Toho využívá k posouzení a vyhodnocování jednotlivých hledisek fungování školy. Na základě získaných výsledků si můžeme lépe uvědomit žádoucí změny, které mohou přispět ke zvýšení efektivity ŠVP a k jeho případným úpravám.

Při vlastním hodnocení se zaměřujeme na tyto oblasti:

- Podmínky vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů žáků, rodičů a dalších osob na vzdělání
- Výsledky vzdělávání
- Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

1. Podmínky vzdělávání			
cíl	kritéria	nástroje	čas
1a) Psychosociální podmínky			
Vytvoření optimálního školního klimatu	Vztahy: Žáci - žáci Žáci - učitelé Učitelé - učitelé Učitelé - rodiče	Dotazníkové šetření Rozhovor Pozorování	Průběžně
Identifikace žáků s cíli a životem školy	Všestranné zapojení žáků do života školy	Pozorování Evidence žáků aktivně se účastnících života školy	Průběžně Konec školního roku
1b) Materiální a prostorové podmínky			
Udržení vyššího standartu vybavení školy didaktickou technikou a pomůckami Údržba parkové úpravy okolo školy	Připomínky učitelů na pedagogických radách	Zápisy z pedagogických rad Pozorování Rozhovor	Zápisy z pedagogických rad – 4x ročně Průběžně
Dodržení bezpečnostních předpisů	BOZP	Proškolení zaměstn. Kontroly Dozory o přestávkách	Každoročně
1c) Finanční a hmotné zdroje			
Dostatek finančních prostředků: provoz, platy, výuka	Stát, město (rozpočet) vedlejší činnost školy Sponzoři Granty Sběr	Účetnictví školy Tvorba rozpočtu	Leden Průběžně
1d) Personální podmínky			
viz.5b) Kvalita personální práce			
2. Průběh vzdělávání			
cíl	kritéria	nástroje	čas
Kontrola souladu ŠVP s RVP	Výrok ČŠI	Zpráva ČŠI	Při inspekci
Plánování projektových dnů	Plán a uskutečnění	Výstupy z projektů Mediální sdělení	LVVZ - únor Den země - duben Dopravní den - 1x ročně
Využití ICT ve výuce	Průběh hodin v ICT učebnách Zpracování projektů a žákovských prací za pomoci ICT	Hospitace Dotazníky pro žáky	Dle potřeby
Zajištění činnostního charakteru vyučování	Spokojenost žáků a rodičů s výukou	Hospitace Výstavy materiálních výstupů z hodin Zápisy v TK	Průběžně

3. Podpora žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání			
cíl	kritéria	nástroje	čas
3a) Podpora žákům			
Žáci se SVP	IVP hodnocení	PPP - konzultace	Průběžně a při podpisu IVP.
Žáci nadaní	výsledky v soutěžích a olympiádách	evidence výsledků soutěží	Průběžně
Profesní orientace	Výsledky přijímacího řízení	Přednášky Exkurze Konzultace s vých.poradcem	Duben
Prevence sociálně patologických jevů	Absence výskytu šikany a užívání návykových látek ve škole	Dotazníky "Klima školy" Besedy v P-centru Konzultace s metodikem prevence či vých. poradcem	Průběžně
3b) Spolupráce s rodiči			
Udržení zájmu rodičů o dění ve škole a jejich začlenění do života	Účast rodičů na třídních schůzkách	Prezenční listiny tř. schůzek	2x ročně
	Rada školy	Připomínky rodičů na zasedáních školské rady	Průběžně
	Podpora rodičů - příspěvky SRPŠ	Hospodaření SRPŠ	1x ročně
3c) Spolupráce s dalšími institucemi			
Spolupráce s mimoškolními subjekty	Společné akce a projekty	Evidence akcí Pozorování Rozhovor	Průběžně
Spolupráce s dalšími školami	Společné akce a projekty	Evidence akcí Pozorování Rozhovor	Průběžně
4. Výsledky vzdělávání			
cíl	kritéria	nástroje	čas
Žáci – naplňování klíčových kompetencí a zvládnutí výstupů	Testy např. SCIO Hodnocení žáků	Výsledky testování SCIO Čtvrtletní a pololetní pedagogické rady	Několikrát ročně
Práce školy – plnění stanovených ročních cílů	Plnění cílů ŠVP Soulad se souborem ped-org.informací pro ZŠ a daný šk. rok	Pedag. Rady Provozní porady Hospitace	Konec školního roku

5. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání ped.pracovníků			
cíl	kritéria	nástroje	čas
5a) Řízení školy			
Vytvoření optimálních podmínek pro práci učitelů	Zabezpečení materiálních podmínek Podpora DVPP Existence transparentního systému hodnocení práce učitelů Vytvoření prostoru pro samostatnou práci učitelů Využití pracovního potenciálu celého sboru	Dotazník	Podle potřeby
5b) Kvalita personální práce			
Získat plně kvalifikovaný sbor Prohloubit spolupráci učitelů ve sboru	Dokumentace a probovanosti Spokojenost žáků a rodičů s vyučujícími a výsledky výchovně vzdělávacího procesu	kontrola dokumentace a Portfolio učitele Dotazníky Rozhovory Pozorování	Podle potřeby
Objektivizovat hodnocení práce učitele	Kvalita pedagogické práce: činnostní vyučování, motivační úsilí, udržení kázně, vedení dokumentace apod.	Hospitace Dotazníky Pozorování Kontrola dokumentace Evidence školení	Průběžně
5c) Kvalita DVPP			
Motivovat k DVPP	Evidence DVPP Využití ve výuce	evidence DVPP rozpočet hospitace plán DVPP	Průběžně
6. Úroveň výsledků			
cíl	kritéria	nástroje	čas
Udržet vysokou úroveň školy ve všech výše uvedených oblastech	Výroční zpráva	Evidence a dokumentace akcí školy	Červen - září každého šk.roku

Přílohy

Příloha č. 1

Seznam zkratk vyučovacích předmětů používaných v Masarykově základní škole

1. stupeň		2. stupeň	
název předmětu	zkratka	název předmětu	zkratka
Český jazyk	Čj	Český jazyk	Čj
Anglický jazyk	Aj	Anglický jazyk	Aj
Matematika	M	Matematika	M
Informatika	Inf	Informatika	Inf
Prvouka	Prv	Dějepis	D
Přírodověda	Pří	Výchova k občanství	Vo
Vlastivěda	Vla	Fyzika	F
Hudební výchova	Hv	Chemie	Ch
Výtvarná výchova	Vv	Přírodopis	Př
Tělesná výchova	Tv	Zeměpis	Z
Pracovní činnosti	Pč	Hudební výchova	Hv
		Výtvarná výchova	Vv
		Tělesná výchova	Tv
		Pracovní činnosti	Pč
		Výchova ke zdraví	Vz
		Ruský jazyk	Rj
		Německý jazyk	Nj
		Mediální výchova	Mv
		Ekologie	Ek
		Cvičení z matematiky	Cv _M
		Seminář z přírodopisu	S _{Př}
		Seminář ze zeměpisu	S _Z
		Konverzace z ang.jaz.	K _{Ai}
		Domácnost	Dom
		Cvičení z čes.jazyka	Cv _Č

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Masarykova základní škola a mateřská škola ve Velké Bystřici

8.května 67
783 53 Velká Bystřice

Ředitelka školy: Mgr. Jarmila Štěpánová

- Školní družina:** - je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní cíle vzdělávací
  - rozvíjí dovednosti, vědomosti a schopnosti
  - má důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů
  - rozvíjí osobní a sociální kompetence

Motto programu: Barevný svět poznání

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti a přípravu jedince pro život ve stávající společnosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybaví žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Platnost dokumentu od 1.2.2010 – 2. vydání

Charakteristika ŠD.

Školní družina je součástí základní školy a její provoz probíhá ve třech odděleních. Je určena pro žáky 1. – 5. třídy. Jedno oddělení je umístěno v přízemí přední budovy a zde také probíhá provoz ranní družiny. Další dvě oddělení jsou umístěny v přízemí nové budovy. Každá místnost je vybavena hračkami, pomůckami, časopisy, audiovizuální technikou a počítačem s připojením na internet. Můžeme využívat počítačovou učebnu, keramickou dílnu, školní cvičnou kuchyňku a k pohybovým aktivitám tělocvičnu i novou sportovní halu. Na školním dvoře je koutek na stolní tenis a v blízkosti školy park, vhodný k přírodovědným a sportovním vycházkám. V areálu školy se nachází Lidová škola umění a Výtvarná škola, kam děti během provozu ŠD docházejí. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Dětem umožňujeme během pobytu v ŠD navštěvovat zájmové kroužky organizované školou (sportovní hry, kroužek keramický, výtvarný, dramatický, taneční a internetovou kavárnu).

Materiální zabezpečení, hračky a pomůcky ŠD jsou hrazeny z rozpočtu školy, fondu SRPŠ a sponzorskými dary rodičů.

Provoz školní družiny je od 6,00 do 7,40 a od 11,20 do 16,15 hodin.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky, které mají odpovídající pedagogické vzdělání. Třetí vychovatelka má aprobaci na druhý stupeň ZŠ. Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek a her, ovlivňování volného času). Snažíme se o plnění požadavků dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, pestrosti a přitažlivosti. Další vzdělávání je zaměřeno na rozšiřování znalostí v počítačových kurzech a samostudium odborných publikací.

Pravidla pro přijímání a odhlašování žáků

O přijetí či vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy. Zákonní zástupci mají povinnost řádně a pravdivě vyplnit přihlášku a pokud nastane změna v údajích, včas ji ohlásit. V přihlášce musí být zapsán čas a způsob odchodu dítěte ze školní družiny a docházka do jiných zájmových aktivit, které přímo navazují na pobyt v ŠD. Zákonný zástupce má povinnost se seznámit s vnitřním řádem družiny a respektovat jej.

Odhlášení ze školní družiny se provádí písemnou formou.

O vyloučení žáka ze ŠD může rozhodnout ředitel školy, pokud žák soustavně porušuje vnitřní řád, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních nebo dlouhodobě nenavštěvuje ŠD. Ředitel toto rozhodnutí projedná se zákonnými zástupci a vyhotoví písemný zápis.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude školní družina nabízet další doplňkové programy v oblastech jejich zájmů.

Spolupráce s rodiči a veřejností

Pravidelně se podílíme na akcích pro veřejnost organizovaných školou:

- vánoční a velikonoční jarmark – výrobky dětí, výzdoba tříd a školních chodeb výtvarnými pracemi, účast na výtvarných soutěžích, příprava na Halloween, výroba masek na školní karneval, Vítání jara a ekologický Den Země.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Naše školské zařízení vyhledává, zjišťuje a hodnotí možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně přijímá opatření k jejich prevenci. Na začátku i v průběhu školního roku jsou žáci seznamováni s bezpečnostními předpisy a upozorňováni na možná rizika související s činností a pohybem v určitém prostředí, se správným způsobem používání nástrojů a pomůcek při různých činnostech. Jsou poučováni o zásadách správného chování ve škole, na veřejnosti, v dopravě, při sportování, ale také v době školních prázdnin.

Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a při požáru.

Je nutné zajistit bezpečnost nejen fyzickou, ale i sociální a emocionální.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD:

- zdravé prostředí užívaných prostor – podle platných norem (viz vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých)
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor, pravidelná kontrola z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontakty na lékaře, hasiče
- praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření klidného prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a důvěra v komunikaci, úcta, tolerance, spolupráce a pomoc druhému
- spolupráce školní družiny a školy
- respekt k potřebám jedince a k jeho osobním problémům
- při činnostech vycházet ze zájmu žáků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi, dodatečná zpětná vazba
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- preventivní programy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny
- včasná informovanost žáků a rodičů o akcích a činnosti ŠD
- podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při pobytu v našem zařízení obsahuje také Vnitřní řád školní družiny

Rizika ovlivňující výchovně vzdělávací činnost

- časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- odchody a příchody do kroužků, hudební a výtvarné školy
- časový prostor na činnosti uvolňováním dětí do kroužků
- odchody žáků domů
- únava a případné zdravotní potíže žáků
- rizika spojená s pobytem v přírodě
- dopravní situace na komunikaci

Pitný režim

Pitný režim – nápoj ve školní jídelně v rámci oběda, pitná voda ve školní družině, vlastní zdroj z domova, školní automat.

Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině:

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu
  - výchova k odpovědnosti za svou osobu
  - výchova k odpovědnosti za své zdraví
  - správné stravovací návyky, pitný režim
  - dodržování osobní hygieny
  - posilování tělesné zdatnosti

2. Posilování komunikačních dovedností
  - rozvíjení slovní zásoby
  - schopnost vyjádřit se i naslouchat
  - uplatnění se v kolektivu
3. Odpovědnost za své chování
  - řešení životních situací
  - schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijmout důsledky svého chování
  - vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
  - pravdomluvnost
4. Najít své místo ve skupině a ve společnosti
  - posilování pozitivního myšlení
  - kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
5. Formování životních postojů
  - schopnost a ochota pomoci
  - učit se úctě, porozumění a toleranci
  - vytvoření vlastního sebevědomí
  - podobnost a odlišnost lidí
6. Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování
  - prevence sociálně patologických jevů (drogy, šikana, vandalismus, násilné chování, rasismus)
7. Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví
  - předcházení úrazům

Formy a metody zájmového vzdělávání

Pravidelná činnost

- týdenní skladba zaměstnání
- aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru (malba, kresba, výtvarné tvoření, tanec, zpěv, poslech hudby, soutěže, společenské hry)

Spontánní aktivity

- individuální klidové činnosti po obědě, spontánní hry při pobytu v ranní a koncové družině, hry při pobytu venku

Příležitostné akce

- pracovní dílny, besídky, výlety, návštěva divadel

Odpočinková činnost

- klidová činnost po obědě, poslech a četba pohádek a příběhů, poslech hudby, relaxační cvičení, aktivní odpočinek (rekreační činnosti při pobytu venku, v tělocvičně, závodivé hry)

Příprava na vyučování

- spolupráce s učiteli, didaktické hry, smyslové hry, tematické vycházky, křížovky, kvízy , hádanky, hlavolamy, uvolňovací cviky, rébusy,
- výukové programy na počítači

Požadavky pedagogiky volného času

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků. Obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času:

- požadavek **pedagogického ovlivňování volného času** (nabídka atraktivních činností, motivace, změny prostředí, zajímavé pomůcky...)
- požadavek **dobrovolnosti** (činnost vykonávaná dobrovolně na základě motivace, nikoli pokynu, v dané činnosti by měli být všichni přiměřeně úspěšní)
- požadavek **zajímavosti a zájmovosti** (nabídka zajímavých činností odlišných od školního vyučování)
- požadavek **aktivity** (uplatnění a úspěšnost všech dětí)
- požadavek **citovosti a citlivosti** (přinášet žákům kladné emoce nejen z aktivity samé a následné pochvaly, ale i z objevování nového či překonávání překážek)
- požadavek **prostoru k realizaci** (vrcholným produktem činností by měla být radost žáka, který nachází a objevuje sám sebe a prostřednictvím činností si vytváří žádoucí sociální kontakty)

Klíčové kompetence

Souhrn znalostí, schopností, praktických dovedností, postojů a hodnotových orientací rozvíjíme a posilujeme ve školní družině prostřednictvím volnočasových aktivit. Klíčové kompetence budou prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení:

pracuje s chutí, práci dokončí, umí kriticky zhodnotit svůj výkon, hledá odpovědi na otázky, všímá si souvislostí mezi jevy

2. Kompetence k řešení problémů:

všímá si problémů a učí se je pochopit, hledá různé způsoby řešení, dovede se přizpůsobit změnám, započaté činnosti dokončuje

3. Komunikativní kompetence:

ovládá řeč, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, umí naslouchat druhým, umí vyřídít vzkaz

4. Sociální a interpersonální kompetence:

učí se organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhodovat, nést odpovědnost za své skutky, spolupracuje ve skupině

5. Občanské kompetence:

uvědomuje si práva svá i druhých, učí se rozpoznat nevhodné chování, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých, váží si tradice

6. Kompetence k trávení volného času:

orientuje se v možnostech smysluplného využití volného času, vybírá si zájmovou činnost dle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech

Vzdělávací a výchovné oblasti

Tematický okruh	Číslo rozvíjené kompetence
1. <u>Místo, kde žijeme</u>	
- náš dům a naše rodina kresba, malba, koláž	3, 4, 5
- orientační soutěž v prostorách školy podle nakresleného plánu	1, 2, 6
- cesta do školy – orientujeme se na mapě našeho města, vyhledáváme svou bezpečnou cestu do školy	1, 5
- najdeme přechody pro chodce, dopravní značky	1, 3, 5

- na vycházkách sledujeme dodržování dopravních předpisů v silničním provozu 1, 3
- učíme se bezpečně přecházet silnici 1, 3
- hrajeme hry na námět Cestování 1, 2, 5
- na vycházkách hledáme zajímavosti v našem městě, důležité budovy (poštu, lékárnu, hasiče) 1, 2, 6
- zahrajeme si hru Na průvodce našim městem, Vesnicí 1, 2, 4, 5
- besedujeme na téma Čím budu 1, 2, 4
- hrajeme motivační hry Na prodavače, Na řemesla 2, 3, 4
- čteme pověsti a příběhy z našeho regionu – Pověst o Bílém kameni 1, 6
- čteme si v kronice našeho města 1, 6
- vyrábíme záložky a obaly na knihy 1, 6
- ilustrujeme pohádky a příběhy 1, 6
- vyrábíme si loutky a hrajeme divadlo – vymýšlíme Příběhy 1, 3, 4
- vyprávíme si o místních slavnostech a zvycích – národopisné soubory, folklorní slavnost Lidový rok, Vánoce, Masopust, Vítání jara, Velikonoční zvyky a Pálení čarodějnic 3, 4, 5, 6

2. Lidé kolem nás

- povídáme si na téma Moje rodina, kreslíme a předvádíme povolání svých rodičů 3, 4
- vyrábíme dárečky pro radost a k svátku 3, 4, 6
- čteme si, jak žili naši předkové a jak se žije nyní 2, 6
- zahrajeme si scénku Všichni jsme kamarádi 3, 6
- nakreslíme portrét svého nejlepšího kamaráda 1, 3, 4
- zahrajeme si hru Optimisté a pesimisté 3
- besedujeme o vztazích v dětském kolektivu, ke kamarádům, k dospělým 2, 4, 6
- čteme si pohádky a příběhy z různých zemí a národů 3, 6
- povídáme si, jak si hrají a žijí děti z jiných kontinentů 2, 5, 6
- vyrábíme masky, indiánské čelenky 2, 5, 6
- průběžně vyrábíme tematické práce na výzdobu prostor školní družiny 2, 6
- četbou a povídáním se připravujeme na adventní čas Vánoc 3
- vyrábíme adventní kalendář, adventní věnec, čteme vánoční příběhy 2, 3
- vyrábíme mikulášské postavy a vytváříme Betlémy 4, 6
- posloucháme a zpíváme koledy 6
- připravujeme přáníčka k Vánocům a vyrábíme dárky na Vánoční jarmark i pro kamarády 4, 6
- povídáme si a čteme o místních zvycích spojených s masopustním obdobím – tradice v obci – Masopustní průvod 3, 6

- vítání jara – lidový zvyk Vynášení smrtky, velikonoční zvyky, pletení tatarů, zdobení kraslic různou technikou 1, 3, 6
- beseda o významu Dne dětí – pro mladší děti připravujeme sportovní odpoledne v parku, soutěže s odměnami pro všechny děti 1, 3, 6
- učíme se správně chovat, zejména v prostředí, které nenavštěvujeme pravidelně tzn. na koncertech, v divadlech, v kině 1, 4, 6
- zahrajeme si scénky např. Na návštěvu divadla, Jak se chovat v dopravních prostředcích 1, 2
- hrajeme si a učíme se jak správně zdravít, požádat o něco, poděkovat, podat ruku 3, 4
- chodíme vyřizovat drobné vzkazy 2, 3
- dodržujeme zásady správného stolování ve školní jídelně, dodržování základních hygienických návyků 1, 3
- mediální výchova 1, 3, 6

3. Lidé a čas

- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního Režimu 1, 2, 3
- učíme se správně využívat svůj volný čas, besedujeme na námět Jak jsme prožili víkend, prázdniny apod. 2, 6
- zahrajeme si hru Odhad času 2, 4, 6
- vypracujeme si roční kalendář s vlastními ilustracemi 1, 2
- sestavíme časový plán našich aktivit, porovnáváme co jsme stihli a co ne 1, 2, 6
- vytvoříme si nástěnku na námět Když jsme byli malí 1, 3, 4
- malujeme příhody z mateřské školy 1, 3
- prohlížíme si v kronice našeho města budovy a na vycházce porovnáváme jak se během času proměnily 1, 3, 6
- jak vypadala naše škola v minulosti 2, 3
- vyprávíme si o tom, jak se bydlelo dříve a jak se žije dnes, jaké hry a hračky používaly děti 2, 3

4. Rozmanitost přírody

- přírodovědné vycházky do parku a do lesa 3, 5, 6
- pozorujeme změny v přírodě během všech ročních Období 1
- upevňujeme si pravidla chování v přírodě 1, 6
- sbíráme listy, plody a jiné přírodniny a vytváříme výtvarná díla např. lesní skřítky 1, 6
- pozorujeme život u řeky 1, 6
- hnízdění ptáků v korunách stromů, život veverek – četba knihy Dobrodružství veverky Zrzečky, encyklopedie ze života zvířat 1, 6

- pozorujeme stopy ve sněhu, nosíme krmení
Zvířátkům, sbíráme kaštiny 1, 3, 4
- kreslíme naše domácí mazlíčky, povídáme si jak se
o ně staráme 1, 6
- Den Země – všímáme si, co všechno ovlivňuje
životní prostředí, třídíme odpad, sbíráme starý papír 2, 3, 4
- hrajeme hru Co do přírody (lesa, parku, řeky) nepatří 1, 4, 5
- podle možností navštívíme farmu a pozorujeme
Zvířata 1, 6

5. Člověk a jeho zdraví

- pečujeme o své zdraví a vyprávíme si o otužování a
zdravém životním stylu 1, 3
- besedujeme o osobní hygieně 1, 4, 5
- sestavíme si zdravý jídelníček a doplníme
kreslenými obrázky ovoce a zeleniny 3, 4
- zjišťujeme a zapisujeme kolik měříme a vážíme 1, 2, 3
- učíme se ošetřovat jednoduchá zranění, hrajeme si
na lékaře a pacienta 1, 2, 3
- vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům při jízdě
na kole, při koupání apod. 1, 3
- učíme se zvládnout přivolat první pomoc, umět
telefonovat v krizové situaci 1, 4
- pomocí pohybových, závodivých a míčových her
rozvíjíme tělesnou zdatnost, pořádáme sportovní
soutěže a seznamujeme se s pravidly sportovních
disciplín 5, 6

Evaluační plán

Individuální hodnocení:

- každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci, hledá nové
metody a nápady, které ji vedou ke kvalitnějším výsledkům,
snaží se o sebereflexi činnosti

Týmové hodnocení:

- při vzájemném hodnocení na metodickém sdružení na základě
sebereflexe
- stanovení společných postupů pro další období

Vedení školy:

- výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy pozorováním,
hospitacemi a kontrolou
- ved.vychovatelka průběžně informuje vedení školy o činnosti ŠD
- vychovatelky se střídají v účasti na poradách školy

Vnitřní řád školní družiny při Masarykově ZŠ a MŠ ve Velké Bystřici

1. Školní družina je určena pro žáky 1.stupně základní školy. Slouží k výchově, vzdělávání, zájmové činnosti a rekreaci žáků v době mimo vyučování a v době školních prázdnin. Provoz je legislativně upraven školským zákonem č. 561/2004 Sb. a Vyhláškou o zájmovém vzdělávání (vyhláška MŠMT č. 74/2005 Sb.)
2. Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD byla stanovena od 1.9.2010 na částku 100,-Kč měsíčně za žáka.
3. Školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování od 6,00 hod. do 16,15 hod.
Během hlavních prázdnin je ŠD uzavřena a v době vedlejších prázdnin je provoz upraven nebo je družina uzavřena podle počtu přihlášených žáků.
4. Oddělení školní družiny se naplňuje do počtu 30 žáků, což je zároveň nejvyšší počet žáků na jednoho pedagogického pracovníka a kapacita uvedená v rejstříku škol.
V případě, že se přihlásí více žáků než 30, bude proveden výběr podle těchto kritérií:
  - a) přednostně budou zařazovány děti, jejichž rodiče jsou oba zaměstnaní
  - b) zařazení dětí podle věku
  - c) zařazení dětí podle délky pobytu v ŠD (přednost mají děti z nižších ročníků)
  - d) zařazení podle místa bydliště (přednostně dojíždějící žáci).
5. Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněného zápisního lístku. Zákonní zástupci mají povinnost ohlásit případné změny
6. Žáci odcházejí podle časových údajů uvedených v zápisním lístku žáka. Žáci jsou povinni seznámit se s vnitřním řádem ŠD. Z bezpečnostních důvodů nelze žáky mimořádně uvolňovat na základě telefonického rozhovoru, ale pouze písemnou formou s datem a podpisem zákonného zástupce.
Odchody žáků ze ŠD jsou stanoveny po obědě do 13,30 hod. a pak od 15,00 hod.do 16,15 hod. Prosíme rodiče, aby v době vycházky (tj. od 13,30 hod. do 15,00 hod.) nevyžadovali odchod dítěte.
7. Za příchod dětí do ŠD odpovídá vyučující poslední hodiny, děti přicházejí ihned po vyučování. Ponechá-li si vyučující žáka na doučování, odpovídá za přechod žáka do ŠD. Žáci se řídí pokyny vychovatelky a bez jejího svolení nesmí družinu opustit.
Kromě vnitřního řádu ŠD platí pro děti ve ŠD také školní řád.
8. Během provozní doby není dovoleno vstupovat z hygienických důvodů do místností ŠD ve venkovní obuvi.
9. Žáci mají právo užívat zařízení školní družiny. Ve ŠD jsou žáci vedeni k péči o čistotu a pořádek. Svévolně způsobené škody na majetku ŠD uhradí zákonní zástupci.
Své věci musí mít žáci řádně označeny, za ztrátu mimo ŠD vychovatelka nezodpovídá.
Za hrubé porušení vnitřního řádu může být žák potrestán vyloučením ze ŠD.

10. Obědy ve školní jídelně si přihlašují i odhlašují rodiče osobně nebo telefonicky–585351325. Od měsíce října vyzvedává stravenky vychovatelka.
11. Zjistí-li vychovatelka příznaky onemocnění dítěte, uvědomí zákonného Zástupce a v případě potřeby i lékaře. Mobilní telefon v odpolední družině je 724710852 nebo kancelář školy 585351134.

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A KONTAKT

Úplná základní škola převážně se dvěma třídami v jednom ročníku. Školu navštěvují děti z města Velká Bystřice a 6 okolních vesnic (Přáslavice, Svěsedlice, Mrsklesy, Kovákov, Hlubočky, Mariánské Údolí, Bukovany, Bystrovany), celkový počet žáků se pochybuje kolem 360. Vzdělávací program - Základní škola, postupně se zavádí nový učební program Učíme se pro sebe.

Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice, 8.května 68, 783 53

Tel. 585 351 134

e-mail: jmeno.prijmeni@mzs-vb.cz

ředitelka školy: Mgr. Jarmila Štěpánová

zástupce ředitele: Mgr. Gabriela Šišková

koordinátor EVVO: Mgr. Hana Londová

pedagogů celkem: 27 (z toho 3 vychovatelky)

POLOHA ŠKOLY

Město Velká Bystřice leží na řece Bystřici, na rozhraní Hornomoravského úvalu a Nízkého Jeseníku asi 5 km od krajského města Olomouce. Škola byla postavena v centru obce u hlavní komunikace. V současné době se skládá z pěti vzájemně propojených budov, mezi nimiž je nádvoří a dva malé uzavřené dvorky.

PODMÍNKY

V blízkosti města se nachází přehrada a les, od školy je vzdálený asi 30 minut chůze. Pozorování přírody a vycházky je možno realizovat také v okolí rybníků, řeky Bystřice, potoku Vrtůvky a v zámeckém parku, který je nedaleko školy.

Prvky ekologické a etické výchovy už v minulosti prostupovaly vyučováním na obou stupních školy, zvláště v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, zeměpis, výtvarná výchova, pracovní činnosti, občanská výchova aj. Pro žáky byly organizovány besedy na téma ochrana přírody, mezilidské vztahy apod.

Na tyto tradice navazuje i současná environmentální výchova a vedení školy i učitelé se snaží zavádět nové a poutavější formy výuky v této oblasti, rozšířit ji také na výchovu mimo vyučování a aplikovat ji i na provoz školy.

CÍLE EVVO:

HLAVNÍ CÍL:

Vychovávat žáky k vnímání přírody a jejího stavu, k pocitu pokory a odpovědnosti za budoucí život na této Zemi.

DALŠÍ CÍLE:

Vytvářet citové vazby dětí k přírodě a rodnému kraji.

Pochopení a přijetí zásad trvale udržitelného života.

Vytvářet u žáků vědomí, že každý člověk může pozitivně ovlivnit stav životního prostředí.

Podporovat schopnost formulování vlastního názoru a vedení diskuze s oponenty.

Orientovat se v informacích o životním prostředí, které jsou často protichůdné.

Naučit děti nepodléhat konzumnímu způsobu života.

ZÁSADY PRÁCE KOORDINÁTORA S ŘEDITelem ŠKOLY A PEDAGOGICKÝM SBOREM

Koordinátor EVVO připravuje návrh Školního (dlouhodobého) programu EVVO ZŠ Velká Bystřice. Vytyčuje v něm pro podmínky školy a regionu hlavní cíle a oblasti EVVO, včetně obecných forem práce.

Dlouhodobý program koordinátor vždy v září doplňuje Ročním plánem EVVO. Do něj zahrnuje harmonogram konkrétních aktivit integrujících jednotlivé předměty, přehled environmentálních aktivit školní družiny a zájmových útvarů i projekty ekologizace provozu školy a spolupráce s okolím, také program DVPP v oblasti EVVO, aktualizovaný přehled právních norem pro EVVO, novinky (pomůcky, literatura, časopisy, software) aj.

Vyučující zařazují environmentální výchovu průběžně do výuky všech předmětů, vždy v rozsahu podle vlastního uvážení. Na začátku školního roku učitelé konkrétního předmětu společně navrhnou (přehodnocují) harmonogram rozšiřujících aktivit pro daný předmět, do 15. září s ním seznámí koordinátora, který jeho náplň připomíná. Doporučuje vhodnou literaturu, pomůcky, odborníky k besedám, exkurze aj. Teprve potom koordinátor sestavuje Roční plán EVVO. Jeho návrh předkládá koordinátor vždy do konce září řediteli školy, který svým podpisem vyjadřuje souhlas s jeho realizací.

ČINNOSTI, KTERÉ VEDOU K REALIZACI CÍLŮ EVVO:

jsou rozděleny do tří oblastí:

**vyučování
mimo vyučování
provoz školy**

1. Ve vyučování chceme:

- **Využívat všechny možnosti pro uplatnění EVVO** – učitelé zavádějí tato témata do všech předmětů, nejen přírodovědného charakteru, ale i humanitních předmětů a do výchov.
- **Pořádat projektové dny** – např. Den Země, ke Dni dětí, na téma Voda, Les, atd., žáci celý den plní úkoly pod vedením učitelů, vychovatelek, popřípadě rodičů či pracovníků ekologických středisek. Výstupy budou zpracovány ve formě nástěnek, výstavek, na webových stránkách školy, v místním tisku.
- **Využívat terénních forem výuky, exkurzí, výletů, vycházek** – koordinátor informuje ostatní učitele o možných nabídkách a kontaktech ekologických center.
- **Využívat nabídek středisek ekologické výchovy** – např. Sluňákov, ZOO Olomouc, Dům dětí a mládeže Olomouc, Správa lesů města Olomouce aj.
- **Zapojit se do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V.**

2. Mimo vyučování chceme:

- **Uspořádat Vánoční jarmark a Velikonoční dílny**, v jejich rámci se žáci, rodiče i veřejnost mohou zabývat rukodělnými aktivitami, pracovat s papírem, dřevem, vytvářet suché vazby, dekorace a další výrobky z přírodnin a přírodních materiálů.
- **Výstavy a představení** – využití stálých i příležitostných výstav v regionu, pořádání vlastních výstavek v prostorách školy.
- **Zařazení EVVO do práce kroužků a školní družiny**, popřípadě založení přírodovědného či ekologického kroužku.
- **Využít nabídky školních i okresních soutěží a olympiád** nejen přírodovědných a ekologických, ale i výtvarných a fotografických s ekologickou tematikou.
- **Účast učitelů na seminářích a DVPP** – informačních, pracovních, zážitkových.
- **Spolupracovat s rodiči a veřejností** – sběr starého papíru, třídění odpadu, příprava Vánočního jarmarku a Velikonočních dílen.
- **Spolupracovat s Městským úřadem ve Velké Bystřici** a se zájmovými organizacemi působícími v našem městě – např. Hasiči, Sdružení zdravotně postižených, Svaz zahrádkářů, Sokol, Orel, Folklorní soubor Haná atd. při pořádání akcí.

3. Provoz školy:

- **Odpadové hospodářství** – třídění papíru, plastů a ostatního odpadu, sběr použitých baterií, sběr starého papíru.
- **Nástěnka** – o aktuálním dění v EVVO školy.
- **Péče o zeleň** ve třídách, na chodbách i v okolí školy.
- **Nákup časopisů a odborných tiskovin, využití stávajících.**
- **Šetření energií** – sledování, analýza a postupné ovlivňování.
- **Zásady zdravé výživy, dodržování pitného režimu a zásad školní hygieny.**

- **Přiměřenost interiéru školy** – postupné dovybavování tříd novým nábytkem a výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi.
- **Podpora cyklistiky** – bezpečné uložení kol během vyučování.
- **Bezpečná cesta do školy** – upozorňujeme městský úřad a policii na dopravní problémy vznikající při cestě žáků do školy.

Seznam zkratk klíčových kompetencí používaných v rozpracování výchovně vzdělávacích strategií jednotlivých předmětů

Kompetence k učení : **KK1**

Kompetence k řešení problémů : **KK2**

Kompetence komunikativní : **KK3**

Kompetence sociální a personální : **KK4**

Kompetence občanské : **KK5**

Kompetence pracovní : **KK6**